

Εγκυκλοπαίδεια Φιλοσοφίας του Στάνφορντ

Σοσιαλισμός

*Πρώτη δημοσίευση Δευ 15 Ιουλίου 2019; ουσιαστική αναθεώρηση
Σάββατο 25 Μαΐου 2024*

Ο σοσιαλισμός είναι μια πλούσια παράδοση πολιτικής σκέψης και πρακτικής, η Η ιστορία της οποίας περιέχει έναν τεράστιο αριθμό απόψεων και θεωριών, συχνά διαφέρουν σε πολλά από τα εννοιολογικά τους, εμπειρικά και κανονιστικά Δεσμεύσεις. Πηγαίνοντας έναν αιώνα πίσω, ο Angelo Rappoport στο *Λεξικό του Σοσιαλισμού* του 1924 συγκέντρωσε όχι λιγότερα από σαράντα ορισμούς του σοσιαλισμού, λέγοντας στους αναγνώστες του στο βιβλίο Πρόλογος ότι «υπάρχουν πολλά αρχοντικά στην Οικία του Σοσιαλισμός» (Rappoport 1924: ν, 34-41). Για να πάρετε ακόμη και ένα σχετικά περιορισμένο υποσύνολο

της σοσιαλιστικής σκέψης, Leszek O Kołakowski θα μπορούσε να γεμίσει πάνω από 1.300 σελίδες στη δικαστική του έρευνα των *κύριων ρευμάτων του μαρξισμού* (Kołakowski 1978 [2008]). Ο στόχος μας είναι αναγκαστικά πιο μετριοπαθής. Στη συνέχεια, μας απασχολεί να παρουσιάσει τα κύρια χαρακτηριστικά του σοσιαλισμού, τόσο ως κριτική του καπιταλισμού, και ως πρόταση για την αντικατάστασή του. Στόχος μας είναι κυρίως σε λογοτεχνία γραμμένη μέσα σε φιλοσοφικό ιδίωμα, εστιάζοντας ιδιαίτερα στη φιλοσοφική γραφή για τον παραγόμενο σοσιαλισμό κατά τη διάρκεια των τελευταίων σαράντα περίπου ετών. Επιπλέον, η συζήτησή μας επικεντρώνεται στην κανονιστική αντίθεση μεταξύ σοσιαλισμού και Ο καπιταλισμός ως οικονομικά συστήματα. Τόσο ο σοσιαλισμός όσο και ο καπιταλισμός επιχορηγούνται Οι εργάτες έχουν νόμιμο έλεγχο της εργατικής τους δύναμης, αλλά ο σοσιαλισμός, σε αντίθεση με τον σοσιαλισμό Ο καπιταλισμός, απαιτεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των μέσων παραγωγής εργάτες η χρήση για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών να βρίσκεται υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, και όχι στα χέρια των μελών μιας διαφορετική, καπιταλιστική τάξη υπό την καθοδήγηση της οποίας πρέπει να μοχθούν. Όπως Θα εξηγήσουμε παρακάτω, αυτή η αντίθεση έχει αρθρωθεί περαιτέρω στο διαφορετικούς τρόπους, και οι σοσιαλιστές δεν έχουν κάνει μόνο διακριτούς ισχυρισμούς όσον αφορά την οικονομική οργάνωση αλλά και τις διαδικασίες μετασχηματισμός εκπληρώνοντάς τους και προσανατολίζοντας τις αρχές και τα ιδανικά την αιτιολόγησή τους (συμπεριλαμβανομένων, όπως θα δούμε, ορισμένων αντιλήψεων της ελευθερίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης και δημοκρατία).^[1]

- [1. Σοσιαλισμός και καπιταλισμός](#)
- [2. Τρεις διαστάσεις των σοσιαλιστικών απόψεων](#)
- [3. Σοσιαλιστικές κριτικές του καπιταλισμού και των λόγων τους \(διάσταση DI\)](#)
 - [3.1 Σοσιαλιστικές αρχές](#)
 - [3.2 Σοσιαλιστικές κατηγορίες ενάντια στον καπιταλισμό](#)
 - [3.2.1 Εκμετάλλευση](#)
 - [3.2.2 Παρέμβαση και κυριαρχία](#)
 - [3.2.3 Αλλοτρίωση](#)
 - [3.2.4 Αναποτελεσματικότητα](#)
 - [3.2.5 Φιλελεύθερη ισότητα και ανισότητα στον καπιταλισμό](#)
- [4. Σοσιαλιστικά θεσμικά σχέδια \(διάσταση DII\)](#)
 - [4.1 Κεντρικός και συμμετοχικός σχεδιασμός](#)
 - [4.2 Σοσιαλισμός της αγοράς](#)
 - [4.3 Λιγότερο ολοκληρωμένες, αποσπασματικές μεταρρυθμίσεις](#)
- [5. Σοσιαλιστικός μετασχηματισμός \(διάσταση DIII\)](#)
- [Βιβλιογραφία](#)
- [Ακαδημαϊκά εργαλεία](#)
- [Άλλοι πόροι Διαδικτύου](#)

1. Σοσιαλισμός και καπιταλισμός

Ο σοσιαλισμός ορίζεται καλύτερα σε αντίθεση με τον καπιταλισμό, ως σοσιαλισμός έχει προκύψει τόσο ως κρίσιμη πρόκληση για τον καπιταλισμό, όσο και ως πρόταση για την υπέρβαση και την αντικατάστασή του. Στο κλασικό, μαρξιστικό ορισμό (G.A. Cohen 2000a: ch. 3; Φρέιζερ 2014: 57–9), *Ο καπιταλισμός περιλαμβάνει ορισμένες σχέσεις παραγωγής*. Αυτοί περιλαμβάνουν ορισμένες μορφές ελέγχου επί των *παραγωγικών Δυνάμεις* – η *εργατική δύναμη* που αναπτύσσουν οι εργάτες παραγωγή και τα *μέσα παραγωγής*, όπως τα φυσικά πόρους, εργαλεία και χώρους που χρησιμοποιούν για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσίες και ορισμένα κοινωνικά πρότυπα οικονομικής αλληλεπίδρασης που συνήθως συσχετίζονται με αυτόν τον έλεγχο. Ο καπιταλισμός εμφανίζει το ακόλουθα συστατικά χαρακτηριστικά:

- θ) Το μεγαλύτερο μέρος του τα μέσα παραγωγής είναι *ιδιότητα και ελεγχόμενη*.
- ii) Οι άνθρωποι κατέχουν νόμιμα την εργατική τους δύναμη. (Εδώ ο καπιταλισμός διαφέρει από τη δουλεία και φεουδαρχία, σύμφωνα με την οποία τα συστήματα που δικαιούνται ορισμένα άτομα ελέγχει, πλήρως ή εν μέρει, την εργατική δύναμη των άλλων).
- iii) *Οι αγορές* είναι ο κύριος μηχανισμός κατανομής των εισροών και εκροών της παραγωγής και τον καθορισμό του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιείται το παραγωγικό πλεόνασμα των κοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των εξής εάν και πώς καταναλώνεται ή επενδύεται.

Μια πρόσθετη δυνατότητα που υπάρχει συνήθως οπουδήποτε (i)–(iii) κατέχουν, είναι ότι:

- iv) Υπάρχει μια *ταξική διαίρεση* μεταξύ καπιταλιστών και εργατών, που περιλαμβάνει ειδικές σχέσεις (π.χ. είτε πρόκειται για διαπραγματεύσεις, συγκρούσεις ή υποταγή) μεταξύ αυτών των τάξεων και διαμόρφωση της αγοράς εργασίας, την επιχείρηση και την ευρύτερη πολιτική διαδικασία.

Η ύπαρξη μισθωτής εργασίας θεωρείται συχνά από τους σοσιαλιστές ως αναγκαία προϋπόθεση για να θεωρηθεί μια κοινωνία καπιταλιστική (Schweickart 2002; [2011: 23]). Συνήθως, οι εργάτες (σε αντίθεση με τους καπιταλιστές) πρέπει να πουλήσουν τους εργατική δύναμη για να βγάλουν τα προς το ζην. Το πωλούν σε καπιταλιστές, οι οποίοι (σε αντίθεση με οι εργάτες) ελέγχουν τα μέσα παραγωγής. Οι καπιταλιστές συνήθως υποτελείς εργάτες στην παραγωγική διαδικασία, όπως έκαναν οι καπιταλιστές ασύμμετρη εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με το τι παράγεται και πώς παράγεται. Οι καπιταλιστές κατέχουν επίσης την παραγωγή παραγωγής και πωλούν στην αγορά, και ελέγχουν το κυρίαρχο μεγαλύτερο μέρος της ροής επενδύσεις εντός της οικονομίας. Η σχέση μεταξύ καπιταλιστών και Οι εργαζόμενοι μπορούν να περιλαμβάνουν συνεργασία, αλλά και σχέσεις σύγκρουσης (π.χ. σχετικά με τους μισθούς και τις συνθήκες εργασίας). Αυτό λίγο-πολύ Η ανταγωνιστική σχέση εξουσίας μεταξύ καπιταλιστών και εργατών παίζει σε διάφορους τομείς, εντός της ίδιας της παραγωγής, και στην ευρύτερη πολιτική διαδικασία, τόσο στον οικονομικό όσο και στον πολιτικό τομέα Λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με το ποιος κάνει τι και ποιος παίρνει τι.

Υπάρχουν πιθανά οικονομικά συστήματα που θα παρουσίαζαν εξαιρέσεις, σε τα οποία (iv) δεν ισχύουν ακόμη και αν τα (i), (ii) και (iii) όλα αποκτηθούν. Παραδείγματα εδώ είναι μια κοινωνία ανεξάρτητων παραγωγών εμπορευμάτων ή μια ιδιοκτησιακή δημοκρατία (στην οποία άτομα ή ομάδες εργαζομένων δικές του επιχειρήσεις). Υπάρχει, ωστόσο, συζήτηση ως προς το πώς Εφικτά - προσβάσιμα και σταθερά - αυτά είναι σε ένα σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον (O'Neill 2012).

Ένα άλλο χαρακτηριστικό που επίσης συνήθως θεωρείται ότι προκύπτει όπου (i)–(iii) hold είναι αυτό:

- κβ) Η παραγωγή είναι κυρίως *προσανατολισμένη στη συσσώρευση κεφαλαίου* (δηλ. Η παραγωγή προσανατολίζεται πρωτίστως στο κέρδος και όχι στην ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών). (G.A. Cohen 2000a; Ρόμερ 2017).

Σε αντίθεση με τον καπιταλισμό, ο σοσιαλισμός μπορεί να οριστεί ως ένας τύπος κοινωνία στην οποία, τουλάχιστον, το (i) μετατρέπεται σε (i*):

θ*) Το μεγαλύτερο μέρος του Τα μέσα παραγωγής βρίσκονται υπό κοινωνικό, δημοκρατικό έλεγχο.

Οι αλλαγές όσον αφορά τα χαρακτηριστικά (ii), (iii) και (v) συζητούνται έντονα μεταξύ των σοσιαλιστών. Όσον αφορά το (ii), οι σοσιαλιστές διατηρούν την άποψη ότι Οι εργαζόμενοι πρέπει να ελέγχουν την εργατική τους δύναμη, αλλά πολλοί δεν επιβεβαιώνουν την είδος απόλυτων, ελευθεριακών δικαιωμάτων ιδιοκτησίας στην εργατική δύναμη που θα εμπόδιζε, π.χ., τη φορολόγηση ή άλλες μορφές υποχρεωτικών εισφορών για την κάλυψη των βασικών αναγκών των άλλων (G.A. Cohen 1995). Σχετικά με (iii), υπάρχει μια πρόσφατη αναπτυσσόμενη βιβλιογραφία σχετικά με την «αγορά» σοσιαλισμός», το οποίο συζητάμε παρακάτω, όπου προωθούνται προτάσεις Να δημιουργήσουμε μια οικονομία που είναι σοσιαλιστική, αλλά παρόλα αυτά διαθέτει εκτεταμένες αγορές. Τέλος, όσον αφορά το (v), αν και οι περισσότεροι σοσιαλιστές συμφωνούν ότι, λόγω των ανταγωνιστικών πιέσεων, οι καπιταλιστές είναι υποχρεωμένοι να επιδιώκουν τη μεγιστοποίηση του κέρδους, κάποιοι προβληματίζονται για το αν όταν το κάνουν αυτό, Είναι «απληστία και φόβος» και όχι η δημιουργία πόρων να κάνουν τους άλλους εκτός από τον εαυτό τους καλύτερους, αυτό είναι το κυρίαρχο, πιο βασική ώθηση και ως εκ τούτου ο βαθμός στον οποίο μεγιστοποιείται το κέρδος θα πρέπει να θεωρηθεί ως ένα κανονιστικά ανησυχητικό φαινόμενο. (Βλέπε Steiner 2014, σε αντίθεση με τον G.A. Cohen 2009, συζητώντας την περίπτωση του καπιταλιστές συσσωρεύουν κεφάλαιο για να το δώσουν μέσω φιλανθρωπίας.) Επιπλέον, ορισμένοι σοσιαλιστές υποστηρίζουν ότι η αναζήτηση κερδών σε μια Η σοσιαλιστική οικονομία της αγοράς δεν είναι εγγενώς ύποπτη (Schweickart 2002 [2011]). Οι περισσότεροι σοσιαλιστές, ωστόσο, τείνουν να βρίσκουν το κίνητρο του κέρδους προβληματικός.

Ένα σημαντικό σημείο σχετικά με αυτόν τον ορισμό του σοσιαλισμού είναι ότι Ο σοσιαλισμός δεν είναι ισοδύναμος με, και είναι αναμφισβήτητα σε σύγκρουση με, κρατισμός. (i*) περιλαμβάνει την επέκταση της κοινωνικής δύναμης – εξουσία που βασίζεται σε την ικανότητα κινητοποίησης της εθελοντικής συνεργασίας και της συλλογικότητας· δράση – σε αντίθεση με την κρατική εξουσία – εξουσία που βασίζεται στην έλεγχο της θέσπισης κανόνων και της επιβολής κανόνων σε μια περιοχή — όπως πηγάδι οικονομικής δύναμης – δύναμη βασισμένη στον έλεγχο του υλικού πόρους (Wright 2010). Εάν ένα κράτος ελέγχει την οικονομία αλλά δεν είναι να ελέγχονται δημοκρατικά από τα άτομα που ασχολούνται με την οικονομική ζωή, αυτό που έχουμε είναι κάποια μορφή κρατισμού, όχι σοσιαλισμού (βλ. επίσης Arnold στο [Other Internet Resources \(OIR\)](#), 2022; Dardot & Laval, 2014).

2. Τρεις διαστάσεις των σοσιαλιστικών απόψεων

Όταν χαρακτηρίζουμε σοσιαλιστικές απόψεις, είναι χρήσιμο να διακρίνουμε μεταξύ τριών διαστάσεων μιας αντίληψης μιας κοινωνικής δικαιοσύνης (Gilbert 2017a· Gilbert 2023a: κεφ. 4). Προσδιορίζουμε αυτές τις τρεις διαστάσεις όπως:

- (DI) Τα βασικά ιδανικά και αρχές που εμψυχώνουν αυτή την αντίληψη της δικαιοσύνης·
- (DII) Το κοινωνικό θεσμοί και πρακτικές που εφαρμόζουν τα ιδανικά που καθορίζονται στο DI;
- (ΔIII) Οι διαδικασίες Μετασχηματισμός ηγετικών παραγόντων και της κοινωνίας τους από όπου βρίσκονται επί του παρόντος, στο κοινωνικό αποτέλεσμα που καθορίζεται στο DII.

Ο χαρακτηρισμός του καπιταλισμού και του σοσιαλισμού στο προηγούμενο Η ενότητα επικεντρώνεται στους κοινωνικούς θεσμούς και τις πρακτικές που συνιστούν κάθε μορφή κοινωνίας (δηλαδή, στο DII). Κάνουμε ένα βήμα πίσω από αυτό θεσμική διάσταση στο τμήμα 3, κατωτέρω, για την εξέταση της κεντρικής κανονιστικές δεσμεύσεις του σοσιαλισμού (DI) και να διερευνήσει την ανάπτυξή τους στη σοσιαλιστική κριτική του καπιταλισμού. Στη συνέχεια, στο [τμήμα 4](#), να συμμετάσχουν σε λεπτομερέστερη συζήτηση των λογαριασμών του θεσμικού οργάνου μορφή του σοσιαλισμού (DII), διερευνώντας τις διάφορες προτεινόμενες εφαρμογές των σοσιαλιστικών ιδεωδών και αρχών που περιγράφονται στο DI. Στρεφόμαστε στους απολογισμούς της μετάβασης στο σοσιαλισμό (DIII) στην [ενότητα 5](#).

3. Σοσιαλιστικές κριτικές του καπιταλισμού και των λόγων τους (διάσταση DI)

Οι σοσιαλιστές έχουν καταδικάσει τον καπιταλισμό ισχυριζόμενοι ότι τυπικά Χαρακτηριστικά εκμετάλλευσης, κυριαρχίας, αλλοτρίωσης και αναποτελεσματικότητας. Πριν εξετάσουμε αυτές τις

επικρίσεις, είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι βασίζονται σε διάφορα ιδανικά και αρχές στο DI. Πρώτα αναφέρουμε αυτά λόγους εν συντομία, και στη συνέχεια να τους επεξεργαστούμε καθώς συζητάμε τους Συμμετοχή στα κριτικά επιχειρήματα των σοσιαλιστών. Αφήνουμε στην άκρη το συζήτηση, που διεξήχθη κυρίως κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 και επικεντρώθηκε σε μεγάλο βαθμό στην ερμηνεία των γραπτών του Μαρξ, ως προς το αν η Η καταδίκη του καπιταλισμού και η υπεράσπιση του σοσιαλισμού βασίζεται (ή θα πρέπει να επικαλεστεί), για ηθικούς λόγους (Geras 1985; Λουκάς 1985; Peffer 1990). Ενώ ορισμένοι μαρξιστές σοσιαλιστές θεωρούν ότι η κριτική του Ο καπιταλισμός μπορεί να διεξαχθεί χωρίς χρήση – είτε ρητά Η σιωπηρά – των επιχειρημάτων με ηθική βάση, η εστίασή μας είναι σε επιχειρήματα που στηρίζονται σε τέτοιους λόγους.

3.1 Σοσιαλιστικές αρχές

Οι σοσιαλιστές έχουν αναπτύξει ιδανικά και αρχές ισότητας, δημοκρατίας, Ατομική ελευθερία, αυτοπραγμάτωση και κοινότητα ή αλληλεγγύη. Όσον αφορά την *ισότητα*, έχουν προτείνει ισχυρές εκδοχές του Αρχή της ισότητας των ευκαιριών, σύμφωνα με την οποία όλοι θα πρέπει να έχουν «γενικά ίση πρόσβαση στο απαραίτητο υλικό και κοινωνικά μέσα για να ζήσετε ακμάζουσες ζωές» (Wright 2010: 12; Ρόμπερ 1994α: 11–4· Nielsen 1985). Μερικοί, αλλά σε καμία περίπτωση όλοι, οι σοσιαλιστές ερμηνεύουν την ισότητα των ευκαιριών με έναν τρόπο ισότητας τύχης, ότι απαιτεί την εξουδετέρωση των ανισοτήτων πρόσβασης στο πλεονέκτημα που προκύπτουν από τις περιστάσεις των ανθρώπων και όχι από τις δικές τους επιλογές (G.A. Cohen 2009: 17–9). Οι σοσιαλιστές αγκαλιάζουν επίσης το ιδεώδες της *δημοκρατίας*, απαιτώντας από τους ανθρώπους να έχουν «ευρέως ισότιμη πρόσβαση στα απαραίτητα μέσα για την ουσιαστική συμμετοχή σε αποφάσεις» που επηρεάζουν τη ζωή τους (Wright 2010: 12; Arnold n.d. [\[OIR\]](#): τμήμα 4· Αγάπη 2020). Πολλοί σοσιαλιστές λένε ότι η δημοκρατική Η συμμετοχή θα πρέπει να είναι διαθέσιμη όχι μόνο στο επίπεδο κυβερνητικούς θεσμούς, αλλά και σε διάφορους οικονομικούς χώρους (όπως όπως εντός της επιχείρησης). Τρίτον, οι σοσιαλιστές είναι προσηλωμένοι στη σημασία της *ατομικής ελευθερίας*. Η δέσμευση αυτή περιλαμβάνει εκδόσεις Οι τυποποιημένες ιδέες της αρνητικής ελευθερίας και της μη κυριαρχίας (απαιτώντας ασφάλεια από ανάρμωση παρέμβαση άλλων). Αλλά και συνήθως περιλαμβάνει μια πιο απαιτητική, θετική μορφή αυτοδιάθεση, ως η «πραγματική ελευθερία» του να είσαι σε θέση να αναπτύξει τα δικά του έργα και να τα φέρει σε καρποφορία (Elster 1985: 205; Gould 1988: κεφ. 1; Van Parijs 1995: κεφ. 1; Καστοριάδης 1979). Ένα ιδανικό *αυτοπραγμάτωσης* μέσω αυτόνομα Επιλεγμένες δραστηριότητες που αφορούν την ανάπτυξη και την άσκηση των ανθρώπων τις δημιουργικές και παραγωγικές ικανότητές τους σε συνεργασία με άλλους μερικές φορές ενημερώνει τις θετικές απόψεις των σοσιαλιστών για την ελευθερία και ισότητα — όπως κατά την άποψη ότι θα πρέπει να υπάρχει απαίτηση πρόσβαση στις συνθήκες αυτοπραγμάτωσης στην εργασία (Elster 1986: ch. 3; Gilabert 2023a: κεφ. 3; Kandiyali 2020). Τέλος, και σχετικά, Οι σοσιαλιστές συχνά επιβεβαιώνουν μια ιδέα *κοινότητας* ή *αλληλεγγύης*, σύμφωνα με την οποία οι άνθρωποι πρέπει να οργανώσουν τους οικονομική ζωή, έτσι ώστε να αντιμετωπίζουν την ελευθερία και την ευημερία των άλλων ως εγγενώς σημαντική. Οι άνθρωποι πρέπει να αναγνωρίζουν θετικά καθήκοντα να υποστηρίξει άλλους ανθρώπους, ή, όπως το έθεσε ο Αϊνστάιν (1949), μια «αίσθηση ευθύνης για τους συνανθρώπους [τους]». Ή, όπως το έθεσε ο Cohen, Οι άνθρωποι πρέπει να «νοιάζονται και, όπου είναι απαραίτητο και δυνατό, Φροντίζουν ο ένας τον άλλον και, επίσης, φροντίζουν να νοιάζονται για τον έναν άλλο» (G.A. Cohen 2009: 34–5, βλ. επίσης Arnold 2020). Η κοινότητα παρουσιάζεται μερικές φορές ως ένα ηθικό ιδεώδες που δεν είναι το ίδιο μια απαίτηση δικαιοσύνης, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να μετριάσει τα προβληματικά αποτελέσματα επιτρέπεται από ορισμένες απαιτήσεις της δικαιοσύνης (όπως οι ανισότητες της Αποτέλεσμα που επιτρέπεται από την αρχή της ισότητας της τύχης ευκαιρία (G.A. Cohen 2009)). Ωστόσο, η κοινότητα είναι μερικές φορές παρουσιάζεται μέσα στις σοσιαλιστικές απόψεις ως αίτημα της ίδιας της δικαιοσύνης (Gilabert 2012). Ορισμένοι σοσιαλιστές θεωρούν επίσης την αλληλεγγύη εν μέρει διαμόρφωση μιας επιθυμητής μορφής «κοινωνικής ελευθερίας» στην οποία Οι άνθρωποι είναι σε θέση όχι μόνο να προωθήσουν το δικό τους καλό αλλά και να δράσουν με και για άλλους (Honneth 2015 [2017: ch. I]).

Δεδομένης της ποικιλομορφίας των θεμελιωδών αρχών στις οποίες οι σοσιαλιστές Συνήθως έκκληση, ίσως δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι λίγες προσπάθειες έχουν γίνει για να συνδέσει αυτές τις αρχές κάτω από ένα ενιαίο πλαίσιο. Ένας Η προτεινόμενη στρατηγική ήταν να αρθρωθούν ορισμένες πτυχές τους ως εξής: απαιτήσεις που απορρέουν από αυτό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε *Ικανότητες / Ανάγκες Αρχή*, ακολουθώντας τη διάσημη ρήση του Μαρξ, στο *Κριτική του προγράμματος της Γκότα*, ότι μια κομμουνιστική κοινωνία πρέπει να είναι οργανωμένη έτσι ώστε να υλοποιούνται οι στόχοι της παραγωγής και διανομής «Από τον καθένα σύμφωνα με τις ικανότητές [του], στον καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες [τους]». Αυτή η αρχή, που παρουσιάζεται με συντομία και η απουσία πολλών επεξεργασιών από τον Μαρξ (Marx 1875

[1978b: 531]) έχει ερμηνεύονται με διαφορετικούς τρόπους. Πρώτον, περιγραφική ερμηνεία Απλά το παίρνει ως μια πρόβλεψη για το πώς οι άνθρωποι θα αισθάνονται κίνητρα Να δρουν σε μια σοσιαλιστική κοινωνία. Ένα άλλο, ευθέως κανονιστικό Η ερμηνεία ερμηνεύει τη μαρξική ρήση ως δηλώνοντας καθήκοντα συμβάλλουν και ισχυρίζονται ότι επωφελούνται από την κοινωνική προϊόν—αντιμετώπιση της κατανομής τόσο των βαρών όσο και οφέλη της κοινωνικής συνεργασίας. Η εκπλήρωσή του, σε ένα Η ισότιμη και αλληλέγγυα μόδα, ενδυναμώνει τους ανθρώπους να ζήσουν ακμάζουσες ζωές (Carens 2003, Gilibert 2015, 2023a: ch. 3). Ο Η ίδια η κανονιστική αρχή έχει επίσης ερμηνευθεί ως άρθρωση της ευρύτερης και πιο βασικής ιδέας του *ανθρώπου αξιοπρέπεια*. Στοχεύοντας στην *αλληλέγγυα ενδυνάμωση*, αυτή η ιδέα θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι απαιτεί να υποστηρίξουμε τους ανθρώπους στην επιδίωξη μιας ακμάζουσας ζωής με το να μην εμποδίζει, και να επιτρέπει, το ανάπτυξη και άσκηση των πολύτιμων ικανοτήτων τους, οι οποίες τη βάση της ηθικής τους κατάστασης ως παραγόντων με αξιοπρέπεια (Gilibert 2017β· Gilibert 2023a: κεφ. 1 και 3).

3.2 Σοσιαλιστικές κατηγορίες ενάντια στον καπιταλισμό

3.2.1 Εκμετάλλευση

Η πρώτη χαρακτηριστική κατηγορία που διατυπώνεται από τους σοσιαλιστές είναι ότι ο καπιταλισμός Παρουσιάζει την εκμετάλλευση των μισθωτών εργατών από τον καπιταλιστή τους Εργοδότες. Η εκμετάλλευση έχει χαρακτηριστεί με δύο τρόπους. Πρώτον, στο τον λεγόμενο «τεχνικό» μαρξιστικό χαρακτηρισμό, Οι εργάτες γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους καπιταλιστές όταν η αξία που ενσωματώνεται στο Τα αγαθά που μπορούν να αγοράσουν με τους μισθούς τους είναι κατώτερα από την αξία ενσωματώνονται στα αγαθά που παράγουν – με τους καπιταλιστές οικειοποίηση της διαφοράς. Για να μεγιστοποιήσετε το κέρδος που προκύπτει από Η πώληση αυτού που παράγουν οι εργάτες, οι καπιταλιστές έχουν κίνητρο να Κρατήστε τους μισθούς χαμηλούς. Αυτός ο περιγραφικός χαρακτηρισμός, ο οποίος επικεντρώνεται Η ροή της υπερεργασίας από τους εργάτες στους καπιταλιστές διαφέρει από Ένας άλλος κοινός, κανονιστικός χαρακτηρισμός της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με στην οποία η εκμετάλλευση συνεπάγεται την ανάληψη άδικου, παράνομου ή άδικου πλεονέκτημα των παραγωγικών προσπαθειών των άλλων. Μια προφανής ερώτηση είναι όταν, αν ποτέ, περιστατικά εκμετάλλευσης με την τεχνική έννοια περιλαμβάνουν την εκμετάλλευση με την κανονιστική έννοια. Πότε γίνεται η μεταφορά του υπερεργασία από τους εργάτες στους καπιταλιστές έτσι ώστε να περιλαμβάνει παράνομη αποκόμιση οφέλους από το πρώτο από το δεύτερο; Οι σοσιαλιστές έχουν έδωσε τουλάχιστον τέσσερις απαντήσεις στο ερώτημα αυτό. (Για κρίσιμες έρευνες βλέπε Arnsperger και Van Parijs 2003: κεφ. III· Βρούσαλης 2018; Βολφ 1999).

Η πρώτη απάντηση προσφέρεται από τον *άνισο λογαριασμό ανταλλαγής*, σύμφωνα με την οποία ο *A* εκμεταλλεύεται τον *B* εάν και μόνο εάν στο η ανταλλαγή τους *A* παίρνει περισσότερα από ό, τι κάνει ο *B*. Αυτός ο λογαριασμός καταρρέει αποτελεσματικά την κανονιστική αίσθηση της εκμετάλλευσης στο τεχνικό. Αλλά οι επικριτές έχουν υποστηρίξει ότι αυτός ο λογαριασμός αποτυγχάνει παρέχουν επαρκείς συνθήκες εκμετάλλευσης με την κανονιστική έννοια. Δεν είναι κάθε άνιση ανταλλαγή παράνομη: δεν θα ήταν λάθος να να μεταφέρουν πόρους από τους εργαζόμενους σε άτομα που (ίσως μέσω της αριθ. επιλογή ή σφάλμα τους) δεν είναι σε θέση να εργαστούν.

Μια δεύτερη πρόταση είναι να πούμε ότι ο *A* εκμεταλλεύεται τον *B* αν και μόνο αν ο *A* παίρνει πλεονάζουσα εργασία από τον *B* με τρόπο που είναι εξαναγκασμός ή εξαναγκασμός. Αυτός ο *λογαριασμός δικαιωμάτων εργασίας* (Holmstrom 1977; Reiman 1987) στηρίζεται στην άποψη ότι οι εργαζόμενοι δικαιούνται προϊόν της εργασίας τους, και που οι καπιταλιστές τους στερούν άδικα αυτό. Σε μια καπιταλιστική οικονομία, οι εργαζόμενοι αναγκάζονται να μεταφέρουν πλεόνασμα Εργασία στους καπιταλιστές επί ποινή σοβαρής φτώχειας. Αυτό είναι αποτέλεσμα το καταναγκαστικά επιβαλλόμενο σύστημα των δικαιωμάτων ιδιωτικής ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής. Δεδομένου ότι δεν ελέγχουν τα μέσα παραγωγής για να εξασφαλίσουν τη δική τους διαβίωση, οι εργαζόμενοι δεν έχουν καμία λογική εναλλακτική λύση πουλώντας την εργατική τους δύναμη στους καπιταλιστές και μοχλώντας με τους όρους ευνοούνται από το τελευταίο. Οι επικριτές αυτής της προσέγγισης έχουν υποστηρίξει ότι, όπως και ο προηγούμενος λογαριασμός, δεν παρέχει επαρκείς συνθήκες για παράνομη εκμετάλλευση, διότι θα έπρεπε (αντιδραστικά) να καταδικάσουν τις μεταθέσεις από εργαζόμενους σε άπορους ανθρώπους που δεν μπορούν να εργαστούν. Επιπλέον, υποστηρίχθηκε ότι ο λογαριασμός δεν παρέχει αναγκαίες προϋποθέσεις για την επέλευση εκμετάλλευσης. Προβληματικός Οι μεταβιβάσεις πλεονάζουσας εργασίας μπορούν να συμβούν χωρίς εξαναγκασμό. Για παράδειγμα, ο *A* μπορεί να έχει εξελιγμένα μέσα παραγωγής, που δεν έχουν ληφθεί από άλλους μέσω εξαναγκασμού, και προσέλαβε

τον B για να εργαστεί σε αυτούς στο a ίσως άδικα χαμηλός μισθός, τον οποίο ο B δέχεται οικειοθελώς παρά το γεγονός ότι υπάρχουν αποδεκτές, αν και λιγότερο συμφέρουσες, εναλλακτικές λύσεις (Roemer 1994b: κεφ. 4).

Ο τρίτος, η *άδικη κατανομή των παραγωγικών πόρων* O απολογισμός δείχνει ότι το βασικό πρόβλημα με τον καπιταλισμό εκμετάλλευση (και με άλλες μορφές εκμετάλλευσης σε ταξική διαίρεση κοινωνικά συστήματα) είναι ότι προχωρά σε μια διανομή υποβάθρου της αρχικής πρόσβασης σε παραγωγικά περιουσιακά στοιχεία που είναι άνιση. O A είναι εκμεταλλευτής και ο B γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης, αν και μόνο αν ο A κερδίσει από την εργασία του B και ο A θα να είναι σε χειρότερη θέση, και ο B σε καλύτερη κατάσταση, σε μια εναλλακτική λύση υποθετικό οικονομικό περιβάλλον στο οποίο η αρχική κατανομή των τα περιουσιακά στοιχεία ήταν ίσα (με όλα τα άλλα να παραμένουν σταθερά) (Roemer 1994b: 110). Αυτή η αφήγηση βασίζεται σε μια αρχή ισότητας τύχης ισότητα ευκαιριών. (Σύμφωνα με την τύχη-ισότητα, κανείς δεν θα πρέπει να επιδεινωθούν από άλλους λόγω περιστάσεων πέραν των έλεγχος.) Οι επικριτές έχουν υποστηρίξει ότι, εξαιτίας αυτού, αποτυγχάνει να παρέχουν τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την αθέμιτη εκμετάλλευση. Αν ο A βρει τον B κολλημένο σε ένα λάκκο, θα ήταν λάθος για τον A να προσφέρουν διάσωση στον B μόνο εάν ο B υπογράψει σύμβαση εργασιακού κάτεργου με τον A —ακόμα κι αν ο B έτυχε να έχει πέσει σε το λάκκο αφού πήρε οικειοθελώς το ρίσκο να πάει για πεζοπορία σε πηγάδι περιοχής γνωστό ότι είναι διάστικτο με τέτοια επικίνδυνα εμπόδια (Vrousalis 2013, 2018). Άλλοι επικριτές ανησυχούν ότι αυτός ο λογαριασμός παραμελεί την κεντρική θέση των σχέσεων εξουσίας ή κυριαρχίας μεταξύ εκμεταλλευτών και εκμεταλλευόμενων (Veneziani 2013).

Μια τέταρτη προσέγγιση επικεντρώνεται άμεσα στο γεγονός ότι η εκμετάλλευση Συνήθως προκύπτει όταν υπάρχει σημαντική ασυμμετρία ισχύος μεταξύ τα εμπλεκόμενα μέρη. Οι πιο ισχυροί εργαλειοποιούν και παίρνουν πλεονέκτημα της ευπάθειας των λιγότερο ισχυρών για να επωφεληθούν από αυτή η ασυμμετρία στις θέσεις (Goodin 1987). Μια συγκεκριμένη έκδοση αυτού άποψη, ο *λογαριασμός κυριαρχίας για αυτοπλουτισμό* (Βρούσαλης 2013, 2018, 2022), λέει ότι ο A εκμεταλλεύεται τον B εάν ο A επωφελείται από μια συναλλαγή στην οποία ο A κυριαρχεί στον B . (Για το λόγο αυτό, η κυριαρχία περιλαμβάνει μια ασεβή χρήση της εξουσίας του A επί του B .) Καπιταλιστική ιδιοκτησία δικαιώματα, με την επακόλουθη άνιση πρόσβαση στα μέσα παραγωγής, Βάλτε τους εργάτες χωρίς ιδιοκτησία στο έλεος των καπιταλιστών, οι οποίοι χρησιμοποιούν τους ανώτερη δύναμη πάνω τους για να αποσπάσουν υπερεργασία. Μια ανησυχία για αυτό Η προσέγγιση είναι ότι δεν εξηγεί πότε είναι το ισχυρότερο κόμμα παίρνοντας πάρα πολλά από το λιγότερο ισχυρό κόμμα. Για παράδειγμα, πάρτε ένα κατάσταση όπου ο A και ο B ξεκινούν με ίσα περιουσιακά στοιχεία, αλλά ο A επιλέγει να εργαστεί σκληρά, ενώ ο B επιλέγει να ξοδέψει περισσότερα χρόνο στον ελεύθερο χρόνο, έτσι ώστε αργότερα ο A ελέγχει τα μέσα παραγωγής, ενώ ο B έχει μόνο τη δική του εργατική δύναμη. Εμείς φανταστείτε ότι ο A προσφέρει απασχόληση στον B και, στη συνέχεια, ρωτήστε υπό το πρίσμα της *εκ των προτέρων* ισότιμης θέσης τους, σε ποιο επίπεδο μισθού για τον B και κέρδος για τον A θα περιλαμβάνει η συναλλαγή παράνομη εκμετάλλευση; Για να καταλήξουμε σε μια πάγια άποψη σχετικά με αυτό το ζήτημα, μπορεί να είναι αναγκαία για να συνδυαστεί η επίκληση της αρχής της ελευθερίας, όπως μη-κυριαρχία με επίκληση σε πρόσθετες σοσιαλιστικές αρχές αντιμετώπιση μόνο της διανομής—όπως κάποια έκδοση του Αρχές ισότητας και αλληλεγγύης που αναφέρονται ανωτέρω στο τμήμα 3.1 (Gilabert 2023a: κεφ. 5).

3.2.2 Παρέμβαση και κυριαρχία

Ο καπιταλισμός συχνά υπερασπίζεται λέγοντας ότι επεκτείνεται στο μέγιστο την ελευθερία των ανθρώπων, νοούμενη ως απουσία παρέμβασης. Ο σοσιαλισμός υποτίθεται ότι θα συμπίεζε αυτή την ελευθερία απαγορεύοντας ή περιορισμός των καπιταλιστικών δραστηριοτήτων, όπως η ίδρυση ιδιωτικής επιχείρησης, πρόσληψη μισθωτών εργαζομένων και διατήρηση, επένδυση ή δαπάνη κερδών. Οι σοσιαλιστές γενικά αναγνωρίζουν ότι μια σοσιαλιστική οικονομία θα περιορίζουν σοβαρά ορισμένες τέτοιες ελευθερίες. Αλλά επισημαίνουν ότι Τα καπιταλιστικά δικαιώματα ιδιοκτησίας περιλαμβάνουν επίσης παρεμβάσεις. Μας υπενθυμίζουν ότι «η ιδιωτική ιδιοκτησία ενός προσώπου προϋποθέτει μη ιδιοκτησία εκ μέρους άλλων προσώπων» (Marx 1991: 812) και προειδοποιούν ότι συχνά, αν και

Οι φιλελεύθεροι και οι φιλελεύθεροι βλέπουν την ελευθερία που είναι εγγενής στην καπιταλισμό, παραβλέπουν την ανελευθερία που αναγκαστικά συνοδεύει καπιταλιστική ελευθερία. (Γ.Α. Cohen 2011: 150)

Οι εργάτες θα μπορούσαν και θα είχαν καταναγκαστική παρέμβαση αν προσπαθούσαν να το κάνουν. Χρησιμοποιήστε τα μέσα παραγωγής που κατέχουν οι καπιταλιστές, για να φύγετε τα προϊόντα της εργασίας τους σε καπιταλιστικές επιχειρήσεις, ή να έχουν πρόσβαση καταναλωτικά αγαθά που δεν έχουν αρκετά χρήματα για να αγοράσουν. Στην πραγματικότητα, κάθε Το οικονομικό σύστημα ανοίγει ορισμένες ζώνες μη παρέμβασης ενώ κλείνει άλλοι. Ως εκ τούτου, το κατάλληλο ερώτημα δεν είναι αν ο καπιταλισμός ή ο Ο σοσιαλισμός περιλαμβάνει παρεμβολές – και οι δύο το κάνουν – αλλά αν Οποιοδήποτε από αυτά συνεπάγεται περισσότερες καθαρές παρεμβολές ή πιο ανησυχητικές μορφές παρεμβολής, από το άλλο. Και η απάντηση σε αυτό το ερώτημα είναι κάθε άλλο παρά προφανές. Θα μπορούσε κάλλιστα να είναι ότι οι περισσότεροι πράκτορες σε ένα Η σοσιαλιστική κοινωνία αντιμετωπίζει λιγότερες (ενοχλητικές) παρεμβάσεις καθώς επιδιώκει τα σχέδια παραγωγής και κατανάλωσης τους από τους πράκτορες σε καπιταλιστική κοινωνία (G.A. Cohen 2011: κεφ. 7–8).

Οι καπιταλιστικές οικονομικές σχέσεις συχνά υπερασπίζονται λέγοντας ότι είναι αποτέλεσμα ελεύθερων επιλογών από συναινούντες ενήλικες. Οι μισθωτοί εργαζόμενοι είναι Όχι σκλάβοι ή δουλοπάροικοι – έχουν το νόμιμο δικαίωμα να αρνηθούν να εργαστούν για τους καπιταλιστές. Αλλά οι σοσιαλιστές απαντούν ότι η σχέση μεταξύ Οι καπιταλιστές και οι εργάτες στην πραγματικότητα συνεπάγονται κυριαρχία. Οι εργαζόμενοι είναι ακατάλληλα υποταγμένα στη θέληση των καπιταλιστών στη διαμόρφωση τους όρους με τους οποίους λειτουργούν (τόσο στις σφαίρες ανταλλαγής όσο και στις παραγωγή και στο πλαίσιο της ευρύτερης πολιτικής διαδικασίας). Εργατικά» Η συγκατάθεση για την εκμετάλλευσή τους δίνεται σε περιστάσεις βαθιάς ευπάθειας και ασυμμετρίας ισχύος. Σύμφωνα με τον Μαρξ, δύο Οι συνθήκες βοηθούν να εξηγηθεί η φαινομενικά ελεύθερη επιλογή των εργαζομένων να εισέλθουν σε ένα παρ' όλα αυτά εκμεταλλευτικό συμβόλαιο: (1) στον καπιταλισμό (σε αντίθεση με Στη φεουδαρχία ή στις δουλοκτητικές κοινωνίες) οι εργάτες κατέχουν την εργατική τους δύναμη, αλλά (2) δεν κατέχουν μέσα παραγωγής. Λόγω των στέρησης (2), οι εργαζόμενοι δεν έχουν καμία εύλογη εναλλακτική λύση για τη χρήση των δικαιώμα (1) να πουλήσουν την εργατική τους δύναμη στους καπιταλιστές – οι οποίοι κατέχουν τα μέσα παραγωγής (Marx 1867 [1990: 272-3]). Μέσω τεχνικών καινοτομιών εξοικονόμησης εργασίας που ωθούνται από τον ανταγωνισμό, Ο καπιταλισμός παράγει επίσης συνεχώς ανεργία, γεγονός που αποδυναμώνει το διαπραγματευτική δύναμη μεμονωμένων εργαζομένων περαιτέρω. Έτσι, ο Μαρξ λέει ότι Αν και οι εργαζόμενοι συνάπτουν εθελοντικά συμβάσεις εκμετάλλευσης, «αναγκάζονται [να το πράξουν] από τις κοινωνικές συνθήκες».

Ο σιωπηλός καταναγκασμός των οικονομικών σχέσεων σφραγίζει το κυριαρχία του καπιταλιστή πάνω στον εργάτη... [Το Η εξάρτηση των εργατών από το κεφάλαιο ... πηγές από το συνθήκες παραγωγής οι ίδιες, και είναι εγγυημένη στο διηνεκές από αυτούς. (Μαρξ 1867 [1990: 382, 899])

Λόγω της βαθιάς ανισότητας εξουσίας που προκύπτει από Η δομική τους θέση μέσα σε μια καπιταλιστική οικονομία, οι εργάτες αποδέχονται ένα πρότυπο οικονομικής συναλλαγής στο οποίο υποβάλλονται στο καθοδήγηση των καπιταλιστών κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων παραγωγής, και να παραδώσουν σ' αυτούς τους ίδιους καπιταλιστές ένα δυσανάλογο μερίδιο του καρπούς της εργασίας τους. Αν και ορισμένοι μεμονωμένοι εργαζόμενοι μπορεί να είναι σε θέση για να ξεφύγουν από την ευάλωτη κατάστασή τους αποταμιεύοντας και ξεκινώντας μια επιχείρηση Οι δικοί τους, οι περισσότεροι θα το έβρισκαν εξαιρετικά δύσκολο, και θα μπορούσαν Δεν το κάνουν όλοι ταυτόχρονα μέσα στον καπιταλισμό (Elster 1985: 208–16; G.A. Cohen 1988: κεφ. 13).

Οι σοσιαλιστές λένε μερικές φορές ότι ο καπιταλισμός περιφρονεί ένα ιδανικό μη-κυριαρχία ως ελευθερία από το να υπόκειται κανείς σε κανόνες που έχει συστηματικά λιγότερη δύναμη διαμόρφωσης από άλλους (Gourevitch 2013; Άρνολντ 2017; O'Shea 2020; Cicerchia 2022; Gilabert 2017β: 566-7—από την οποία αντλεί αυτή και η προηγούμενη παράγραφος). Οι καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής περιλαμβάνουν κυριαρχία και Εξάρτηση των εργατών από τη διακριτική ευχέρεια των επιλογών των καπιταλιστών σε τρεις κρίσιμες καμπές. Η πρώτη, που προαναφέρθηκε, αφορά την σύμβαση εργασίας. Λόγω της έλλειψης ελέγχου των μέσων παραγωγή, οι εργαζόμενοι πρέπει σε μεγάλο βαθμό να υποταχθούν, επί ποινή λιμοκτονίας ή σοβαρή φτώχεια, με τους όρους που τους προσφέρουν οι καπιταλιστές. Το δεύτερο αφορά τις αλληλεπιδράσεις στο χώρο εργασίας. Καπιταλιστές και οι διευθυντές τους να ρυθμίζουν τις δραστηριότητες των εργαζομένων αποφασίζοντας μονομερώς τι και πώς Οι τελευταίοι παράγουν. Αν και στον τομέα της κυκλοφορίας των εργαζομένων και Οι καπιταλιστές μπορεί να μοιάζουν (παραπλανητικά, δεδομένου του πρώτου σημείου) εξίσου ελεύθεροι εργολάβοι που συνάπτουν δίκαιες συμφωνίες, μόλις εισέλθουμε στο "κρυφή κατοικία" της παραγωγής είναι σαφές σε όλες τις πλευρές ότι Αυτό που υπάρχει είναι σχέσεις έντονης υποταγής κάποιων στη θέληση άλλων (Marx 1867 [1990: 279-80]). Οι εργαζόμενοι δαπανούν

αποτελεσματικά. Πολλές από τις ώρες που είναι ξύπνιοι κάνουν ό, τι τους υπαγορεύουν οι άλλοι να κάνουν. Τρίτον και τελευταίο, οι καπιταλιστές έχουν δυσανάλογη επίδραση στην νομική και πολιτική διαδικασία που διαμορφώνει τη θεσμική δομή του κοινωνία στην οποία εκμεταλλεύονται τους εργαζόμενους, με καπιταλιστικά συμφέροντα κυριαρχώντας στις πολιτικές διαδικασίες, οι οποίες με τη σειρά τους καθορίζουν το περίγραμμα της Εμπράγματο και εργατικό δίκαιο. Ακόμη και αν οι εργαζόμενοι καταφέρουν να αποκτήσουν το νόμιμο δικαίωμα ψήφου και δημιουργίας δικών τους συνδικαλιστικών οργανώσεων και κομμάτων (τα οποία εργατικά κινήματα που επιτεύχθηκαν σε ορισμένες χώρες μετά από πολύ αγώνα), Οι καπιταλιστές ασκούν δυσανάλογη επιρροή μέσω μεγαλύτερης πρόσβασης σε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων, η απειλή Αποεπένδυση και φυγή κεφαλαίων εάν οι κυβερνήσεις μειώσουν τα κέρδη τους περιθώριο, και τις προηγούμενες και μελλοντικές προσλήψεις κρατικών αξιωματούχων σε προσοδοφόρες θέσεις εργασίας στις επιχειρήσεις τους και στα πρακτορεία άσκησης πίεσης (Wright 2010: 81–4). Στις σφαίρες της ανταλλαγής, της παραγωγής και της ευρύτερη πολιτική διαδικασία, οι εργάτες και οι καπιταλιστές έχουν ασύμμετρη δομική ισχύς. Κατά συνέπεια, οι πρώτες υπόκεινται σε σημαντικό βαθμό στη βούληση των τελευταίων κατά τη διαμόρφωση των όρων υπό τους οποίους εργασία (βλ. περαιτέρω Wright 2000 [2015]). Αυτή η ανισότητα των διαρθρωτικών Η εξουσία, ισχυρίζονται ορισμένοι σοσιαλιστές, αποτελεί προσβολή της αξιοπρέπειας των εργαζομένων ως αυτοκαθοριζόμενοι, αυτοκυρίαρχοι παράγοντες (Gilbert 2023a: ch. 7).

Το τρίτο σημείο σχετικά με την κυριαρχία που αναφέρθηκε παραπάνω αναπτύσσεται επίσης από σοσιαλιστές να πουν ότι ο καπιταλισμός συγκρούεται με τη δημοκρατία (Wright 2010: 81–4; Arnold n.d. [\[OIR\]](#): τμήμα 4· Bowles και Gintis 1986; Meiksins Wood 1995). Δημοκρατία απαιτεί οι άνθρωποι να έχουν περίπου ίση δύναμη για να επηρεάσουν την πολιτική διαδικασία που δομεί την κοινωνική τους ζωή – ή τουλάχιστον αυτή οι ανισότητες δεν αντικατοπτρίζουν ηθικά άσχετα χαρακτηριστικά όπως η φυλή, φύλο και τάξη. Οι σοσιαλιστές έκαναν τρεις παρατηρήσεις σχετικά με την σύγκρουση μεταξύ καπιταλισμού και δημοκρατίας. Το πρώτο αφορά πολιτική δημοκρατία του είδους που είναι γνωστό σήμερα. Ακόμη και στο παρουσία πολυκομματικών εκλογικών συστημάτων, μελών του καπιταλιστικού τάξη – παρά το γεγονός ότι είναι μειοψηφία του πληθυσμού – έχουν σημαντικά μεγαλύτερη επιρροή από τα μέλη της εργατικής τάξης. Οι κυβερνήσεις έχουν την τάση να προσαρμόζουν τις ατζέντες τους στις επιθυμίες των καπιταλιστές επειδή εξαρτώνται από τις επενδυτικές τους αποφάσεις για να αυξήσουν τους φόρους για τη χρηματοδότηση των δημόσιων πολιτικών, καθώς και για την ποικιλία άλλων τους λόγους που περιγράφονται ανωτέρω. Ακόμη και αν τα σοσιαλιστικά κόμματα κερδίσουν τις εκλογές, όπως εφόσον δεν αλλάζουν τις θεμελιώδεις αρχές του οικονομικού συστήματος, Πρέπει να είναι σύμφωνες με τις επιθυμίες των καπιταλιστών. Έτσι, οι σοσιαλιστές έχουν υποστηρίξει ότι οι βαθιές αλλαγές στην οικονομική δομή της κοινωνίας είναι που απαιτούνται για να κάνει την εκλογική δημοκρατία να εκπληρώσει την υπόσχεσή της. Πολιτικός Η ισχύς δεν μπορεί να απομονωθεί από την οικονομική ισχύ. Επίσης, δεύτερον, Πιστεύετε ότι τέτοιες αλλαγές μπορεί να είναι άμεσα σημαντικές. Πράγματι, όπως Ριζοσπάστες δημοκράτες και σοσιαλιστές έχουν υποστηρίξει ότι η μείωση της ανισότητας των Η εξουσία λήψης αποφάσεων εντός της ίδιας της οικονομικής σφαίρας δεν είναι μόνο εργαλειακά σημαντική (για τη μείωση των ανισοτήτων εντός του κυβερνητική σφαίρα), αλλά και εγγενώς σημαντικό να αυξηθεί Η αυτοδιάθεση των ανθρώπων στην καθημερινή τους ζωή ως οικονομική Παράγοντες. Ως εκ τούτου, οι περισσότεροι δημοκρατικοί σοσιαλιστές ζητούν μια λύση για Το πρόβλημα της σύγκρουσης μεταξύ δημοκρατίας και καπιταλισμού από επέκταση των δημοκρατικών αρχών στην οικονομία (Fleurbaey 2006). Διερευνώντας τον παραλληλισμό μεταξύ πολιτικών και οικονομικών συστημάτων, Οι σοσιαλιστές έχουν υποστηρίξει ότι οι δημοκρατικές αρχές πρέπει να εφαρμόζονται στην οικονομική αρένα όπως κάνουν στον πολιτικό τομέα, ως οικονομική Οι αποφάσεις, όπως και οι πολιτικές αποφάσεις, έχουν δραματικές συνέπειες για την ελευθερία και την ευημερία των ανθρώπων. Επιστρέφοντας στο θέμα του Οι σχέσεις μεταξύ των δύο πεδίων, οι σοσιαλιστές έχουν επίσης υποστηρίξει ότι προώθηση της αυτοδιάθεσης των εργαζομένων στην οικονομία (ιδίως ο χώρος εργασίας) ενισχύει τη δημοκρατική συμμετοχή στην πολιτική επίπεδο (Coutrot 2018: κεφ. 9; Άρνολντ 2012; Δείτε την έρευνα για τον χώρο εργασίας δημοκρατία στο Frega et al. 2019). Ένα τρίτο σκέλος της επιχειρηματολογίας, τέλος, έχει διερευνήσει τη σημασία των σοσιαλιστικών μεταρρυθμίσεων για την εκπλήρωση του ιδανικό μιας διαβουλευτικής δημοκρατίας στην οποία οι άνθρωποι συμμετέχουν ως ελεύθεροι και ίσοι λογικοί που επιδιώκουν να λάβουν αποφάσεις που πραγματικά καλύπτουν το κοινό καλό όλων (J. Cohen 1989).

3.2.3 Αλλοτρίωση

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι σοσιαλιστές έχουν συμπεριλάβει, στην επιβεβαίωση τους: ατομική ελευθερία, μια ειδική μέριμνα για την *πραγματική* ή *αποτελεσματική* ελευθερία να ζει κανείς μια ακμάζουσα

ζωή. Αυτή η ελευθερία είναι συχνά συνδέεται με ένα θετικό ιδανικό *αυτοπραγμάτωσης*, το οποίο Με τη σειρά του, παρακινεί μια κριτική του καπιταλισμού ως παράγοντα αλλοτρίωσης. Αυτή η προοπτική διαμορφώνει τις απόψεις του Μαρξ για την έντονη αντίθεση μεταξύ της παραγωγικής δραστηριότητας στο σοσιαλισμό και στον καπιταλισμό (Marx 1844 [1978a]; 1844 [2000]; βλ., επίσης, Kandiyali 2000· Brixel, προσεχώς). Στο σοσιαλισμό, το «βασιλείο της αναγκαιότητας» και την αντίστοιχα αναγκαία, αλλά συνήθως δυσάρεστη, εργασία που απαιτείται Η εξασφάλιση βασικών μέσων διαβίωσης θα μειωνόταν, έτσι ώστε οι άνθρωποι να κερδίζουν επίσης αύξηση της πρόσβασης σε ένα «βασιλείο ελευθερίας» στο οποίο μια επιθυμητή μορφή εργασίας που περιλαμβάνει δημιουργικότητα, καλλιέργεια ταλέντων, και υπάρχει ουσιαστική συνεργασία με άλλους. Αυτό το βασίλειο του Η ελευθερία θα απελευθέρωνε «την ανάπτυξη της ανθρώπινης ενέργειας, η οποία είναι αυτοσκοπός» (Marx 1991: 957-9). Αυτό το έργο, επιτρέποντας και διευκολύνοντας την αυτοπραγμάτωση των ατόμων, θα επέτρεπε την «ολόπλευρη ανάπτυξη του ατόμου», και στην πραγματικότητα να γίνει μια «πρωταρχική ανάγκη» (Marx 1875 [1978b: 531]). Η σοσιαλιστική κοινωνία θα χαρακτηριζόταν από «την ανάπτυξη των πλουσίων ατομικότητα που είναι ολόπλευρη στην παραγωγή της όπως και στην κατανάλωση» (Marx 1857-8 [1973: 325]). Θα αποτελούν μια «ανώτερη μορφή κοινωνίας στην οποία η πλήρης και ελεύθερη Η ανάπτυξη κάθε ατόμου αποτελεί την κυρίαρχη αρχή» (Μαρξ 1867 [1990: 739]). Αντίθετα, ο καπιταλισμός αρνείται την πλειοψηφία της πρόσβασης του πληθυσμού στην αυτοπραγμάτωση στην εργασία. Εργαζομένων Συνήθως μοχθούν σε εργασίες που δεν είναι ενδιαφέρουσες και ακόμη και καχεκτικές. Δεν ελέγχουν πώς εκτυλίσσεται η παραγωγή ή τι γίνεται με το εκροές παραγωγής. Και οι σχέσεις τους με τους άλλους συχνά δεν είναι συντροφικότητα, αλλά μάλλον κυριαρχία (υπό τα αφεντικά τους) και ανταγωνισμού (εναντίον των συναδέλφων τους). Όταν αποξενωθεί,

Η εργασία είναι *εξωτερική* προς τον εργάτη, δηλαδή δεν ανήκει την ουσιαστική ύπαρξή του. ... Στο έργο του, επομένως, δεν επιβεβαιώνει τον εαυτό του αλλά αρνείται τον εαυτό του, δεν αισθάνεται ικανοποιημένος αλλά δυστυχισμένος, δεν αναπτύσσει ελεύθερα τη σωματική και ψυχική του ενέργεια, αλλά νεκρώνει το σώμα του και καταστρέφει το μυαλό του. ... Επομένως, δεν είναι η ικανοποίηση μιας ανάγκης · Είναι απλώς ένα μέσο για την ικανοποίηση των αναγκών έξω από αυτό. (Μαρξ 1844 [1978a: 74])

Πρόσφατες μελέτες έχουν αναπτύξει περαιτέρω αυτές τις ιδέες. Elster έχει παρείχε την πιο λεπτομερή συζήτηση και ανάπτυξη του μαρξικού ιδανικό της αυτοπραγμάτωσης. Η ιδέα ορίζεται ως "η πλήρης και ελεύθερη πραγμάτωση και εξωτερίκευση των δυνάμεων και των ικανοτήτων του ατόμου» (Elster 1986: 43, 1989: 131). Η αυτοπραγμάτωση περιλαμβάνει μια διαδικασία δύο σταδίων στην οποία τα άτομα να αναπτύξουν τις δυνάμεις τους (π.χ. να μάθουν τις αρχές και τις τεχνικές της πολιτικού μηχανικού) και στη συνέχεια να υλοποιήσει αυτές τις εξουσίες (π.χ. σχεδιασμός και συμμετέχουν στην κατασκευή γέφυρας). Αυτο-εξωτερίκευση, σε στροφή, διαθέτει μια διαδικασία κατά την οποία οι δυνάμεις των ατόμων γίνονται ορατό στους άλλους με το πιθανό ευεργετικό αποτέλεσμα της κοινωνικής την αναγνώριση και τη συνοδευτική ώθηση στον αυτοσεβασμό και αυτοεκτίμηση. Ωστόσο, ο Elster λέει ότι αυτό το μαρξικό ιδεώδες πρέπει να είναι αναδιατυπώθηκε για να γίνει πιο ρεαλιστικό. Κανείς δεν μπορεί να αναπτύξει όλα τα Καμία εφικτή οικονομία δεν θα επέτρεπε σε όλους πάντα να Πάρτε ακριβώς τις δουλειές πρώτης επιλογής τους και διεξάγετε τις μόνο με τους τρόπους Θα ήθελαν περισσότερο. Επιπλέον, η αυτοπραγμάτωση για και με άλλοι (και επομένως και ο συνδυασμός της αυτοπραγμάτωσης με κοινότητα) μπορεί να μην λειτουργεί πάντα ομαλά, καθώς οι παραγωγοί εμπλέκονται σε Οι μεγάλες και πολύπλοκες κοινωνίες μπορεί να μην αισθάνονται έντονα συγκινημένες από τις ανάγκες μακρινών άλλων, και σημαντικές μορφές καταμερισμού της εργασίας θα Πιθανόν να επιμείνουν. Παρόλα αυτά, ο Elster πιστεύει ότι το σοσιαλιστικό ιδεώδες του Η αυτοπραγμάτωση εξακολουθεί να αξίζει να επιδιωχθεί, για παράδειγμα μέσω του δημιουργία ευκαιριών παραγωγής σε συνεταιρισμούς εργαζομένων.

Άλλοι έχουν ερμηνεύσει τη ζήτηση για πραγματικές επιλογές που πρέπει να παραχθούν με τρόπους που περιλαμβάνουν την αυτοπραγμάτωση και την αλληλεγγύη ως σημαντικές για την εφαρμογή της *αρχής των ικανοτήτων / αναγκών* (Gilbert 2015: 207–12; Gilbert 2023a: 105-15), και υπερασπίστηκε το δικαίωμα ευκαιρίες για ουσιαστική εργασία ενάντια στις κατηγορίες που είναι πολιτικές Οι απόψεις που προσανατολίζονται από ένα ιδανικό αυτοπραγμάτωσης παραβιάζουν έναν φιλελεύθερο Ο περιορισμός της ουδετερότητας σχετικά με τις αντιλήψεις για το καλό, στηρίζεται προβληματικές υποθέσεις σχετικά με την ανθρώπινη φύση ή είναι επιρρεπείς στην υποστήριξη πατερναλιστικές επιβολές (Gilbert 2023a: 51–3, 92–5, 103–5, 224–37)

Εν τω μεταξύ, ο Kandiyali έχει υπερασπιστεί μια αμοιβαία κοινωνική ερμηνεία του τις μαρξικές ιδέες της αυτοπραγμάτωσης και της μη αλλοτρίωσης σύμφωνα με η οποία μη αλλοτριωμένη παραγωγή θα

συνεπαγόταν την επίτευξη των εργαζομένων αυτοπραγμάτωση ακριβώς βοηθώντας ο ένας τον άλλον τα αγαθά και τις υπηρεσίες που χρειάζονται οι εν λόγω άλλοι για τους αυτοπραγμάτωση (Kandiyali 2020). Από αυτή την άποψη, υπάρχει μια εσωτερική Σχέση μεταξύ των προϋποθέσεων για τη δική του Η αυτο-ανάπτυξη και η απαίτηση ότι κάποιος στέκεται σε μια σχέση αμοιβαίας φροντίδας και υποστήριξης με άλλους. Σε άλλες πρόσφατες εργασίες σχετικά με αποξένωση, ο Μαγκουάιρ έχει προωθήσει την άποψη ότι οι αποτελεσματικές αγορές είναι αναπόφευκτα πηγές αλλοτρίωσης, στο βαθμό που αναστέλλουν την ικανότητα των συμμετεχόντων στην αγορά να εκδηλώσουν σχέσεις φροντίδας με τους συναδέλφους τους συμμετέχοντες στην αγορά. Ως εκ τούτου, από αυτή την άποψη, η αποτελεσματικότητα της αγοράς είναι πάντα συνεπάγεται κόστος ευκαιρίας όσον αφορά την υπονόμευση της εκδήλωση αμοιβαίας φροντίδας και, ως εκ τούτου, αποξενώνει μεμονωμένους παράγοντες από πολύτιμες ευκαιρίες για την υλοποίηση ενός ευρύτερου φάσματος σημαντικών αξίες κατά τη διάρκεια της παραγωγικής τους δραστηριότητας (Maguire 2022).

Περαιτέρω υποτροφία διερευνά τις πρόσφατες αλλαγές στην οργάνωση της παραγωγή. Οι Boltanski και Chiapello υποστηρίζουν ότι από τη δεκαετία του 1980 Ο καπιταλισμός έχει απορροφήσει εν μέρει (αυτό που ονομάζουν) το «καλλιτεχνικό» κριτική» ενάντια στην ανειδίκευτη και ετερόνομη εργασία δημιουργώντας συστήματα οικονομικής δραστηριότητας στα οποία οι εργαζόμενοι λειτουργούν σε ομάδες και διαθέτουν σημαντικές εξουσίες λήψης αποφάσεων. Ωστόσο, αυτές οι νέες μορφές εργασία, αν και κοινή, ιδίως σε ορισμένες εντάσεως γνώσης τομείς, δεν είναι διαθέσιμοι σε όλους τους εργαζομένους και εξακολουθούν να λειτουργούν υπό τον τελικό έλεγχο των ιδιοκτητών κεφαλαίου και των κερδών τους στρατηγικές μεγιστοποίησης. Λειτουργούν επίσης παράλληλα με το κατάργηση των πολιτικών κοινωνικής ασφάλισης που χαρακτηρίζουν την (όλο και περισσότερο διαβρωμένο) κράτος πρόνοιας. Έτσι, το "καλλιτεχνικό" σκέλος στη σοσιαλιστική κριτική του καπιταλισμού ως εμπόδιο Η αυθεντικότητα, η δημιουργικότητα και η αυτονομία των ανθρώπων δεν ήταν απορροφάται πλήρως και πρέπει να ανανεωθεί. Θα πρέπει επίσης να συνδυαστεί με Το άλλο σκέλος, η «κοινωνική κριτική» που αμφισβητεί ανισότητα, ανασφάλεια και εγωισμός (Boltanski and Chiapello 2018: Εισαγωγή, τμήμα 2). Άλλοι συγγραφείς βρίσκουν σε αυτές τις νέες μορφές εργασία Οι σπόροι των μελλοντικών μορφών οικονομικής οργάνωσης – υποστηρίζοντας ότι παρέχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι εργαζόμενοι μπορούν να σχεδιάζουν και να ελέγχουν εξελεγμένα διαδικασίες παραγωγής από μόνες τους και ότι οι καπιταλιστές και οι Οι διευθυντές είναι σε μεγάλο βαθμό περιττοί (Negri 2008).

Η κριτική της αλλοτρίωσης έχει επίσης αναπτυχθεί πρόσφατα περαιτέρω από Forst (2017) διερευνώντας τη σχέση μεταξύ αποξένωσης και Κυριαρχία. Από αυτή την άποψη, το κεντρικό πρόβλημα με την αλλοτρίωση είναι ότι περιλαμβάνει την άρνηση της αυτονομίας των ανθρώπων – τους ικανότητα και δικαίωμα να διαμορφώσουν την κοινωνική τους ζωή με όρους που θα μπορούσαν να δικαιολογούν τον εαυτό τους και ο ένας τον άλλον ως ελεύθεροι και ίσοι συννομοθέτες. (Για περαιτέρω συζήτηση σχετικά με την αλλοτρίωση και αυτοπραγμάτωση, βλέπε Jaeggi 2014: ch. 10. Δείτε επίσης το γενικό ανάλυση της έννοιας της αποξένωσης στο Leopold 2022a.)

3.2.4 Αναποτελεσματικότητα

Μια παραδοσιακή κριτική του καπιταλισμού (ειδικά μεταξύ των μαρξιστών) είναι ότι είναι αναποτελεσματική. Ο καπιταλισμός είναι επιρρεπής σε κυκλικές κρίσεις στις οποίες Ο πλούτος και το ανθρώπινο δυναμικό καταστρέφονται και σπαταλώνται. Για παράδειγμα Για να μειώσουν το κόστος και να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη, οι επιχειρήσεις επιλέγουν την εξοικονόμηση εργασίας τεχνολογίες και απολύσεις εργαζομένων. Αλλά σε συνολικό επίπεδο, αυτό διαβρώνει τη ζήτηση για τα προϊόντα τους, γεγονός που αναγκάζει τις επιχειρήσεις να μειώσουν το κόστος περαιτέρω (απολύοντας ακόμη περισσότερους εργαζόμενους ή σταματώντας την παραγωγή). Ο σοσιαλισμός, έχει υποστηριχθεί, δεν θα ήταν τόσο επιρρεπής σε κρίσεις, όσο ο σοσιαλισμός. Η λογική για την παραγωγή δεν θα ήταν η μεγιστοποίηση του κέρδους αλλά η ανάγκη ικανοποίηση. Αν και σημαντική, αυτή η γραμμή κριτικής είναι μικρότερη ευρέως διαδεδομένη μεταξύ των σύγχρονων σοσιαλιστών. Ιστορικά, ο καπιταλισμός έχει αποδειχθεί αρκετά ανθεκτική, ανασταίνοντας μετά από κρίσεις και επεκτείνοντας δραματικά την παραγωγικότητά της με την πάροδο του χρόνου. Θα μπορούσε κάλλιστα Είτε ο καπιταλισμός είναι το καλύτερο εφικτό καθεστώς, αν το μόνο πρότυπο Η αξιολόγηση ήταν η παραγωγικότητα.

Ωστόσο, οι σοσιαλιστές επισημαίνουν ότι ο καπιταλισμός περιλαμβάνει κάποιες σημαντικές Αναποτελεσματικότητα. Παραδείγματα είναι η υποπαραγωγή δημόσιων αγαθών (όπως όπως τα μέσα μαζικής μεταφοράς και η εκπαίδευση), η υποτιμολόγηση και υπερκατανάλωση φυσικών πόρων (όπως τα ορυκτά καύσιμα και η αλιεία) αποθέματα), αρνητικές εξωτερικότητες (όπως ρύπανση), το κόστος παρακολούθησης

και επιβολή των συμβάσεων αγοράς και της ιδιωτικής ιδιοκτησίας (δεδομένου ότι οι εκμεταλλευόμενοι μπορεί να μην είναι τόσο πρόθυμοι να εργαστούν τόσο σκληρά όσο οι Τα αφεντικά που μεγιστοποιούν το κέρδος απαιτούν, και ότι οι περιθωριοποιημένοι μπορεί να είναι υποκινούμενη από απελπισία να κλέψει), και ορισμένα ελαττώματα της διανοήσης δικαιώματα ιδιοκτησίας (όπως παρεμπόδιση της διάδοσης της καινοτομίας, και αποξενώνοντας όσους ασχολούνται με δημιουργικές δραστηριότητες λόγω των εγγενής έκκληση και λόγω της βούλησης να υπηρετεί το κοινό μάλλον από τη μεγιστοποίηση της χρηματικής ανταμοιβής) (Wright 2010: 55-65). Αλήθεια Οι υπάρχουσες καπιταλιστικές κοινωνίες έχουν εισαγάγει κανονισμούς για την αντιμετώπιση ορισμένα από αυτά τα προβλήματα, τουλάχιστον σε κάποιο βαθμό. Παραδείγματα είναι οι φόροι και περιορισμούς για τον περιορισμό των οικονομικών δραστηριοτήτων με αρνητικές εξωτερικότητες, δημόσια χρηματοδότηση και επιδοτήσεις για τη διατήρηση δραστηριοτήτων με θετικές εξωτερικότητες που δεν υποστηρίζονται επαρκώς από την αγορά. Αλλά, επιμένουν οι σοσιαλιστές, τέτοιοι μηχανισμοί είναι εξωτερικοί προς καπιταλισμό, καθώς περιορίζουν τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και το πεδίο κέρδους Η μεγιστοποίηση ως πρωταρχικός προσανατολισμός στην οργάνωση του οικονομία. Οι κανονισμοί περιλαμβάνουν τον υβριδισμό των οικονομικών σύστημα εισάγοντας κάποιο μη-καπιταλιστικό, ακόμη και σοσιαλιστικό Στοιχεία.

Υπάρχει επίσης ένα σημαντικό ζήτημα σχετικά με το αν η αποτελεσματικότητα θα πρέπει να είναι μόνο κατανοητή από την άποψη της μεγιστοποίησης της παραγωγής της κατανάλωσης υλικών αγαθά. Εάν ληφθεί υπόψη η μέτρηση ή ο βοηθητικός χώρος Όταν συμμετέχετε σε αξιολογήσεις μεγιστοποίησης περιλαμβάνει περισσότερα από αυτά αγαθά, τότε ο καπιταλισμός μπορεί επίσης να επικριθεί ως αναποτελεσματικός λόγω της τάσης του να μειώνει τη διαθεσιμότητα του ελεύθερου χρόνου (καθώς και να το κατανείμει αρκετά άνισα). Αυτό συνεπάγεται περιορισμό της πρόσβασης των ανθρώπων στα διάφορα αγαθά που αναψυχής ενεργοποιεί—όπως η καλλιέργεια φιλιών, η οικογένεια και κοινοτική ή πολιτική συμμετοχή. Οι τεχνολογικές καινοτομίες δημιουργούν την ευκαιρία να επιλέξετε μεταξύ της διατήρησης του προηγούμενου επιπέδου παραγωγή με τη χρήση λιγότερων εισροών (όπως ο χρόνος εργασίας) ή διατηρώντας το επίπεδο των εισροών ενώ παράγει περισσότερα. Τζον Μείναρντ Ο Κέινς υποστήριζε περίφημα ότι θα ήταν λογικό να τείνει προς την προηγούμενη επιλογή, και αναμενόταν από τις κοινωνίες να ακολουθήσουν αυτό το μονοπάτι ως τεχνολογικά προηγμένα σύνορα (Keynes 1930/31 [2010]; Pecchi και Πηγά 2010). Παρ' όλα αυτά, σε μεγάλο βαθμό λόγω του κέρδους κίνητρο μεγιστοποίησης, ο καπιταλισμός εμφανίζει μια εγγενή προκατάληψη υπέρ Η δεύτερη, αναμφισβήτητη κατώτερη, επιλογή. Ο καπιταλισμός περιορίζει έτσι το ρεαλιστικές επιλογές των οικονομικών παραγόντων που την απαρτίζουν – και οι δύο επιχειρήσεις και ιδιώτες. Οι επιχειρήσεις θα έχαναν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα και τον κίνδυνο πτώχευση εάν δεν επιδίωξαν κέρδη πριν από το ευρύτερο τα συμφέροντα των εργαζομένων τους (καθώς τα προϊόντα τους θα ήταν πιθανότατα περισσότερα ακριβά). Και είναι συνήθως δύσκολο για τους εργαζόμενους να βρουν θέσεις εργασίας που πληρώνουν λογικούς μισθούς για λιγότερες ώρες εργασίας. Σοσιαλιστές που ασχολούνται με επέκταση του ελεύθερου χρόνου - και επίσης με το περιβάλλον κινδύνους—βρείτε αυτή την προκατάληψη αρκετά ανησυχητική (βλέπε, π.χ., G.A. Cohen 2000a: κεφ. XI). Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ περαιτέρω αύξησης της παραγωγή υλικών αντικειμένων για κατανάλωση και επέκταση Ο ελεύθερος χρόνος (και η προστασία του περιβάλλοντος) είναι αναπόφευκτος, τότε είναι δεν είναι σαφές, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πράγματα, ότι το πρώτο πρέπει να είναι προτεραιότητα, ειδικά όταν μια οικονομία έχει ήδη φτάσει σε υψηλό επίπεδο επίπεδο παραγωγικότητας υλικού.

3.2.5 Φιλελεύθερη ισότητα και ανισότητα στον καπιταλισμό

Ο καπιταλισμός έχει επίσης αμφισβητηθεί για φιλελεύθερους λόγους ισότητας, και με τρόπους που προσφέρονται για την υποστήριξη του σοσιαλισμού. (Ρωλς 2001; Barry 2005; Πικετί 2014; O'Neill 2008a, 2012, 2017, 2020, 2021; Ronzoni 2018). Ενώ πολλοί από τους αναγνώστες του John Rawls λαχταρούν τον θεώρησε υποστηρικτική μιας ισότιμης μορφής καπιταλιστή Το κράτος πρόνοιας, ή όπως θα μπορούσε κανείς να το θέσει «ένα ελαφρώς φανταστικό Σουηδία», στην πραγματικότητα ο Ρωλς απέρριψε τέτοιες θεσμικές ρυθμίσεις ως ανεπαρκής για το έργο της υλοποίησης των αρχών της πολιτικής ελευθερίας ή ισότητα ευκαιριών, ή διατήρηση των υλικών ανισοτήτων εντός αρκετά σφιχτά όρια. Η δική του δεδηλωμένη άποψη για τους θεσμούς Αυτό θα χρειαζόταν για να υλοποιηθούν οι φιλελεύθερες αρχές ισότητας των Η δικαιοσύνη ήταν επισήμως ουδέτερη μεταξύ μιας μορφής «ιδιοκτησιακή δημοκρατία», η οποία θα συνδυάζει την ιδιωτική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής με την ισότιμη κατανομή της, και ως εκ τούτου η κατάργηση των ξεχωριστών τάξεων καπιταλιστών και Εργαζομένων; και μια μορφή φιλελεύθερου δημοκρατικού σοσιαλισμού που θα έβλεπε δημόσια ιδιοκτησία της υπεροχής των μέσων παραγωγής, με αποκεντρωμένος έλεγχος συγκεκριμένων επιχειρήσεων (Rawls 2001: 135–40; O'Neill και Williamson 2012). Ενώ η εκδοχή

του Ρωλς Ο φιλελεύθερος δημοκρατικός σοσιαλισμός ήταν ανεπαρκώς ανεπτυγμένος στη δική του γραπτά, στέκεται ως μια ενδιαφέρουσα περίπτωση ενός θεωρητικού του οποίου η υπεράσπιση μιας μορφής δημοκρατικού σοσιαλισμού βασίζεται σε κανονιστικά θεμέλια που δεν είναι οι ίδιοι διακριτικά σοσιαλιστικοί, αλλά ασχολούνται με Οι βασικές φιλελεύθερες δημοκρατικές αξίες της δικαιοσύνης και της ισότητας (βλ. επίσης Έντμουντσον 2017; Υρι 2018; O'Neill 2020).

Στο ίδιο πνεύμα με τον Ρωλς, μια άλλη περίπτωση θεωρητικού που υπερασπίζεται τουλάχιστον εν μέρει σοσιαλιστικές θεσμικές ρυθμίσεις για τους φιλελεύθερους ισότιμος λόγος ήταν ο νομπελίστας οικονομολόγος James Meade. Δίνοντας κεντρική θέση στις αναμφισβήτητα φιλελεύθερες αξίες της ελευθερίας, ασφάλεια και ανεξαρτησία, ο Meade υποστήριξε ότι τα πιθανά επίπεδα Η κοινωνικοοικονομική ανισότητα στον καπιταλισμό ήταν τέτοια που ένας καπιταλιστής Η οικονομία θα πρέπει να μετριαστεί εκτενώς από σοσιαλιστικά στοιχεία, όπως η ανάπτυξη ενός κρατικού επενδυτικού ταμείου πολιτών, εάν Το οικονομικό σύστημα έπρεπε να είναι δικαιολογημένο σε όσους ζούσαν κάτω από αυτό (Meade 1964; O'Neill 2015 [\[OIR\]](#), 2017; O'Neill και White 2019). Κοιτάζοντας πίσω πριν από τον Meade, J. S. Ο Μιλ μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως θεωρητικός που ταξίδεψε μαζί με ό, τι θα μπορούσαμε περιγράψουν ως «τον φιλελεύθερο δρόμο προς τον σοσιαλισμό», με τον Μιλ στο *Η αυτοβιογραφία* του περιγράφει τη δική του άποψη ως αποδοχή ενός «ειδικευμένου σοσιαλισμού» (Mill 1873 [2018]), και επιχειρηματολογώντας για μια σειρά μέτρων για τη δημιουργία μιας πιο ισότιμης οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματολογίας για μια σταθερή κατάσταση και όχι για μια οικονομία προσανατολισμένη στην ανάπτυξη, υποστηρίζοντας τη συλλογική των εργαζομένων ιδιοκτησία και αυτοδιαχείριση επιχειρήσεων κατά προτίμηση έναντι της ιεραρχικές δομές χαρακτηριστικές των περισσότερων επιχειρήσεων στον καπιταλισμό, και υποστηρίζοντας την απότομη φορολόγηση της κληρονομιάς και του μη δεδουλευμένου εισοδήματος (Mill 2008; βλέπε επίσης Ten 1998· O'Neill 2008β, Pateman 1970). Ο Η πρόσφατη υποτροφία της Helen McCabe έδωσε μια σαφέστερη εικόνα του βάθους και της κεντρικότητας της σοσιαλιστικής σκέψης του J.S. Mill, και παρείχε μια σαφέστερη περιγραφή των τρόπων με τους οποίους ο Μιλ Η θέση μπορεί να θεωρηθεί ως έργο που συντάχθηκε από κοινού με την Harriet Taylor Μιλ, του οποίου η επιρροή φαίνεται να έχει ριζοσπαστικοποιήσει την πολιτική του Μιλ σκέψη (McCabe 2021, 2023)

Στο πλαίσιο της πρόσφατης φιλελεύθερης εξισωτικής πολιτικής φιλοσοφίας, το επιχείρημα έχει προχωρήσει ότι καθώς οι καπιταλιστικές οικονομίες τείνουν προς υψηλότερα επίπεδα ανισότητας, και ιδίως με την ταχεία ταχύτητα ποια είναι τα εισοδήματα και ο πλούτος των πολύ πλούσιων στην κοινωνία αυξάνοντας, πολλοί από εκείνους που είχαν δει τις κανονιστικές δεσμεύσεις τους ως απαιτώντας μόνο την ήπια μεταρρύθμιση των καπιταλιστικών οικονομιών μπορεί να χρειαστεί Ελάτε να δείτε την ανάγκη να υποστηρίξετε πιο ριζοσπαστικό σοσιαλιστικό θεσμικό προτάσεις (O'Neill 2020; Ronzoni 2018). Άλλοι φιλόσοφοι έχουν άρχισε να ασκεί κάποια πίεση στην επικρατούσα φιλελεύθερη ισότητα υποθέσεις σχετικά με την ελευθερία επαγγελματικής επιλογής. Για παράδειγμα, το Έχει προβληθεί το επιχείρημα ότι η παραδοσιακή φιλελεύθερη επαγγελματική ελευθερίες, όταν εξετάζονται στο πλαίσιο σημαντικών οικονομικών ανισότητες, μπορεί στην ανεπαρκή παροχή ζωτικών δημόσιων υπηρεσιών για εκείνοι που βρίσκονται σε ορισμένες υποβαθμισμένες περιοχές. Η απόλυτη προστασία της ελευθερίας των Η επαγγελματική επιλογή θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε άδικη κατανομή των αποτελεσματικών ελευθερία, με την οποία μπορούν να ζήσουν όσοι έχουν πρόσβαση σε εισόδημα από κεφάλαιο απαλλαγμένοι από τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, ενώ εκείνοι από λιγότερο Τα προνομιά υπόβαθρα αναγκάζονται να πάρουν οποιαδήποτε δουλειά Η αγορά τους ωθεί προς τα εμπρός. Ο Lucas Stanczyk υποστήριξε ότι υπάρχει είναι, επομένως, επιτακτικοί φιλελεύθεροι λόγοι τόσο για την καταδίκη των υφιστάμενων τρόπους οργάνωσης του καταμερισμού εργασίας (Stanczyk 2022) και για αποδοχή κάποιου βαθμού «στρατολόγησης» για λόγους της κοινωνικής δικαιοσύνης (Stanczyk 2012· βλ. επίσης Walzer 1984· Nielsen 1985; Gomborg 2007; Kandiyali 2023; Αντίθετα, για τον κανονικό φιλελεύθερο απόρριψη της «κεντρικής διεύθυνσης της εργασίας», βλέπε Ρωλς· 1999, §42; βλ., επίσης, Cohen 2008, σ. 186, όπου αναφέρει ότι Αυτό το ζήτημα οι δικές του «κλίσεις είναι πιο φιλελεύθερες» στο αντίθεση με το «παλαιού τύπου σταλινική κλίση εξισωτικοί» που θα επέτρεπαν την καταναγκαστική επιβολή επαγγελματικοί ρόλοι).

Εν τω μεταξύ, ένα άλλο σημαντικό σκέλος στην πρόσφατη φιλελεύθερη ισότητα Η σκέψη έχει τονίσει το βαθμό στον οποίο η επικρατούσα φιλελεύθερη Ο εξισωτισμός έχει αδικαιολόγητα παραμελήσει το ρόλο της αξίας του κοινότητα (ή αλληλεγγύη). Η έμφαση του Cohen στο *Why Not Σοσιαλισμός?* (Cohen 2009) σχετικά με την ανάγκη υποστήριξης παράλληλης κανονιστικής Οι δεσμεύσεις τόσο για την ισότητα όσο και για την κοινότητα μπορούν να θεωρηθούν ως απάντηση στις αδυναμίες μιας τάσης στην τύχη ισότιμη και συναφείς απόψεις που είχε τονίσει την πρώτη αξία πολύ συχνά εις βάρος του τελευταίο (π.χ. Arneson 1989; Dworkin 2000). Πιο πρόσφατες εργασίες σχετικά με την Η θέση της κοινότητας μέσα στον φιλελεύθερο

εξισωτισμό έχει διερευνήσει τους τρόπους στις οποίες οι κοινωνικοί και οικονομικοί θεσμοί μπορεί να χρειαστεί να επαναπροσδιοριστούν· και επανασχεδιάστηκε έτσι ώστε να αποφευχθεί η «αντιπαράθεση των ανθρώπων με τον καθένα άλλο» (Hussain 2020· βλ. επίσης Gilabert 2023b). Αυτές οι ανησυχίες με την αξία της κοινότητας ευθυγραμμίζεται στενότερα με την παραδοσιακή Σοσιαλιστική αξία της αλληλεγγύης, σε σύγκριση με τη μάλλον διαφορετική προσέγγιση που υιοθετήθηκε σε προηγούμενες «κοινοτικές» κριτικές του Mainstream φιλελεύθερος εξισωτισμός (για οδηγούς σε εκείνους νωρίτερα συζητήσεις, βλέπε Mulhall & Swift 1996· Kymlicka 2002, κεφ. 5).

Παράλληλα με αυτή την επιστροφή σε σκέψεις αλληλεγγύης εντός των φιλελεύθερων ισότιμη σκέψη (για την οποία βλ. επίσης Kolers 2016; Sangiovanni 2023; Sangiovanni και Viehoff 2023, 2024) υπήρξε επίσης μια κίνηση προς προσεκτικότερη εξέταση των θεσμικών προϋποθέσεων για καλλιέργεια και ανάπτυξη του κοινού αισθήματος δέσμευσης των πολιτών για Το συλλογικό σχέδιο της δημιουργίας δίκαιων θεσμών, ιδωμένο ως ενδεχομένως να απαιτήσει υποστήριξη για μια σειρά ιδρυμάτων που έχουν σχεδιαστεί είτε για να φέρει τη συλλογική διαβούλευση στις διαδικασίες της αγοράς είτε για να δοθούν στους πολίτες χώροι για να συναντηθούν εκτός της αγοράς (Hussain 2012; O'Neill 2020). Ο Hussain έκανε επίσης πρόσφατα το περίπτωση που, προκειμένου να καταστούν οικονομίες ελεύθερης αγοράς Σύμφωνα με την αξία της ανθρώπινης ελευθερίας, υπάρχει ανάγκη ενσωμάτωσης διαβουλευτικοί «ενδιάμεσοι θεσμοί» εντός των αγορών, όπως με τις σκανδιναβικές ή ρηνανία μορφές βιομηχανικής συναπόφασης. Επί Η άποψη του Hussain, ακόμη και μια υπεράσπιση των ελεύθερων αγορών με βάση την ελευθερία θα πρέπει, όταν επιδιώκεται σοβαρά, να μας οδηγήσει σε μια σειρά από περισσότερα συλλογικοί οικονομικοί θεσμοί που συνδέονται συχνότερα με μορφές σοσιαλδημοκρατίας ή δημοκρατικού σοσιαλισμού (Hussain 2023).

4. Σοσιαλιστικά θεσμικά σχέδια (διάσταση DII)

Η προηγούμενη συζήτηση επικεντρώθηκε στις σοσιαλιστικές κριτικές του καπιταλισμού. Αυτές οι κριτικές κάνουν την υπόθεση ότι ο καπιταλισμός αποτυγχάνει να εκπληρώσει αρχές, ή για την πραγματοποίηση αξιών, στις οποίες δεσμεύονται οι σοσιαλιστές. Αλλά πώς θα έμοιαζε ένα εναλλακτικό οικονομικό σύστημα, το οποίο θα Εκπληρώσει αυτές τις αρχές ή υλοποιήσει αυτές τις αξίες – ή τουλάχιστον να τους τιμήσουμε σε μεγαλύτερο βαθμό; Αυτό μας φέρνει στη διάσταση DII του σοσιαλισμός. Θα εξετάσουμε διάφορα προτεινόμενα μοντέλα. Θα ασχοληθούμε εδώ κρίσιμες ανησυχίες τόσο για τη σκοπιμότητα όσο και για τη σκοπιμότητα αυτών των μοντέλων. Επιχειρήματα που συγκρίνουν ιδανικά σοσιαλιστικά σχέδια με Οι πραγματικές καπιταλιστικές κοινωνίες δεν είναι ικανοποιητικές. Πρέπει να συγκρίνουμε όπως με όμοια (Nove 1991; Ρωλς 2001; Brennan 2014; Corneo 2017). Έτσι, εμείς θα πρέπει να συγκρίνουν τις ιδανικές μορφές σοσιαλισμού με τις ιδανικές μορφές καπιταλισμός, και πραγματικές εκδοχές του καπιταλισμού με πραγματικές εκδοχές του σοσιαλισμός. Το πιο σημαντικό, θα πρέπει να κάνουμε συγκρίσεις μεταξύ τις καλύτερες εφικτές ενσαρκώσεις αυτών των συστημάτων (Gilabert 2023a: κεφ.8). Αυτό απαιτεί τη διαμόρφωση εφικτών μορφών σοσιαλισμού. Οι εκτιμήσεις σκοπιμότητας μπορούν να πραγματοποιηθούν με δύο τρόπους: (βαθμός) λειτουργικότητας και σταθερότητας ενός προτεινόμενου σοσιαλιστικού συστήματος μόλις εισαχθεί, ή μπορούν να θεωρούν ότι ο (βαθμός) προσβασιμότητάς του από τις τρέχουσες συνθήκες, όταν δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή. Απευθυνόμαστε στο πρώτο ανησυχίες σε αυτό το τμήμα, αφήνοντας το τελευταίο για το [τμήμα 5](#) όταν στραφούμε στη διάσταση DIII του σοσιαλισμού και τα ζητήματα σοσιαλιστική μετάβαση ή μετασχηματισμός.

4.1 Κεντρικός και συμμετοχικός σχεδιασμός

Θα τα πήγαινε καλύτερα ο σοσιαλισμός από τον καπιταλισμό όσον αφορά τα ιδανικά του ισότητα, δημοκρατία, ατομική ελευθερία, αυτοπραγμάτωση και αλληλεγγύη? Αυτό εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα εφαρμόσιμων εκδόσεων του σοσιαλισμό που εκπληρώνει αυτά τα ιδανικά (ή το κάνει τουλάχιστον σε μια μεγαλύτερη έκταση από εφαρμόσιμες μορφές καπιταλισμού). Μια πρώτη δέσμη προτάσεων Οραματίζεται ένα οικονομικό σύστημα που καταργεί τόσο την ιδιωτική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής και στις αγορές. Η πρώτη έκδοση αυτού Το μοντέλο είναι ο *κεντρικός σχεδιασμός*. Αυτό μπορεί να γίνει κατανοητό μέσα σε ένα Ιεραρχικό μοντέλο από πάνω προς τα κάτω. Μια κεντρική αρχή συγκεντρώνει πληροφορίες σχετικά με το τεχνικό δυναμικό της οικονομίας και σχετικά με τις ανάγκες των καταναλωτών και διατυπώνει ένα σύνολο στόχων παραγωγής που επιδιώκουν τη βέλτιστη αντιστοίχιση μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου. Αυτοί Οι στόχοι αρθρώνονται σε ένα σχέδιο που μεταβιβάζεται σε ενδιάμεσους φορείς και, ενδεχομένως, σε τοπικές επιχειρήσεις, οι οποίες πρέπει παράγουν σύμφωνα με το σχέδιο που παραδόθηκε. Εάν λειτουργήσει, η παρούσα πρόταση θα εξασφάλιζε τα υψηλότερα δυνατά επίπεδα ισότιμης πρόσβασης σε καταναλωτικά

αγαθά για όλους. Ωστόσο, οι επικριτές έχουν υποστηρίξει ότι η μοντέλο αντιμετωπίζει σοβαρά εμπόδια σκοπιμότητας (Corneo 2017: ch. 5; Roemer 1994a: κεφ. 5). Είναι πολύ δύσκολο για μια κεντρική αρχή να συγκεντρώσει το σχετικές πληροφορίες από παραγωγούς και καταναλωτές. Δεύτερον, ακόμη και αν θα μπορούσε να συγκεντρώσει αρκετές πληροφορίες, τον υπολογισμό ενός βέλτιστου σχεδίου θα απαιτούσε εξαιρετικά πολύπλοκους υπολογισμούς που μπορεί να υπερβαίνουν το ικανότητα των σχεδιαστών (ακόμη και με πρόσβαση στα πιο εξελιγμένα τεχνολογική βοήθεια). Τέλος, μπορεί να υπάρχει σημαντικό κίνητρο Ελλείμματα. Για παράδειγμα, οι επιχειρήσεις μπορεί να τείνουν να υπερβάλλουν τους πόρους Πρέπει να παράγουν και να παραπλανούν σχετικά με το πόσο μπορούν να παράγουν. Χωρίς να αντιμετωπίζει ισχυρά μαστίγια και καρότα (όπως οι προοπτικές για είτε πτώχευση και κέρδος που προσφέρει μια ανταγωνιστική αγορά), επιχειρήσεις μπορεί κάλλιστα να εμφανίζει χαμηλά επίπεδα καινοτομίας. Ως αποτέλεσμα, μια προγραμματισμένη Η οικονομία πιθανότατα θα υστερούσε σε σχέση με τις γύρω καπιταλιστικές οικονομίες, και Τα μέλη τους τείνουν να χάνουν την πίστη τους σε αυτό. Υψηλά επίπεδα Η συνεργασία (και η προθυμία για καινοτομία) θα μπορούσε να εξακολουθήσει να υπάρχει εάν: Αρκετά πολλά άτομα σε αυτή την κοινωνία είχαν μια ισχυρή αίσθηση καθήκοντος. Αλλά οι επικριτές θεωρούν ότι αυτό είναι απίθανο να υλοποιηθεί, προειδοποιώντας ότι "Ένα σύστημα που λειτουργεί μόνο με εξαιρετικά άτομα λειτουργεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις» (Corneo 2017: 127).

Τα πραγματικά πειράματα σε κεντρικά σχεδιασμένες οικονομίες έχουν μόνο εν μέρει προσέγγισε την καλύτερη εκδοχή του. Έτσι, εκτός από τα προβλήματα που αναφέρονται παραπάνω (που επηρεάζουν ακόμη και αυτή την καλύτερη έκδοση), έχουν εμφανίσει πρόσθετα ελαττώματα. Για παράδειγμα, το σύστημα που εισήχθη στο η Σοβιετική Ένωση χαρακτηρίστηκε από έντονη συγκέντρωση πολιτικών και Οικονομική δύναμη στα χέρια μιας ελίτ που ελέγχει ένα μόνο κόμμα η οποία, με τη σειρά της, έλεγχε έναν μη δημοκρατικό κρατικό μηχανισμό. Παρά τις επιτυχίες της στην εκβιομηχάνιση της χώρας (καθιστώντας την ικανή κινητοποιήθηκε σε μια πολεμική προσπάθεια να νικήσει τη ναζιστική Γερμανία), το μοντέλο απέτυχε να δημιουργήσει επαρκή τεχνική καινοτομία και εντατική ανάπτυξη για να παραδίδουν διαφοροποιημένα καταναλωτικά αγαθά του είδους που διατίθεται εντός προηγμένες καπιταλιστικές οικονομίες. Επιπλέον, ποδοπάτησε αστικές και πολιτικές ελευθερίες που πολλοί σοσιαλιστές θα είχαν οι ίδιοι αγαπητός.

Ανταποκρινόμενοι σε μια τέτοια εκτεταμένη αποδυνάμωση, ένα δεύτερο μοντέλο για Ο σοσιαλιστικός σχεδιασμός συνέστησε ο σχεδιασμός να γίνεται σε διαφορετικός, πιο δημοκρατικός τρόπος. Έτσι, ο *συμμετοχικός σχεδιασμός (ή συμμετοχική οικονομία, "Parecon")* Το μοντέλο προτείνει τα ακόλουθα θεσμικά χαρακτηριστικά (Albert 2003, 2016 [\[OIR\]](#)). Πρώτον, τα μέσα παραγωγής θα ανήκουν στην κοινωνία. Δευτερόλεπτο Η παραγωγή θα πραγματοποιείται σε επιχειρήσεις που ελέγχονται από εργάτες (έτσι προώθηση της δημοκρατίας στον χώρο εργασίας). Τρίτον, ισορροπημένη «δουλειά» συγκροτήματα» έχουν τεθεί σε εφαρμογή στα οποία οι εργαζόμενοι μπορούν να συμμετάσχουν και οι δύο πνευματική και χειρωνακτική εργασία (ενθαρρύνοντας και γενικεύοντας έτσι αυτοπραγμάτωση). Τέταρτον, με δίκαιο και αλληλέγγυο τρόπο, η αμοιβή των εργαζομένων θα παρακολουθεί την προσπάθεια, τη θυσία και ειδικές ανάγκες (και όχι η σχετική ισχύς ή έξοδος τους—οι οποίες θα αντανakλούσε πιθανώς τις διαφορές στις εγγενείς ικανότητες για τις οποίες δεν είναι ηθικά υπεύθυνοι). Τέλος, και κυρίως, οικονομική Ο συντονισμός θα βασίζεται σε συνολικό συμμετοχικό σχεδιασμό. Αυτό θα συνεπαγόταν ένα πολύπλοκο σύστημα ένθετων εργατικών συμβουλίων, συμβούλια καταναλωτών και ένα συμβούλιο διευκόλυνσης επανάληψης. Διάφοροι γύροι των διαβουλεύσεων εντός και μεταξύ των συμβουλίων εργαζομένων και καταναλωτών, διευκολύνεται από αυτό το συμβούλιο, θα αναληφθεί μέχρι τους αγώνες μεταξύ Τα χρονοδιαγράμματα προσφοράς και ζήτησης βρίσκονται - με προσφυγή στην ψηφοφορία διαδικασίες μόνο όταν δεν υπάρχει πλήρης συμφωνία, αλλά πολλά υποσχόμενα Προκύπτουν ρυθμίσεις. Αυτό θα μετέτρεπε την οικονομία σε αρένα διαβουλευτική δημοκρατία.

Αυτή η πρόταση φαίνεται να καλύπτει την πλήρη παλέτα των σοσιαλιστικών αξιών που αναφέρονται στην [παράγραφο 4.1](#). Είναι σημαντικό ότι ξεπερνά τα ελλείμματα όσον αφορά την ελευθερία που επιδεικνύει η Κεντρικός σχεδιασμός. Οι επικριτές έχουν προειδοποιήσει, ωστόσο, ότι ο Parecon αντιμετωπίζει σοβαρά εμπόδια σκοπιμότητας. Ειδικότερα, ο επαναληπτικός σχεδιασμός που αποτελεί την πέμπτη θεσμική διάσταση της πρότασης Parecon θα απαιτούσε τεράστια πολυπλοκότητα πληροφοριών (Wright 2010: 260–5). Είναι απίθανο οι συμμετέχοντες στις επιχειρήσεις Αυτός ο πίνακας, ακόμη και με τη βοήθεια εξελιγμένων υπολογιστών, να να το διαχειριστεί αρκετά καλά για να δημιουργήσει ένα σχέδιο παραγωγής που ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στην ποικιλομορφία των αναγκών των ατόμων. Ένας Η υπεράσπιση του Parecon θα απαντούσε ότι πέρα από τα αρχικά στάδια, η Η διαδικασία λήψης οικονομικών αποφάσεων δεν θα ήταν υπερβολικά δυσκίνητη. Επιπλέον, μπορεί να αποδειχθεί ότι δεν απαιτεί περισσότερη γραφειοκρατία και χρόνο αφιερωμένο στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση πίσω από τερματικά υπολογιστών από βρίσκεται

στις υπάρχουσες καπιταλιστικές κοινωνίες (με τις μυριάδες τους ατομικές και εταιρικές ασκήσεις κατάρτισης προϋπολογισμού, καθώς και οι διάφορες λογιστικοί και νομικοί επίκυκλοι). Και, σε κάθε περίπτωση, ακόμα κι αν είναι περισσότερο δυσκίνητο και λιγότερο αποδοτικό όσον αφορά την παραγωγικότητα, το Parecon μπορεί να εξακολουθεί να είναι προτιμότερη συνολικά ως οικονομικό σύστημα, δεδομένης της υπεροχής του επιδόσεις όσον αφορά τις αξίες της ελευθερίας, της ισότητας, αυτοπραγμάτωση, αλληλεγγύη και δημοκρατία (Arnold n.d. [\[OIR\]](#): άρθρο 8.β).

4.2 Σοσιαλισμός της αγοράς

Μερικά από τα παραπάνω προβλήματα του κεντρικού σχεδιασμού, σχετικά με αναποτελεσματικότητα και συγκέντρωση εξουσίας, έχουν παρακινήσει κάποιους σοσιαλιστές να διερευνήσουν εναλλακτικά οικονομικά συστήματα στα οποία οι αγορές τους δίνεται κεντρικός ρόλος. Οι αγορές δημιουργούν τα δικά τους προβλήματα (ειδικά όταν αφορούν μονοπώλια, αρνητικές εξωτερικότητες, και ασύμμετρη πληροφόρηση). Αλλά αν εισαχθούν κανονισμοί για την αντιμετώπιση Αυτές οι «αποτυχίες της αγοράς», οι αγορές μπορούν να είναι οι καλύτερες εφικτές μηχανισμός για τη δημιουργία αντιστοιχιών μεταξύ ζήτησης και προσφοράς σε μεγάλο βαθμό, πολύπλοκες κοινωνίες (καθώς οι υψηλότερες τιμές σηματοδοτούν υψηλή ζήτηση, με προσφορά) σπεύδουν να το καλύψουν, ενώ οι χαμηλότερες τιμές σηματοδοτούν χαμηλή ζήτηση, οδηγώντας προσφορά για να επικεντρωθεί σε άλλα προϊόντα). Ο σοσιαλισμός της αγοράς επιβεβαιώνει την παραδοσιακή σοσιαλιστική επιθυμία της αποτροπής μιας διαίρεσης της κοινωνίας μεταξύ μιας τάξης καπιταλιστών που δεν χρειάζεται να εργαστούν για να βγάλουν τα προς το ζην και μια τάξη εργατών πρέπει να εργάζονται για αυτούς, αλλά αυτό διατηρεί από τον καπιταλισμό τη χρήση των αγορών για την καθοδήγηση παραγωγή. Υπήρξε ζωνή συζήτηση σχετικά με την προσέγγιση αυτή, με διάφορα ειδικά συστήματα που προτείνονται.

Μια εκδοχή είναι το μοντέλο της οικονομικής δημοκρατίας (Schweickart 2002; [2011], 2016 [\[OIR\]](#)). Έχει τρία βασικά χαρακτηριστικά. Πρώτον, η παραγωγή πραγματοποιείται σε επιχειρήσεις που διαχειρίζονται οι εργαζόμενοι. Οι αυτοδιαχειριζόμενες επιχειρήσεις των εργαζομένων θα κέρδιζαν προσωρινός έλεγχος ορισμένων μέσων παραγωγής (τα οποία θα μισθώνονταν έξω από το κράτος). Οι εργαζόμενοι καθορίζουν τι παράγεται και πώς είναι παράγονται και καθορίζουν συστήματα αποζημίωσης. Δεύτερον, υπάρχει ένα αγορά αγαθών και υπηρεσιών. Το κίνητρο του κέρδους επιμένει και μερικοί Οι ανισότητες εντός και μεταξύ των επιχειρήσεων είναι πιθανές, αλλά πιθανότατα πολύ μικρότερο από ό, τι στον καπιταλισμό (καθώς δεν θα υπήρχε ξεχωριστός καπιταλιστής τάξη και οι εργαζόμενοι δεν θα επιλέξουν δημοκρατικά εισοδηματικά συστήματα που συνεπάγονται σημαντική ανισότητα εντός των επιχειρήσεών τους). Τελικά Οι επενδυτικές ροές ελέγχονται κοινωνικά μέσω δημοκρατικά υπόλογες δημόσιες τράπεζες επενδύσεων, οι οποίες καθορίζουν τη χρηματοδότηση για επιχειρήσεις βάσει κοινωνικά σημαντικών κριτηρίων (όπως αποδοτικότητα και περιβαλλοντική βιωσιμότητα). Τα έσοδα για αυτά Οι τράπεζες προέρχονται από φόρο κεφαλαιουχικών περιουσιακών στοιχείων. Το σύστημα αυτό (μέσω του δεύτερο χαρακτηριστικό) κινητοποιούν την αποτελεσματικότητα των αγορών, ενώ επίσης (μέσω τα άλλα χαρακτηριστικά του) που ασχολούνται με τα σοσιαλιστικά ιδεώδη του Αυτοδιάθεση, αυτοπραγμάτωση και ίσες ευκαιρίες. Προς αντιμετώπιση ορισμένων πιθανών δυσκολιών, το μοντέλο επεκτάθηκε σε περιλαμβάνουν περαιτέρω χαρακτηριστικά, όπως δέσμευση της κυβέρνησης ως Εργοδότης έσχατης ανάγκης, η δημιουργία σοσιαλιστικών αποταμιεύσεων και δανείων ενώσεις, η στέγαση ενός επιχειρηματία-καπιταλιστή τομέα για ιδιαίτερα καινοτόμες ΜΜΕ, και ορισμένες μορφές προστατευτισμός όσον αφορά το εξωτερικό εμπόριο.

Ο σοσιαλισμός της αγοράς αυτοδιαχείρισης έχει υποστηριχθεί ως εφικτός από επισημαίνοντας την εμπειρία των συνεταιρισμών (όπως η Mondragon Corporation στη Χώρα των Βάσκων στην Ισπανία, συχνά περιγράφεται ως ο μεγαλύτερος συνεταιρισμός στον κόσμο, ο οποίος έχει (από 2015) πάνω από 70.000 εργαζόμενοι-ιδιοκτήτες συμμετέχουν σε ένα δίκτυο συνεταιριστικές επιχειρήσεις (βλ. O'Neill και Etxeberria 2019 [\[OIR\]](#))). Αλλά έχει επίσης επικριθεί για πέντε λόγους (Corneo 2017: ch. 6). Πρώτον, θα δημιουργούσε άδικες διανομές, καθώς οι εργαζόμενοι κάνουν το Η ίδια εργασία σε διαφορετικές επιχειρήσεις θα κατέληγε με άνισο εισόδημα εάν Οι επιχειρήσεις δεν είναι εξίσου επιτυχημένες στην αγορά. Δευτερόλεπτο οι εργαζόμενοι θα αντιμετώπιζαν υψηλά επίπεδα οικονομικού κινδύνου, καθώς οι πόροι τους θα συγκεντρωθούν στην επιχείρησή τους αντί να εξαπλωθούν ευρύτερα. Τρίτον, θα μπορούσε να δημιουργήσει αναποτελεσματικές απαντήσεις στις τιμές της αγοράς, καθώς Οι αυτοδιαχειριζόμενες επιχειρήσεις μειώνουν τις προσλήψεις εάν οι τιμές για τα προϊόντα τους είναι υψηλά—έτσι ώστε τα μέλη να διατηρούν μεγαλύτερο μέρος του κέρδους—και να προσλαμβάνουν περισσότερο εάν οι τιμές είναι χαμηλές - για να καλύψει το σταθερό κόστος παραγωγή. Δεδομένου του προηγούμενου σημείου, το σύστημα θα μπορούσε επίσης να δημιουργήσει υψηλή ανεργία. Έχοντας την κυβέρνηση απαιτεί από τις επιχειρήσεις να προσλάβουν περισσότερα θα οδηγούσε σε χαμηλότερη παραγωγικότητα. Ωστόσο, τα περαιτέρω χαρακτηριστικά του Το

μοντέλο που αναφέρθηκε παραπάνω ενδέχεται να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα επιτρέποντας μικρές ιδιωτικές επιχειρήσεις που πρόκειται να συσταθούν, και έχοντας στο παρασκήνιο την Η κυβέρνηση διαδραματίζει ρόλο ως εργοδότης έσχατης ανάγκης (αν και αυτό μπορεί επίσης να περιορίσει τη συνολική παραγωγικότητα). Τέλος, αν και ορισμένες από τις Τα προβλήματα αποτελεσματικότητας θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν μέσω του ελέγχου των τραπεζών επενδύσεις, δεν είναι σαφές ότι η τεράστια δύναμη τέτοιων τραπεζών θα μπορούσαν να καταστούν επαρκώς υπόλογοι σε μια δημοκρατική διαδικασία, έτσι ώστε για να αποφευχθεί το πιθανό πρόβλημα της οικειοποίησης από τις ελίτ. (Βλ., ωστόσο, Malleson 2014 σχετικά με τον δημοκρατικό έλεγχο των επενδύσεων.)

Ένα άλλο σοσιαλιστικό μοντέλο της αγοράς, που προτάθηκε από τον Carens (1981, 2003), κάνει να μην επιβάλλουν την εργατική αυτοδιαχείριση. Το *καρενσιανό μοντέλο* αντικατοπτρίζει το σημερινό καπιταλιστικό σύστημα από τις περισσότερες απόψεις, ενώ εισάγοντας δύο βασικά καινοτόμα χαρακτηριστικά. Πρώτον, θα υπήρχε άμεση Κυβερνητική διάταξη σχετικά με ορισμένες ατομικά διαφοροποιημένες ανάγκες (μέσω ενός δημόσιου συστήματος υγειονομικής περίθαλψης, για παράδειγμα). Δεύτερον, για να πρόσβαση σε άλλα καταναλωτικά αγαθά, όλοι όσοι εργάζονται με πλήρη απασχόληση θα έχουν το ίδιο εισόδημα μετά τους φόρους. Οι μισθοί προ φόρων θα ποικίλλουν, σηματοδοτώντας επίπεδα ζήτησης στην αγορά. Οι άνθρωποι θα επέλεγαν θέσεις εργασίας όχι μόνο τη βάση των αυτοαναφορικών προτιμήσεών τους, αλλά και από μια αίσθηση κοινωνικού καθήκοντος να χρησιμοποιούν τις ικανότητές τους για να υποστηρίξουν άλλους στην κοινωνία. Έτσι, τιμώντας την *Αρχή των Ικανοτήτων / Αναγκών*, θα υποβάλλουν αίτηση για θέσεις εργασίας (στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους) στις οποίες το εισόδημα προ φόρων είναι σχετικά υψηλή. Εάν λειτουργούσε, αυτό το μοντέλο θα προσλάμβανε το αποτελεσματικότητα των αγορών, αλλά δεν θα συνεπαγόταν εγωιστικά κίνητρα και άνισα αποτελέσματα που συνήθως συνδέονται με αυτά στον καπιταλισμό.

Μια ανησυχία σχετικά με το καρενσιανό μοντέλο είναι ότι μπορεί να μην είναι ρεαλιστικό. Αναμένετε ότι ένα οικονομικό σύστημα θα λειτουργήσει καλά όταν βασίζεται τόσο πολύ σε ένα αίσθηση καθήκοντος να παρακινήσει τους ανθρώπους να κάνουν συνεταιριστικές συνεισφορές. Αυτή η ανησυχία θα μπορούσε να μετριαστεί παρουσιάζοντας αυτό το μοντέλο ως μακροπρόθεσμο Στόχος ενός σοσιαλιστικού μετασχηματισμού που θα αναπτυσσόταν προοδευτικά ένα κοινωνικό ήθος που το υποστηρίζει (Gilbert 2011, 2017a), σημειώνοντας εμπειρικά ευρήματα σχετικά με τη σημαντική έλξη των μη εγωιστικών κίνητρα στην οικονομική συμπεριφορά (Bowles and Gintis 2011) και το σκοπιμότητα των «ηθικών κινήτρων» (Guevara 1977, Lizárraga 2011), και διερευνώντας στρατηγικές κινητοποίησης ταυτόχρονα διάφορους μηχανισμούς παροχής κινήτρων για τη διατήρηση της προτεινόμενης σχέδιο. Δύο επιπλέον ανησυχίες είναι οι ακόλουθες (Gilbert 2023a: 117-22). Πρώτον, το μοντέλο δεν περιέχει καμία ρητή διάταξη σχετικά με την πραγματική ευκαιρίες για εργασία που προάγει την αυτοπραγμάτωση και προχωρά αυτοδιαχειριζόμενες επιχειρήσεις. (Το Shoikhedbrod 2021 επικρίνει συγκεκριμένα το Καρενσιανό μοντέλο για την αποτυχία να δώσει κεντρική θέση στο σοσιαλιστικό αίτημα οι επιχειρήσεις να διοικούνται δημοκρατικά από εργαζόμενους.) Για πληρέστερη κάλυψη ιδανικά της αυτοπραγμάτωσης και της αυτοδιάθεσης, μια απαίτηση θα μπορούσε να προστεθεί ότι η κυβέρνηση προωθεί τέτοιες ευκαιρίες για όσους πρόθυμοι να τα πάρουν. Δεύτερον, το μοντέλο δεν είναι επαρκώς ευαίσθητο σε διαφορετικές ατομικές προτιμήσεις όσον αφορά τον ελεύθερο χρόνο και την κατανάλωση (απαιτώντας απλώς όλοι να εργάζονται με πλήρη απασχόληση και να καταλήγουν με το ίδιο κατανάλωση και πακέτα αναψυχής). Πιο ευέλικτα χρονοδιαγράμματα θα μπορούσαν να εισαχθεί έτσι ώστε οι άνθρωποι που θέλουν να καταναλώνουν περισσότερο να μπορούν να εργαστούν περισσότερες ώρες και έχουν υψηλότερους μισθούς, ενώ οι άνθρωποι που θέλουν να απολαύσουν Περισσότερος ελεύθερος χρόνος θα μπορούσε να λειτουργήσει λιγότερες ώρες και να έχει χαμηλότερους μισθούς. Οι σκέψεις αμοιβαιότητας και ισότητας θα μπορούσαν ακόμη να τηρηθούν από εξίσωση των εισοδημάτων όσων εργάζονται με τον ίδιο αριθμό ωρών.

Πολλές μορφές σοσιαλισμού της αγοράς επιτρέπουν κάποια ιεραρχία στο σημείο αυτό παραγωγής. Αυτές οι διαχειριστικές μορφές συνήθως υπερασπίζονται για λόγους μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας. Αλλά αντιμετωπίζουν το ερώτημα πώς να παρέχουν κίνητρα στους διευθυντές να συμπεριφέρονται με τρόπους που προωθούν την καινοτομία και παραγωγικότητα. Ένας τρόπος για να γίνει αυτό είναι να δημιουργηθεί μια χρηματιστηριακή αγορά που θα συμβάλει στη μέτρηση των επιδόσεων των επιχειρήσεων που διαχειρίζονται και Ωθήστε τους να λάβουν τις βέλτιστες αποφάσεις. Ένα παράδειγμα αυτής της προσέγγισης (υπάρχουν και άλλοι - Corneo 2017: κεφ. 8) είναι *αγορά κουπονιών σοσιαλισμός*. Στην έκδοση του Roemer (1994a), αυτή η οικονομική Το σύστημα λειτουργεί με δύο είδη χρημάτων: δολάρια (ευρώ, πέσος κ.λπ.) και κουπόνια. Τα δολάρια χρησιμοποιούνται για την αγορά εμπορευμάτων για κατανάλωση και την παραγωγή, και τα κουπόνια χρησιμοποιούνται σε ένα χρηματιστήριο για την αγορά μετοχές σε εταιρείες. Τα δύο είδη χρήματος

δεν είναι μετατρέψιμα (με εξαίρεση που θα περιγραφεί παρακάτω). Κάθε άτομο, όταν φτάνει ενηλικίωση, παρέχεται με ίσο σύνολο κουπονιών. Μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν σε χρηματιστήριο ρυθμιζόμενο από το κράτος (άμεσα ή μέσω αμοιβαίων επενδυτικά κεφάλαια) για την αγορά μετοχών εταιρειών σε αγοραία τιμή. Λαμβάνουν τα μερίσματα από τις επενδύσεις τους σε δολάρια, αλλά δεν μπορούν να εξαργυρώσουν τα ίδια τα κουπόνια. Όταν πεθαίνουν, οι άνθρωποι Τα κουπόνια και οι μετοχές επιστρέφουν στο κράτος για διανομή σε νέα γενιές – δεν επιτρέπεται κληρονομικός πλούτος – και κουπόνια δεν μπορούν να μεταβιβαστούν ως δώρα. Έτσι, δεν υπάρχει ξεχωριστή κατηγορία ιδιοκτήτες κεφαλαίου σε αυτήν την οικονομία. Αλλά θα υπάρξει εισοδηματική ανισότητα που προκύπτουν από τις διαφορετικές τύχες των ανθρώπων με τους επενδύσεις (μερίσματα) καθώς και από το εισόδημα που αποκομίζουν στο θέσεις εργασίας που αναλαμβάνουν μέσω της αγοράς εργασίας (σε διευθυντικά και μη διευθυντικές θέσεις). Ωστόσο, τα κουπόνια μπορούν να μετατραπούν σε δολάρια από εταιρείες · Μπορούν να εξαργυρώσουν τις μετοχές τους για να πληρώσουν για κεφάλαιο Επενδύσεις. Η ανταλλαγή ρυθμίζεται από μια δημόσια κεντρική τράπεζα. Επιπλέον, δημόσιες τράπεζες ή δημόσια επενδυτικά ταμεία, που λειτουργούν με σχετική ανεξαρτησία από την κυβέρνηση, θα κατευθύνει τις επιχειρήσεις λήψη κουπονιών ώστε να μεγιστοποιήσουν το κέρδος στο ανταγωνιστικό αγορές για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παράγουν (έτσι ώστε να μεγιστοποιούνται τις αποδόσεις των κουπονιών που επενδύθηκαν). Μέρος αυτού του κέρδους είναι επίσης φορολογούνται για άμεσες παροχές κοινωνικής πρόνοιας από το κράτος.

Αυτό το μοντέλο εξυπηρετεί τα ιδανικά της ισότητας των ευκαιριών (δεδομένης της ίσης διανομή κουπονιών) και τη δημοκρατία (δεδομένης της κατάργησης των καπιταλιστικές δυναστείες που έχουν την ικανότητα να μεταμορφώνουν μαζικά οικονομική δύναμη σε πολιτική επιρροή). Δίνει επίσης ελευθερία στους ανθρώπους να επιλέξουν πώς να χρησιμοποιήσουν τους πόρους τους και περιλαμβάνουν αλληλέγγυα σχήματα δημόσιας πρόνοιας για την κάλυψη αναγκών σχετικά με την εκπαίδευση και την υγειονομική περίθαλψη. Μέσω των ανταγωνιστικών αγορών καταναλωτικών αγαθών και μεριδίων, υπόσχεται υψηλά επίπεδα καινοτομίας και παραγωγικότητας. (Σε ορισμένες εκδόσεις του μοντέλου, αυτό ενισχύεται επιτρέποντας περιορισμένες μορφές ιδιωτικών ιδιοκτησία επιχειρήσεων για τη διευκόλυνση της συμβολής ιδιαίτερα καινοτόμων επιχειρηματίες – Corneo 2017: 192–7). Το μοντέλο απομακρύνεται από τις παραδοσιακές μορφές σοσιαλισμού με το να μην θεσμοθετεί ακριβώς την κοινωνική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής (αλλά μάλλον την ίση διασπορά κουπονιών μεταξύ ατόμων σε κάθε γενιά). Αλλά Οι υπερασπιστές αυτού του μοντέλου λένε ότι οι σοσιαλιστές δεν πρέπει να φετιχοποιούν κανένα σχέδιο ιδιοκτησίας · Αντίθετα, θα πρέπει να δουν τέτοια συστήματα οργανικά όσον αφορά το πόσο καλά τα πάνε στην εφαρμογή των βασικών κανονιστικών αρχές (όπως η ισότητα ευκαιριών) (Roemer 1994a: 23–4, 124–5). Οι επικριτές ανησυχούν, ωστόσο, ότι η Το μοντέλο δεν προχωρά αρκετά στο να τιμά τις σοσιαλιστικές αρχές. Για παράδειγμα, υποστήριξαν ότι ένα διευθυντικό (σε αντίθεση με ένα αυτοδιαχείριση) μορφή σοσιαλισμού της αγοράς είναι ελλιπής όσον αφορά: αυτοδιάθεση και αυτοπραγμάτωση στο χώρο εργασίας (Satz 1996), και ότι τα επίπεδα ανισοτήτων στο εισόδημα και η ανταγωνιστική Οι συμπεριφορές στην αγορά που θα δημιουργούσε, παραβιάζουν τα ιδανικά του κοινότητα (G.A. Cohen 2009). Σε απάντηση, ένας υπερασπιστής της αγοράς κουπονιών Ο σοσιαλισμός μπορεί να τονίσει ότι το μοντέλο προορίζεται να εφαρμοστεί στην βραχυπρόθεσμα, και ότι περαιτέρω θεσμικές και πολιτιστικές ρυθμίσεις Πληρέστερα ευθυγραμμισμένη με τις σοσιαλιστικές αρχές μπορεί να εισαχθεί αργότερα επάνω, καθώς γίνονται πιο εφικτά (Roemer 1994a: 25–7, 118). Ένας Ανησυχία, ωστόσο, είναι ότι το μοντέλο μπορεί να εδραιώσει θεσμικές και πολιτιστικές διαμορφώσεις που μπορούν να μειώσουν αντί να ενισχύσουν την προοπτικές για βαθύτερες αλλαγές στο μέλλον (Brighouse 1996; Γκίλαμπερτ 2011).

4.3 Λιγότερο ολοκληρωμένες, αποσπασματικές μεταρρυθμίσεις

Τα μοντέλα που συζητήθηκαν παραπάνω οραματίζονται ολοκληρωμένο "σύστημα αλλαγή» στην οποία η ταξική διαίρεση μεταξύ καπιταλιστών και μισθών Οι εργάτες εξαφανίζονται. Οι σοσιαλιστές έχουν επίσης διερευνήσει αποσπασματικές μεταρρυθμίσεις που σταματούν πριν από αυτή τη διαρθρωτική αλλαγή. Ένα σημαντικό ιστορικό Παράδειγμα είναι ο *συνδυασμός της οικονομίας της αγοράς και της ευημερίας κατάσταση*. Σε αυτό το μοντέλο, αν και η ιδιότητα στα μέσα του η παραγωγή παραμένει ιδιωτική και οι αγορές κατανέμουν τις περισσότερες εισροές και εκροές παραγωγής, τίθεται σε εφαρμογή ένα ισχυρό κυβερνητικό πλαίσιο να περιορίσουν την εξουσία των καπιταλιστών πάνω στους εργάτες και να βελτιώσουν την τις προοπτικές ζωής του τελευταίου. Έτσι, η κοινωνική ασφάλιση απευθύνεται κίνδυνοι που συνδέονται με ασθένειες, ανεργία, αναπηρία και γήρας. Χρηματοδοτούμενη από φόρους, κρατική παροχή πολλών από αυτά τα αγαθά που εμπορεύονται Συνήθως αποτυγχάνει να παραδώσει για όλους εισάγεται (όπως υψηλής ποιότητας εκπαίδευση, μέσα μαζικής μεταφοράς και υγειονομική περίθαλψη). Και συλλογικό Οι διαπραγματεύσεις δίνουν στα συνδικάτα και σε άλλα όργανα εργατικής εξουσίας ορισμένοι επηρεάζουν τον

καθορισμό των συνθηκών εργασίας τους, καθώς και παρέχοντας ένα σημαντικό θεμέλιο για την πολιτική δράση του εργατική τάξη (O'Neill and White 2018).

Αυτό το μοντέλο κράτους πρόνοιας αναπτύχθηκε με μεγάλη επιτυχία κατά τη διάρκεια της τρεις δεκαετίες μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ειδικά στη Βόρεια Ευρώπη, αλλά Επίσης, σε ασθενέστερες αλλά σημαντικές μορφές, σε άλλες χώρες (συμπεριλαμβανομένων κάποιων στον Παγκόσμιο Νότο). Ωστόσο, από τη δεκαετία του 1980, αυτό το μοντέλο έχει ήταν σε σημαντική υποχώρηση, ή ακόμα και σε κρίση. Πλούτος και εισόδημα Η ανισότητα έχει αυξηθεί δραματικά κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου (Piketty 2014; O'Neill 2017). Ο χρηματοπιστωτικός τομέας έχει γίνει εξαιρετικά ισχυροί και ικανοί σε μεγάλο βαθμό να ξεφύγουν από την κυβερνητική ρύθμιση ως Η παγκοσμιοποίηση επιτρέπει στο κεφάλαιο να ρέει πέρα από τα σύνορα. Ένας «αγώνας δρόμου για να Το κάτω μέρος" διαθέτει κράτη που ανταγωνίζονται μεταξύ τους για να προσελκύσουν επενδύσεις με τη μείωση των φορολογικών συντελεστών και άλλων κανονισμών, υπονομεύοντας την ικανότητα των κρατών να εφαρμόζουν πολιτικές κοινωνικής πρόνοιας (βλ. π.χ., Dietsch 2015, 2018). Ορισμένοι σοσιαλιστές είδαν αυτή την κρίση ως Λόγος να εγκαταλειφθεί το κράτος πρόνοιας και να επιδιωχθεί πληρέστερη αλλαγές του είδους που συζητήθηκε παραπάνω. Άλλοι, ωστόσο, υποστήριξαν ότι Το μοντέλο πρέπει να υποστηριχθεί δεδομένου ότι έχει αποδειχθεί ότι λειτουργεί αρκετά καλά, ενώ οι εναλλακτικές λύσεις έχουν αβέβαιες προοπτικές.

Ένα παράδειγμα της προσέγγισης της επέκτασης ή της περικοπής του μικτού Η οικονομία και το κράτος πρόνοιας προτείνουν έναν συνδυασμό δύο κινήσεων (Corneo 2017: κεφ. 10, Επίλογος, Παράρτημα). Η πρώτη κίνηση είναι να ανανεωθεί το κράτος πρόνοιας με την εισαγωγή μηχανισμών μεγαλύτερης λογοδοσίας των πολιτικοί προς πολίτες (όπως η ρύθμιση των συναλλαγών των πολιτικοί με ιδιωτικές εταιρείες, και περισσότερες περιπτώσεις άμεσης δημοκρατία προκειμένου να ενδυναμωθούν οι πολίτες), βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών που παρέχονται από το κράτος πρόνοιας (εισαγωγή απαιτητικούς λογιστικούς ελέγχους και αξιολογήσεις και προώθηση της κατάρτισης και πρόσληψη άριστων δημοσίων υπαλλήλων), και σε διεθνές επίπεδο συντονισμός των φορολογικών πολιτικών για την πρόληψη του φορολογικού ανταγωνισμού και της φορολογίας υπεκφυγή. Η δεύτερη κίνηση αυτής της πρότασης είναι η ελεγχόμενη λειτουργία πειράματα σοσιαλισμού της αγοράς για να τον παρουσιάσουν ως αξιόπιστη απειλή για Οι ισχυροί παράγοντες που επιδιώκουν να υπονομεύσουν το κράτος πρόνοιας. Αυτό απειλή θα διευκόλυνε τη σταθεροποίηση του κράτους πρόνοιας σε μια τρόπο ανάλογο με το πώς το φάντασμα της επέκτασης των κομμουνιστικών καθεστώτων στην Ανατολική Ευρώπη μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο ενθάρρυνε τις χώρες της Δυτικής Η Ευρώπη να εφαρμόσει κοινωνικές μεταρρυθμίσεις προς όφελος των πολιτών της, η οποία έφερε επίσης πολιτική σταθερότητα και συνέβαλε σημαντικά στον περιορισμό της πολιτική έλξη του κομμουνισμού. Συγκεκριμένα, τα κράτη πρόνοιας θα μπορούσε να δημιουργήσει νέους θεσμούς που θα είναι σχετικά ανεξάρτητοι από τις κυβερνήσεις και να διοικούνται από εξαιρετικά ικανά και δημοκρατικά υπόλογοι δημόσιοι υπάλληλοι. Τα «κρατικά επενδυτικά ταμεία» θα να επενδύσουν δημόσιο χρήμα σε εύρυθμα λειτουργούσες επιχειρήσεις, ώστε να αποφέρουν ίση «κοινωνικό μέρισμα» για τους πολίτες (σχετικά με τα κρατικά επενδυτικά ταμεία, βλέπε, επίσης, Cummine 2016, O'Neill and White 2019). Το δεύτερο ίδρυμα, ένας "ομοσπονδιακός μέτοχος", θα προχωρούσε περαιτέρω χρησιμοποιώντας μερικά από αυτά τα κεφάλαια για να αγοράσει το 51% των μετοχών των επιλεγμένων επιχειρήσεις και αναλαμβάνουν ηγετικό ρόλο στα διοικητικά τους συμβούλια ή εποπτικά συμβούλια. Ο στόχος θα ήταν να αποδειχθεί ότι αυτά τα επιχειρήσεις (οι οποίες θα περιλαμβάνουν σημαντική συμμετοχή των εργαζομένων στη διαχείρισή τους και στις δεοντολογικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το περιβάλλον επιπτώσεις και άλλες ανησυχίες) μεγιστοποιούν τα κέρδη και έτσι προσφέρουν επιθυμητή και εφικτή εναλλακτική λύση στον τυπικό καπιταλιστή επιχείρηση. Ουσιαστικά, αυτή η στρατηγική θα λειτουργούσε ελεγχόμενα πειράματα σοσιαλισμού της αγοράς των μετόχων. Ο ενεργός πληθυσμός θα μάθαιναν για τη σκοπιμότητα του σοσιαλισμού της αγοράς και του καπιταλισμού Οι πολέμιοι των δικαιωμάτων κοινωνικής πρόνοιας θα πειθαρχούνταν από το φόβο του γενίκευση τέτοιων πειραμάτων για να εγκατασταθούν και πάλι για την ευημερία κράτος.

Μια άλλη στρατηγική είναι η εισαγωγή διαφόρων πειραμάτων που επιδιώκουν να *επεκτείνουν τον αντίκτυπο της κοινωνικής εξουσίας* (όπως διαφέρει από κρατική και οικονομική εξουσία) εντός της κοινωνίας (όπως ορίζεται στην αίρεση 1). (Βλ. έρευνα στο Wright 2010: chs. 6–7). Ένα σύνολο μηχανισμών θα στοχεύουν στην εμβάθυνση της δημοκρατίας. Μορφές άμεσης δημοκρατίας θα μπορούσαν προώθηση της διαβουλευτικής συμμετοχής των πολιτών στη λήψη αποφάσεων, όπως Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η εισαγωγή του δημοτικού συμμετοχικού προϋπολογισμού στο Πόρτο Αλέγκρε της Βραζιλίας (το οποίο περιλαμβάνει συνελεύσεις πολιτών προσδιορισμός προτεραιοτήτων για τη δημόσια πολιτική). Η ποιότητα του Η αντιπροσωπευτική δημοκρατία μπορεί να ενισχυθεί (και η υποταγή της στο Η δύναμη των

καπιταλιστών μειώθηκε) με την εισαγωγή ισότιμης χρηματοδότησης προεκλογικές εκστρατείες (π.χ. δίνοντας στους πολίτες ένα χρηματικό ποσό για να κατανέμουν στα κόμματα που ευνοούν, ενώ αναγκάζουν τα κόμματα να επιλέξουν μεταξύ της λήψης χρηματοδότησης από αυτήν την πηγή και οποιασδήποτε άλλης πηγή—όπως εταιρείες), και με τη δημιουργία τυχαίου πολίτη συνελεύσεις για τη δημιουργία επιλογών πολιτικής, οι οποίες μπορούν στη συνέχεια να υπόκεινται δημοψηφίσματα σε όλη την κοινωνία (όπως στην προσπάθεια αλλαγής των εκλογών σύστημα στη Βρετανική Κολομβία στον Καναδά). Τέλος, οι μορφές συνεταιρισμού Μπορεί να εισαχθεί δημοκρατία που χαρακτηρίζεται από διαβούλευση ή διαπραγμάτευση μεταξύ κυβερνητικών, εργατικών, επιχειρηματικών και κοινωνικών ομάδων όταν χάραξη εθνικών οικονομικών πολιτικών ή κατά τη θέσπιση περιφερειακών ή τοπικούς (π.χ. περιβαλλοντικούς) κανονισμούς. Μια δεύτερη δέσμη μηχανισμών θα προωθούσε την κοινωνική ενδυνάμωση πιο άμεσα στην οικονομία. Παραδείγματα είναι η προώθηση του τομέα της κοινωνικής οικονομίας που χαρακτηρίζει την οικονομική δραστηριότητα που περιλαμβάνει αυτοδιαχείριση και παραγωγή προσανατολισμένη στη χρήση τιμή (όπως εμφανίζεται, π.χ., από τη Wikipedia και τις μονάδες παιδικής μέριμνας στο Κεμπέκ), ένα άνευ όρων βασικό εισόδημα που ενισχύει τους ανθρώπους ικανότητα συμμετοχής σε οικονομικές δραστηριότητες που βρίσκουν εγγενώς πολύτιμη, και την επέκταση του συνεταιριστικού τομέα. Κανένα από αυτά Οι μηχανισμοί από μόνοι τους θα έκαναν μια κοινωνία σοσιαλιστική και όχι καπιταλιστής. Αλλά αν δούμε τις κοινωνίες ως πολύπλοκες «οικολογίες» Αντί ως ομοιογενείς «οργανισμούς», μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι Είναι υβρίδια που περιλαμβάνουν διαφορετικές θεσμικές λογικές. Αύξηση στη συχνότητα εμφάνισης της κοινωνικής ενδυνάμωσης μπορεί να επεκτείνει σημαντικά την σοσιαλιστικές πτυχές μιας κοινωνίας, και μάλιστα τελικά να τις καταστήσει κυρίαρχες (ένα σημείο στο οποίο επιστρέφουμε στην επόμενη ενότητα).

Μπορούμε επίσης να αναφέρουμε το όραμα του σοσιαλισμού που προσφέρει ο Πικετί (2020: Κεφ. 17; βλέπε, επίσης, O'Neill 2021). Αν και του Πικετί Ο «συμμετοχικός σοσιαλισμός» δεν συνιστά την πλήρη εξάλειψη της ατομικής ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής, προτείνει σημαντικές μεταρρυθμίσεις που θα καταστήσουν σημαντικά την ιδιοκτησία πιο «κοινωνική» και «προσωρινή». Έτσι, μεγάλο Οι επιχειρήσεις θα περιλαμβάνουν συστήματα συναπόφασης που θα δίνουν στους εργαζόμενους λόγο σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο προχωρά η παραγωγή. Το κεφάλαιο θα διασκορπίζοταν μέσω προοδευτική φορολόγηση της περιουσίας, της κληρονομιάς και του εισοδήματος, με το έσοδα που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση επιχορήγησης κεφαλαίου για νέους, Βασικό εισόδημα για όλους, και οι δημόσιες υπηρεσίες ενός κοινωνικού κράτους (όπως ως εκπαίδευση και υγειονομική περίθαλψη). Ο Πικετί οραματίζεται επίσης αλλαγές στο δομή της δημοκρατικής πολιτικής για τη μείωση των ανισοτήτων επιρροής μεταξύ των πολιτών, και προτείνει νέους διεθνείς θεσμούς που Περιορίστε τη φυγή κεφαλαίων.

Ένα τελευταίο σημείο που αξίζει να αναφερθεί καθώς κλείνουμε τη συζήτησή μας για τη διάσταση Το DII του σοσιαλισμού αφορά το αυξανόμενο ενδιαφέρον για την αντιμετώπιση όχι μόνο την οικονομική αρένα, αλλά και την πολιτική και προσωπική-ιδιωτική. Μερικοί μελετητές υποστηρίζουν ότι οι κλασικοί σοσιαλιστές παραμέλησαν την αυξανόμενη «λειτουργική διαφοροποίηση» της σύγχρονης κοινωνίας σε αυτά τρεις «σφαίρες», που επικεντρώνονται με υπερβολικά στενό τρόπο το οικονομικό (Honneth 2015 [2017]). Έτσι, η πρόσφατη σοσιαλιστική δουλειά έχει διερευνήσει όλο και περισσότερο πώς να επεκτείνει τις σοσιαλιστικές αρχές στην οργάνωση σχετικά αυτόνομων κυβερνητικών θεσμών και πρακτικές και στη διαμόρφωση στενών σχέσεων μεταξύ της οικογένειας μέλη, φίλους και εραστές, καθώς και στις σχέσεις μεταξύ αυτές οι ποικίλες κοινωνικές αρένες (βλ. επίσης Fraser 2009, 2014, 2022; Αλβέρτος 2017). Υπάρχει, φυσικά, και μια μακρά παράδοση φεμινιστικής σοσιαλισμό που έχει πιέσει για ένα ευρύ πεδίο εφαρμογής σοσιαλιστικά ιδεώδη και μια ευρύτερη κατανόηση της εργασίας που καλύπτει παραγωγικές και αναπαραγωγικές δραστηριότητες πέρα από τον επίσημο χώρο εργασίας (βλέπε, π.χ., Arruzza 2013, 2016; Ντάλα Κόστα και Τζέιμς 1972. Φεντερίτσι 2012; Έρενράϊχ 1976 [2018]· Γκούλντ 1973-4. Rowbotham et al 1979; Rowbotham 1998).

5. Σοσιαλιστικός μετασχηματισμός (διάσταση DIII)

Περνάμε τώρα στην τελευταία διάσταση του σοσιαλισμού (DIII), η οποία αφορά Ο μετασχηματισμός των καπιταλιστικών κοινωνιών σε σοσιαλιστικές. Ο Η συζήτηση σχετικά με αυτή τη διάσταση είναι δύσκολη από δύο τουλάχιστον απόψεις που απαιτούν φιλοσοφική εξερεύνηση (Gilbert 2017a: 113–23, 2015: 216–20; 2023a: 157–68, 122–31). Το πρώτο Το ζήτημα αφορά τη σκοπιμότητα. Το ερώτημα είναι αν τα σοσιαλιστικά συστήματα είναι προσβάσιμα από εκεί που είμαστε τώρα – αν υπάρχει μονοπάτι από εδώ μέχρι εκεί. Αλλά τι σημαίνει σκοπιμότητα εδώ; Δεν μπορεί απλώς σημαίνουν λογική ή φυσική δυνατότητα, όπως αυτά θα απέκλειαν πολύ λίγα κοινωνικά συστήματα. Οι σχετικές παράμετροι σκοπιμότητας φαίνεται να αντ' αυτού να

περιλαμβάνει θέματα τεχνικής ανάπτυξης, οικονομικής Οργάνωση, πολιτική κινητοποίηση και ηθική κουλτούρα. (Για μερικούς συζήτηση σχετικά με αυτές τις παραμέτρους βλέπε Wright 2010: ch. 8; Chibber 2017.) Αλλά τέτοιες παράμετροι είναι συγκριτικά "μαλακές", καθώς υποδεικνύουν προοπτικές πιθανότητας αντί να θέτουν αυστηρά όρια και μπορεί να αλλάξει σημαντικά με την πάροδο του χρόνου. Όταν Κάτι δεν είναι εφικτό να γίνει αυτή τη στιγμή, θα μπορούσαμε να έχουμε δυναμική καθήκοντα για να καταστεί εφικτό να γίνει αργότερα με την ανάπτυξη των σχετικών μας χωρητικότητες εν τω μεταξύ. Στη συνέχεια, οι κρίσεις σκοπιμότητας πρέπει να είναι βαθμωτή και όχι δυαδική και επιτρέπουν διαχρονική διακύμανση. Αυτοί Τα χαρακτηριστικά τους καθιστούν κάπως σκοτεινά και όχι άμεσα επιδεκτικά στη σκληρή χρήση των ισχυρισμών αδυναμίας για την απομυθοποίηση της κανονιστικής απαιτήσεως (μέσω αντίφασης σχετικά με την αρχή που θα έπρεπε να συνεπάγεται μπορεί).

Μια δεύτερη δυσκολία αφορά την άρθρωση όλων των εξεταζόμενων πραγμάτων κατάλληλες στρατηγικές που συνδυάζουν ζητήματα σκοπιμότητας με Οι κανονιστικές επιθυμίες που παρέχονται από τις σοσιαλιστικές αρχές. Ο Το ερώτημα εδώ είναι: ποιος είναι ο πιο λογικός δρόμος μετασχηματισμού να επιδιώξουν για τους σοσιαλιστές δεδομένης της κατανόησης των αρχών εμφύχωση του πολιτικού τους σχεδίου, ιδωμένο στο πλαίσιο αυτό που φαίνεται περισσότερο ή λιγότερο εφικτό να επιτευχθεί σε διαφορετικές στιγμές, και μέσα σε διαφορετικά ιστορικά πλαίσια; Οι πολύπλοκες κρίσεις πρέπει να είναι σχηματίστηκε για τα ακριβή κοινωνικά συστήματα στα οποία θα ήταν σωστό να στοχεύουν σε διαφορετικά στάδια της ακολουθίας μετασχηματισμού και περίπου τους συγκεκριμένους τρόπους πολιτικής δράσης που πρέπει να αναπτυχθούν σε τέτοιες διαδικασίες. Οι αποφάσεις αυτές θα συνδυάζουν τη σκοπιμότητα και τη σκοπιμότητα αξιολόγησης τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους, το εγγενές κόστος και τα οφέλη τους, και την υπόσχεση του πρώτου να ενισχύσει την επίτευξη του τελευταίου. Η δυσκολία σχηματισμού τέτοιων κρίσεων επιδεινώνεται από την αβεβαιότητα σχετικά με τις προοπτικές μεγάλων κοινωνικών αλλαγών (αλλά και σχετικά με τις μακροπρόθεσμες συνέπειες της διευθέτησης του status quo).

Ο ίδιος ο Μαρξ (1875 [1978β]) φάνηκε να αντιμετωπίζει μερικά από αυτά τα ζητήματα στο το σύντομο κείμενό του "The Critique of the Gotha Program" του 1875. Ο Μαρξ οραματίστηκε εδώ τη διαδικασία του σοσιαλιστικού μετασχηματισμού ως συμπεριλαμβανομένων δύο φάσεων. Η τελική φάση θα εφαρμόσει πλήρως την *Αρχή των Ικανοτήτων / Αναγκών*. Αλλά δεν το πήρε αυτό σενάριο για άμεση πρόσβαση. Ένα ενδιάμεσο βήμα θα πρέπει να είναι επιδιώκεται, στην οποία η οικονομία θα κυβερνάται από μια *συνεισφορά Αρχή* σύμφωνα με την οποία (αφού παραμεριστούν ορισμένες διατάξεις) εκπλήρωση βασικών αναγκών σχετικά με την υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση και την υποστήριξη για εκείνοι που δεν μπορούν να εργαστούν) οι άνθρωποι αποκτούν πρόσβαση σε καταναλωτικά αγαθά σε ανάλογα με το πόσο συνεισφέρουν. Αυτή η κατώτερη φάση του σοσιαλισμού Ο μετασχηματισμός θα ήταν λογικός, διότι θα ενίσχυε την προοπτικές μετάβασης από τον καπιταλισμό και δημιουργίας Προϋποθέσεις για την πλήρη πραγματοποίηση του σοσιαλισμού. Η εφαρμογή της αρχής της συνεισφοράς θα εκπλήρωνε συστηματικά την υπόσχεση Σπασμένος από τον καπιταλισμό ότι οι άνθρωποι θα ωφελούνταν ανάλογα με τους εισροή εργασίας (όπως στον καπιταλισμό οι καπιταλιστές παίρνουν πολύ περισσότερα, και οι εργάτες πολύ λιγότερο, από ό, τι δίνουν). Θα έδινε επίσης κίνητρα στους ανθρώπους να αύξηση της παραγωγής στο επίπεδο που απαιτείται για την εισαγωγή Σοσιαλισμός καθαυτός. Μόλις τεθεί σε εφαρμογή αυτό το επίπεδο ανάπτυξης, η Το κοινωνικό ήθος θα μπορούσε να απομακρυνθεί από το μάντρα της «ανταλλαγής ισοδύναμα» και αντ' αυτού υιοθετούν μια διαφορετική προοπτική στην οποία Οι άνθρωποι παράγουν σύμφωνα με τις διαφορετικές ικανότητές τους και καταναλώνουν ανάλογα με τις ποικίλες ανάγκες τους. Αυτή η διαδοχική εικόνα του Χαρακτηριστικά μετασχηματισμού Διαχρονικές κρίσεις σχετικά με τις αλλαγές στο Παράμετροι σκοπιμότητας (όπως η επέκταση της τεχνικής ικανότητας) και αλλαγή στα πρότυπα κινήτρων). Ο Μαρξ οραματίστηκε επίσης πολιτικές διαστάσεις αυτής της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης μιας «δικτατορίας» του προλεταριάτου» (το οποίο δεν θα ήταν, όπως μερικοί δημοφιλείς οι ερμηνείες ισχύουν, συνεπάγονται παραβίαση αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων, αλλά μια αλλαγή στο πολιτικό σύνταγμα και τις πλειοψηφικές πολιτικές που εξασφαλίζουν την εξάλειψη των καπιταλιστικών δικαιωμάτων ιδιοκτησίας (Elster 1985: 447–9)). Με την πάροδο του χρόνου, το κράτος (κατανοητό ως συσκευή ταξικός κανόνας και όχι, γενικότερα, ως διαχειριστικός μηχανισμός) θα "μαραθεί".

Η ιστορία δεν έχει κινηθεί ομαλά προς την κατεύθυνση πολλών σοσιαλιστών Προβλέψει. Δεν ήταν προφανές ότι τα ακόλουθα βήματα στο Το αναμενόμενο πρότυπο υλοποιήθηκε ή είναι πιθανό να υλοποιηθεί: ο καπιταλισμός δημιουργώντας μια μεγάλη, άπορη και ομοιογενή εργατική τάξη. αυτό Η ταξική ανταπόκριση σε μερικές από τις κυκλικές κρίσεις στις οποίες είναι επιρρεπής ο καπιταλισμός δημιουργώντας ένα συνεκτικό και ισχυρό πολιτικό κίνημα· Αυτό το κίνημα αποκτώντας τον έλεγχο της κυβέρνησης και αποφασιστικά και επιτυχημένα εφαρμόζοντας ένα σοσιαλιστικό οικονομικό σύστημα (G.A. Cohen 2000b:

ch. 6; Laclau και Mouffe 1985). Δεδομένου ότι αυτή η διαδικασία δεν υλοποιηθεί, και φαίνεται απίθανο να το πράξει, αποδεικνύεται ότι θα να είναι τόσο αυτοκαταστροφικοί όσο και ανεύθυνοι για να αποτύχουν να αντιμετωπίσουν τα δύσκολα ερωτήματα σχετικά με τη σχετική σκοπιμότητα και ηθική σκοπιμότητα διαφορετικές στρατηγικές δυνητικού σοσιαλιστικού μετασχηματισμού. Για Παράδειγμα, εάν η διαδικασία μετασχηματισμού περιλαμβάνει δύο ή περισσότερα στάδια (είτε πρόκειται για τα δύο που αναφέρθηκαν παραπάνω, είτε για κάποια ακολουθία που πηγαίνει, ας πούμε, από το κράτος πρόνοιας προς τους μετόχους ή τα κουπόνια, τον σοσιαλισμό της αγοράς και στη συνέχεια σε μια εκδοχή του καρενσιανού μοντέλου), θα μπορούσε να ερωτηθεί ποιος είναι να αξιολογούν και αποφασίζουν τι πρέπει να γίνει σε κάθε στάδιο της διαδικασία, για ποιους λόγους μπορεί να αναμένεται ότι τα προηγούμενα στάδια θα ενισχύουν την πιθανότητα επιτυχίας των μεταγενέστερων σταδίων αντί να τις υπονομεύουν (π.χ. κατοχυρώνοντας θεσμούς ή αξίες που θα καθιστούν δύσκολη την περαιτέρω μετακίνηση κατά μήκος της διαδρομής), ποιο μεταβατικό κόστος μπορεί να γίνει δεκτή σε προγενέστερα στάδια, και κατά πόσον το αναμενόμενο κόστος είναι αντισταθμίζεται από τη σκοπιμότητα και την αυξημένη πιθανότητα επίτευξη των μεταγενέστερων σταδίων. Τέτοιες ερωτήσεις δεν θέλουν δυσκολία.

Αντιμετωπίζοντας ερωτήματα όπως αυτά τα διλήμματα της μεταβατικής στρατηγικής, Οι σοσιαλιστές έχουν οραματιστεί διαφορετικές προσεγγίσεις στην κοινωνική και πολιτική μετασχηματισμός. Τέσσερα σημαντικά παραδείγματα (που συζητήθηκαν εκτενώς στο Wright 2010: Part III, 2015b, 2016—το οποίο ακολουθούμε εδώ) είναι αρθρώνεται εξετάζοντας δύο διαστάσεις της ανάλυσης σχετικά με το στοιχείο α) ο πρωταρχικός στόχος της στρατηγικής (είτε i) υπέρβαση του δομές του καπιταλισμού, ή (ii) εξουδετέρωση των χειρότερων ζημιών του) και β) τον πρωταρχικό στόχο της στρατηγικής (είτε i) το κράτος και άλλα ιδρύματα σε μακροοικονομικό επίπεδο του συστήματος, ή ii) το οικονομικές δραστηριότητες ατόμων, οργανισμών και κοινοτήτων). (Βλέπε Wright 2019: 38-53 για ένα ελαφρώς πιο περίπλοκο πλαίσιο και το συζήτηση στο Leopold 2022: sect. 5.4.)

Η πρώτη στρατηγική, η *συντριβή του καπιταλισμού*, διαλέγει το Συνδυασμός δυνατοτήτων (A.I) και (B.I). Μια πολιτική οργάνωση (π.χ. ένα επαναστατικό κόμμα) εκμεταλλεύεται μερικές από τις κρίσεις που παράγεται από τον καπιταλισμό για να καταλάβει την κρατική εξουσία, προχωρώντας στη χρήση της Εξουσία για την αντιμετώπιση της αντιπολίτευσης στην επανάσταση και την οικοδόμηση ενός σοσιαλιστή κοινωνία. Αυτή είναι η στρατηγική που προτιμούν οι επαναστάτες σοσιαλιστές και πολλοί μαρξιστές, και επιδίωξαν τον εικοστό αιώνα σε χώρες όπως όπως η Ρωσία και η Κίνα. Αν κοιτάξουμε τα ιστορικά στοιχεία, βλέπουμε ότι, αν και αυτή η στρατηγική πέτυχε σε ορισμένες περιπτώσεις τη μετάβαση από προϋπάρχουσα καπιταλιστική ή πρωτοκαπιταλιστική οικονομική συστήματα, απέτυχε όσον αφορά την οικοδόμηση του σοσιαλισμού. Αντ' αυτού, οδήγησε σε μια μορφή αυταρχικού κρατισμού. Υπάρχει συζήτηση σχετικά με τα αίτια της αυτές τις αποτυχίες. Ορισμένοι παράγοντες μπορεί να ήταν οι οικονομικά καθυστερημένοι και τις πολιτικά εχθρικές συνθήκες υπό τις οποίες η στρατηγική ήταν εφαρμόζονται, τα ελλείμματα των ηγετών (όσον αφορά την τακτική τους ή κίνητρα) και τα ιεραρχικά πλαίσια που χρησιμοποιούνται για την καταστολή της αντιπολίτευσης Μετά την επανάσταση που παρέμεινε σε ισχύ για μεγάλο χρονικό διάστημα υπονομεύουν τους στόχους των επαναστατών. Μεγάλο σύστημα αλλάζει κανονικά πρέπει να αντιμετωπίσουν ένα «μεταβατικό κατώτατο σημείο» μετά την εμφάνισή τους, σε τα οποία τα υλικά συμφέροντα πολλών ανθρώπων οπισθοδρομούν προσωρινά (Przeworski 1985). Ανακύπτει ένα πολιτικό δίλημμα, υπό την έννοια ότι, αν είναι φιλελεύθερο διατηρείται η δημοκρατική πολιτική (με ελευθερία του Τύπου, ελευθερία ένωση και πολυκομματικές εκλογές) οι επαναστάτες μπορεί να είναι καθαιρέθηκε λόγω της πολιτικής ανταπόκρισης των πολιτών στην "Κοιλιάδα της μετάβασης", ενώ αν φιλελεύθερος δημοκρατικός Η πολιτική αντικαθίσταται, τότε ο αυταρχικός κρατισμός μπορεί να είναι ο Κατά συνέπεια, εξαλείφοντας τη δυνατότητα μιας σοσιαλιστικής έκβασης που θα άξιζε τον κόπο να επιδιώξουμε τη μετάβαση.

Μια δεύτερη στρατηγική, επιλέγοντας τον συνδυασμό δυνατοτήτων (a.ii) και (b.i.), έχει *δαμάσει τον καπιταλισμό*. Κινητοποιεί το πληθυσμός (μερικές φορές σε έντονους πολιτικούς αγώνες) για να εκλέξει κυβερνήσεις και εφαρμόζουν πολιτικές που ανταποκρίνονται στις χειρότερες βλάβες που παράγονται από τον καπιταλισμό, με στόχο την εξουδετέρωσή τους. Νέος Οι πολιτικές περιλαμβάνουν την κοινωνική ασφάλιση που ανταποκρίνεται στους κινδύνους που αντιμετωπίζει η πληθυσμός (π.χ. ασθένεια και ανεργία), χρηματοδοτούμενος από φόρους, κράτος παροχή δημόσιων αγαθών τα οποία οι αγορές τείνουν να μην παρέχουν (π.χ. εκπαίδευση, δημόσιες μεταφορές, έρευνα και ανάπτυξη κ.λπ.), και ρύθμιση των αρνητικών εξωτερικοτήτων που παράγονται στις αγορές (π.χ. όσον αφορά τη ρύπανση, τους κινδύνους προϊόντων και χώρων εργασίας, την επιθετική αγορά συμπεριφορά κ.λπ.). Η στρατηγική που εφαρμόζει η σοσιαλδημοκρατική κόμματα, λειτούργησαν αρκετά καλά κατά τη διάρκεια των τριών δεκαετιών του

"Golden Age" ή *Trente Glorieuses* μετά το World Πόλεμο. Ωστόσο, η πρόοδος ανακόπηκε και εν μέρει οπισθοδρόμησε, δεδομένου ότι η Η υποχώρηση της σοσιαλδημοκρατίας και η εισαγωγή του νεοφιλελευθερισμού στην τη δεκαετία του 1980. Πιθανοί επεξηγηματικοί παράγοντες είναι η χρηματιστικοποίηση του Ο καπιταλισμός και οι επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης, όπως αναλύθηκαν παραπάνω στην [ενότητα 4.3](#). Υπάρχει μια συζήτηση ως προς το αν ο καπιταλισμός είναι πραγματικά Μπορεί η Χρυσή Εποχή να ήταν μόνο μια ιστορική ανωμαλία, που οφείλεται σε ένα πολύ ιδιαίτερο σύνολο πολιτικών και οικονομικών περιστάσεις.

Η τρίτη στρατηγική, η *διαφυγή από τον καπιταλισμό*, διαλέγει το συνδυασμός δυνατοτήτων (α.ii) και (β.ii). Ο καπιταλισμός μπορεί να είναι πολύ ισχυρό για να καταστρέψει. Αλλά οι άνθρωποι θα μπορούσαν να αποφύγουν τις χειρότερες βλάβες του με απομονώνοντας τον εαυτό τους από τη δυναμική του. Θα μπορούσαν να επικεντρωθούν στην οικογένεια και φίλες, γίνονται αγρότες αυτοσυντήρησης, δημιουργούν σκόπιμα κοινότητες, και να διερευνήσει τρόπους ζωής που περιλαμβάνουν «εθελοντική απλότητα». Ωστόσο, η στρατηγική αυτή φαίνεται να είναι διαθέσιμη κυρίως σε σχετικά εύποροι άνθρωποι που μπορούν να χρηματοδοτήσουν τη διαφυγή τους με πλούτο έχουν συσσωρεύσει ή λάβει από καπιταλιστικές δραστηριότητες. Οι φτωχοί εργαζόμενοι μπορεί να μην είναι τόσο τυχερός.

Η τελική στρατηγική, *διαβρώνοντας τον καπιταλισμό*, επιλέγει το συνδυασμός των (α.i) και (β.ii). Τα οικονομικά συστήματα εδώ θεωρούνται ως Υβρίδια. Οι άνθρωποι μπορούν να εισαγάγουν νέες, σοσιαλιστικές μορφές συλλογικότητας δραστηριότητα (όπως συνεταιρισμοί εργαζομένων) και προοδευτική επέκτασή τους, μετατρέποντάς τους τελικά από περιθωριακούς σε κυρίαρχους. Πρόσφατα αυτό το είδος της στρατηγικής της διάβρωσης του καπιταλισμού μέσω των θεσμικών μετασχηματισμός και όχι αποσπασματικές αλλαγές εντός των υφιστάμενων οικονομικών δομές, έχει αναφερθεί ως "η θεσμική στροφή" στην αριστερή πολιτική οικονομία (βλ. Guinan και O'Neill 2018, 2019). Ο Wright (2015b, 2016) προτείνει την αναλογία μιας λίμνης οικοσύστημα, με την εισαγωγή ενός νέου είδους ψαριού που Πρώτα ευδοκιμεί σε μια τοποθεσία και στη συνέχεια εξαπλώνεται, τελικά να γίνει κυρίαρχο είδος. Ιστορικά, ο μετασχηματισμός από Η φεουδαρχία στον καπιταλισμό σε ορισμένα μέρη της Ευρώπης έχει προκύψει σε αυτό τρόπο, με θύλακες εμπορικής, οικονομικής και μεταποιητικής δραστηριότητας λαμβάνει χώρα σε πόλεις και επεκτείνεται με την πάροδο του χρόνου. Μερικοί αναρχικοί φαίνονται να κρατήσουμε μια εκδοχή αυτής της στρατηγικής σήμερα. Προσφέρει ελπίδα για αλλαγή Ακόμη και όταν το κράτος φαίνεται αγενές, και πιθανό να παραμείνει έτσι. Αλλά Οι κριτικοί το βρίσκουν τραβηγμένο, καθώς φαίνεται απίθανο να πάει αρκετά μακριά δεδομένης της τεράστιας οικονομικής και πολιτικής δύναμης των μεγάλων Οι καπιταλιστικές επιχειρήσεις και η τάση του κράτους να καταστέλλει σοβαρές απειλές για τους κανόνες της. Για να προχωρήσουμε περαιτέρω, η δύναμη του κράτους πρέπει να έχουν προσληφθεί τουλάχιστον εν μέρει. Η τέταρτη στρατηγική λοιπόν, σύμφωνα με τον Wright, είναι εύλογο μόνο όταν συνδυάζεται με το δευτερόλεπτο.

Όπως συζητήθηκε από τον Wright, αυτή η συνδυασμένη στρατηγική θα έχει δύο στοιχεία (θα μπορούσαμε να δούμε την πρόταση του Corneo που συζητείται στο [τμήμα 4.3](#) ως μια άλλη εκδοχή αυτής της προσέγγισης). Πρώτον, θα απευθυνόταν σε ορισμένους σημαντικές, προβληματικές συγκυρίες για την επέκταση της κρατικής δράσης με τρόπους που Ακόμα και οι καπιταλιστές θα έπρεπε να δεχτούν. Και δεύτερον, οι λύσεις για Οι κρίσεις που προκαλούνται από την κρατική δράση θα επιλέγονται με τέτοιο τρόπο ότι θα ενισχύσουν τις μακροπρόθεσμες προοπτικές για σοσιαλιστική αλλαγή. Ένα Κρίσιμη καμπή είναι η υπερθέρμανση του πλανήτη, και η κοινωνική και πολιτική προβλήματα της Ανθρωπόκαινου εποχής (Löwy 2005; Purdy 2015; Στρέβλωση 2016; Forrester και Smith 2018; Lawrence και Laybourn-Langton 2021; Σάιτο 2017, 2023, 2024). Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της θα απαιτούσε μαζική παραγωγή κρατικών δημόσιων αγαθών, τα οποία θα μπορούσαν να αφαιρέσουν νεοφιλελεύθερες τύψεις για τον κρατικό ακτιβισμό. Ένα δεύτερο κρίσιμο αφορά τα μεγάλα επίπεδα μακροχρόνιας ανεργίας, επισφάλεια και περιθωριοποίηση που δημιουργούνται από τις νέες τάσεις στην αυτοματοποίηση και πληροφορική. Αυτό συνεπάγεται απειλές για την κοινωνική ειρήνη και ανεπαρκής ζήτηση για τα προϊόντα που χρειάζονται οι εταιρείες πωλούν στην αγορά κατανάλωσης. Τέτοιες απειλές θα μπορούσαν να αποτραπούν με: θέσπιση πολιτικής βασικού εισοδήματος άνευ όρων (Van Parijs και Vanderborght 2017), ή από τη σημαντική επέκταση του κοινού υπηρεσίες, ή με κάποιο άλλο μηχανισμό που εξασφαλίζει για όλους ελάχιστα αξιοπρεπή οικονομική κατάσταση ανεξάρτητα από τη θέση τους εντός της αγοράς εργασίας. Τώρα, αυτές οι κρατικές πολιτικές θα μπορούσαν να προωθήσουν την Η ανάπτυξη της κοινωνικής δύναμης και οι προοπτικές σοσιαλιστικής αλλαγής στην μέλλον. Οι εργαζόμενοι θα έχουν περισσότερη δύναμη στην αγορά εργασίας όταν κατέληξε να εξαρτάται λιγότερο από αυτό. Θα μπορούσαν επίσης να είναι πιο επιτυχείς σε δημιουργία συνεταιρισμών. Ο τομέας της κοινωνικής οικονομίας θα μπορούσε να ανθίσει υπό τέτοιες

συνθήκες. Οι άνθρωποι θα μπορούσαν επίσης να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στην πολιτική ακτιβισμός. Μαζί, αυτές οι τάσεις από τα κάτω, σε συνδυασμό με το κράτος Ο ακτιβισμός από τα πάνω, θα μπορούσε να επεκτείνει τη γνώση σχετικά με τη λειτουργικότητα των ισότιμες, δημοκρατικές και αλληλέγγυες μορφές οικονομικής δραστηριότητας, και να ενισχύσουν τα κίνητρα για επέκταση του πεδίου εφαρμογής τους. Αν και μερικοί Οι επικριτές βρίσκουν αυτή τη στρατηγική αφελή (Riley 2016), οι υποστηρικτές πιστεύουν ότι κάτι τέτοιο πρέπει να δοκιμαστεί αν ο στόχος είναι δημοκρατικός σοσιαλισμό και όχι αυταρχικό κρατισμό. (Για συγκεκριμένες ανησυχίες σχετικά με την πολιτική σκοπιμότητα ενός ισχυρού καθολικού βασικού εισοδήματος Η πολιτική ως πρόδρομος και όχι ως αποτέλεσμα του σοσιαλισμού, βλ. Gourevitch και Stanczyk 2018; βλέπε, επίσης, Gourevitch 2022).

Άλλα σημαντικά ζητήματα σχετικά με τη διάσταση DIII του σοσιαλισμού είναι η προσδιορισμός των κατάλληλων πολιτικών παραγόντων αλλαγής και των Προοπτικές επιτυχίας στο πλαίσιο της σύγχρονης παγκοσμιοποίησης. Επί Το πρώτο σημείο, οι σοσιαλιστές διερευνούν όλο και περισσότερο τη σημασία όχι μόνο των εργατικών κινήματων, αλλά και της διασταύρωσής τους με το Οι προσπάθειες των ακτιβιστών επικεντρώθηκαν στην υπέρβαση της έμφυλης και φυλετικής βάσης καταπίεση (Davis 1981; Albert 2017). Από πολλές απόψεις, μορφές Η αδικία με βάση το φύλο και η φυλετική αδικία συνδέονται άρρηκτα με την εξήγηση του τι είναι λάθος με τον καπιταλισμό, και αυτά Διασυνδέσεις υπάρχουν επίσης όσον αφορά τις μορφές πολιτικής δράσης Αυτό θα ήταν απαραίτητο για να ξεπεραστεί και να αντικατασταθεί ο καπιταλισμός (Basevich 2020; Γκόμπεργκ 2007, 2024; Φρέιζερ 2022; Λόρενς 2021; Μύλοι 2017). Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι ο κύριος αποδέκτης της σοσιαλιστικής πολιτικής δεν πρέπει να είναι κάποια συγκεκριμένη τάξη ή κίνημα, αλλά το πιο περιεκτικό, και πολιτικά ισότιμη ομάδα πολιτών μιας δημοκρατικής κοινότητας. Για παράδειγμα, Honneth (2015 [2017: κεφ. IV]), ακολουθώντας εν μέρει τον John Dewey και Jürgen Habermas, υποστηρίζει ότι ο κύριος αποδέκτης και πράκτορας της αλλαγής για το σοσιαλισμό πρέπει να είναι οι πολίτες που συγκεντρώνονται στο δημοκρατική δημόσια σφαίρα. Αν και κανονιστικά ελκυστικό, αυτό Η πρόταση ενδέχεται να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες σκοπιμότητας, όπως ισχύει Οι δημοκρατικές αρένες είναι έντονα μολυσμένες και ανάπηρες από το Ανισότητες που οι σοσιαλιστές επικρίνουν και επιδιώκουν να ξεπεράσουν. Το δεύτερο Το ζήτημα είναι επίσης σχετικό εδώ. Υπάρχει ένα παραδοσιακό ερώτημα εάν Ο σοσιαλισμός πρέπει να επιδιωχθεί σε μια χώρα ή διεθνώς. Ο Η τάση να αγκαλιάζουμε έναν διεθνιστικό ορίζοντα πολιτικής αλλαγής είναι χαρακτηριστικό μεταξύ των σοσιαλιστών, καθώς συνήθως βλέπουν τα ιδανικά τους Η ελευθερία, η ισότητα και η αλληλεγγύη έχουν παγκόσμια εμβέλεια, ενώ Σημειώστε επίσης ότι, ως θέμα σκοπιμότητας, η αυξανόμενη πορώδης των συνόρων για την καπιταλιστική οικονομική δραστηριότητα καθιστούν την υπόθεση ότι Η σοσιαλιστική πολιτική μπορεί να μην πάει πολύ μακριά σε οποιαδήποτε χώρα χωρίς αναδιαμόρφωση του ευρύτερου διεθνούς πλαισίου. Μια δυσκολία εδώ είναι ότι παρά την ύπαρξη διεθνών κοινωνικών κινήματων (συμπεριλαμβανομένων εργατικά κινήματα, διεθνείς ΜΚΟ, ανθρώπινα δικαιώματα ιδρύματα και ενώσεις, και άλλοι φορείς), θεσμικός οργανισμός Πέρα από τα σύνορα που μπορούν να αμφισβητήσουν σοβαρά τα καπιταλιστικά πλαίσια δεν είναι επί του παρόντος πολύ ισχυρή. Για την αντιμετώπιση αυτών των δυσκολιών, η δράση και Η έρευνα για τη σοσιαλιστική δικαιοσύνη πρέπει να αλληλεπιδρά με τις τρέχουσες εργασίες στο Σχετικοί τομείς φύλου, φυλής, δημοκρατίας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παγκόσμιων δικαιοσύνη.^[2]

Βιβλιογραφία

- Akyeampong, Emmanuel, 2018, «Αφρικανικός σοσιαλισμός; ή, το Search for an Indigenous Model of Economic Development?", *Οικονομική Ιστορία των Αναπτυσσόμενων Περιοχών*, 33(1): 69–87. doi:10.1080/20780389.2018.1434411
- Albert, Michael, 2003, *Parecon: Η ζωή μετά τον καπιταλισμό*, Λονδίνο: Verso.
- , 2017, *Πρακτική Ουτοπία: Στρατηγικές για μια επιθυμητή κοινωνία*, Όκλαντ: PM Press.
- ANC (Αφρικανικό Εθνικό Κογκρέσο), 1955, *Ο Χάρτης της Ελευθερίας: Υιοθετήθηκε στο Συνέδριο του Λαού στο Kliptown, Johannesburg, στις 25 και 26 Ιουνίου 1955*. [[ANC 1955 διαθέσιμο στο διαδίκτυο](#), από το Wits Historical Papers, University of Witwatersrand.]
- Aricó, José, 2017, *José Aricó: dilemas del marxismo en América Latina, antología esencial*, Martín Cortés (επιμ.), Μπουένος Άιρες: ΚΛΑΤΣΟ. [[Aricó 2017 διαθέσιμο στο διαδίκτυο](#)]
- Arneson, Richard, 1989, "Ισότητα και ίσες ευκαιρίες για Ευημερία», *Φιλοσοφικές Σπουδές*, 56(1): 77–93
- , 2016, «Εκμετάλλευση, Κυριαρχία, Ανταγωνιστικές αγορές και αθέμιτος διαχωρισμός: εκμετάλλευση, κυριαρχία, Ανταγωνιστικές αγορές, αθέμιτη διαίρεση", *The Southern Journal της Φιλοσοφίας*, 54(S1-Εκμετάλλευση): 9–30. doi:10.1111/sjp.12182

- Arnold, Samuel, 2012, "Η αρχή της διαφοράς στο Εργασία", *Journal of Political Philosophy*, 20(1): 94–118. doi:10.1111/j.1467-9760.2010.00393.x
- , 2017, «Καπιταλισμός, ταξική σύγκρουση, και Κυριαρχία», *Σοσιαλισμός και Δημοκρατία*, 31(1): 106–124. doi:10.1080/08854300.2016.1215810
- , 2020, «Καμία κοινότητα χωρίς Σοσιαλισμός: Γιατί ο φιλελεύθερος εξισωτισμός δεν είναι αρκετός», *Φιλοσοφικά Θέματα*, 48(2): 1–22.
- , 2022, "Socialisms", στο *Routledge Handbook of Philosophy, Politics, and Economics*, C. B. Melenovsky (επιμ.), Νέα Υόρκη: Routledge.
- Arnsperger, Christian και Philippe Van Parijs, 2003, *Éthique économique et sociale*, Παρίσι: La Découverte.
- Arruzza, Cinzia, 2013, *Επικίνδυνες σχέσεις: Οι γάμοι και Διαζύγια του μαρξισμού και του φεμινισμού*, (IRE Notebook for Study and Έρευνα 55), Pontypool, Ουαλία: Merlin Press.
- , 2016, "Φονξιοναλιστής, ντετερμινιστής, Reductionist: Social Reproduction Feminism and its Critics", *Science & Society*, 80(1): 9–30. doi:10.1521/siso.2016.80.1.9
- Barry, Brian, 2005, *Γιατί η κοινωνική δικαιοσύνη έχει σημασία*, Cambridge: Πολιτεία.
- Basevich, Elvira, 2020, «Ο σοσιαλισμός του W. E. B. Du Bois: Περί της κοινωνικής επιστημολογίας του δημοκρατικού λόγου», *Φιλοσοφικά Θέματα*, 48(2): 23–50.
- Blackburn, Robin, 2011, "Reclaiming Human Rights: Review of *The Last Utopia* by Samuel Moyn", *Νέα Αριστερά Επιθεώρηση*, 69 (Μάιος/Ιούνιος): 126–138. [[Blackburn 2011 διαθέσιμο online](#)]
- Boltanski, Luc και Eve Chiapello, 2018, *The New Spirit of Καπιταλισμός*, Λονδίνο: Verso.
- Bowles, Samuel και Herbert Gintis, 1986, *Δημοκρατία και Καπιταλισμός: Ιδιοκτησία, Κοινότητα και οι Αντιφάσεις του Σύγχρονου Κοινωνική σκέψη*, Νέα Υόρκη: Routledge.
- , 2011, *Ένα συνεργατικό είδος: Άνθρωπος Αμοιβαιότητα και η εξέλιξή της*, Princeton, NJ: Princeton Πανεπιστημιακές Εκδόσεις. doi:10.23943/princeton/9780691151250.001.0001
- Brennan, Jason, 2014, *Γιατί όχι καπιταλισμός*, Νέα Υόρκη: Ρούτλετζ.
- Brighouse, Harry, 1996, "Μεταβατική και ουτοπική αγορά Σοσιαλισμός", στο Wright 1996: 187–208.
- Brixel, Pascal, υπό έκδοση, «Η ενότητα του Μαρξ Έννοια της αλλοτριωμένης εργασίας», *Φιλοσοφική Επιθεώρηση*.
- Cabral, Amílcar, 2016, *Αντίσταση και Αποαποικιοποίηση*, Lanham, MD: Rowman & Littlefield.
- , 2022, *Πες όχι ψέματα, Μην ισχυρίζεσαι ότι είναι εύκολο Νίκες*, Γιοχάνεσμπουργκ: Inkani Books.
- , 2023, *Επιστροφή στην πηγή: Επιλεγμένο Κείμενα του Amílcar Cabral*, Νέα Υόρκη: Μηνιαία ανασκόπηση Τύπος.
- Carens, Joseph H., 1981, *Ισότητα, κίνητρα και αγορά: Δοκίμιο στην ουτοπική πολιτικοοικονομική θεωρία*, Σικάγο: Πανεπιστήμιο του Chicago Press.
- , 2003, "Μια ερμηνεία και υπεράσπιση της Σοσιαλιστικής Αρχής της Διανομής», *Κοινωνική Φιλοσοφία και Πολιτική*, 20 (1): 145–177. doi:10.1017/S0265052503201072
- Καστοριάδης, Κορνήλιος, 1979, *Le Contenu du Socialisme*, Παρίσι: Éditions 10/18.
- Chakrabarty, Bidyut, 2014, *Κομμουνισμός στην Ινδία: Εκδηλώσεις, Διαδικασίες και ιδεολογίες*, Νέο Δελχί: Πανεπιστημιακός Τύπος της Οξφόρδης. doi:10.1093/acprof:oso/9780199974894.001.0001
- , 2018, *Αριστερός ριζοσπαστισμός στην Ινδία*, Νέα Υόρκη: Routledge
- Chibber, Vivek, 2017, «Διάσωση της τάξης από τον πολιτισμό Στροφή», *Καταλύτης*, 1(1).
- Cicerchia, Lillian, 2022, «Δομική κυριαρχία στο Αγορά Εργασίας», *European Journal of Political Theory*, 21(1): 4–25. doi:10.1177/1474885119851094
- Cohen, G. A., 1983, "Η δομή του προλεταριάτου Unfreedom", *Φιλοσοφία & Δημόσιες Υποθέσεις*, 12(1): 3–33.
- , 1988, *Ιστορία, Εργασία, και Ελευθερία*, Οξφόρδη: Πανεπιστημιακός Τύπος της Οξφόρδης.
- , 1995, *Αυτοιδιοκτησία, Ελευθερία, και Ισότητα*, Cambridge: Cambridge University Press.
- , 2000a, *Η θεωρία του Καρλ Μαρξ Ιστορία: Μια άμυνα*, εκτεταμένη έκδοση, Πρίνστον: Πρίνστον Πανεπιστημιακές Εκδόσεις.
- , 2000b, *Αν είσαι ισότιμος, Πώς γίνεται να είσαι τόσο πλούσιος*, Cambridge, MA: Πανεπιστήμιο Harvard Τύπος.
- , 2008, *Διάσωση της Δικαιοσύνης και Ισότητα*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- , 2009, *Γιατί όχι σοσιαλισμός*, Πρίνστον: Πανεπιστημιακός Τύπος του Πρίνστον.
- , 2011, *Σχετικά με το νόμισμα της ισότητας Justice and Other Essays in Political Philosophy*, Πρίνστον: Πανεπιστημιακός Τύπος του Πρίνστον.
- Cohen, Joshua, 1989, "Η οικονομική βάση της διαβουλευτικής Δημοκρατία», *Κοινωνική Φιλοσοφία και Πολιτική*, 6(2): 25–50. doi:10.1017/S0265052500000625
- Cohen, Joshua και Joel Rogers, 1995, *Ενώσεις και Democracy: The Real Utopias Project, Τόμος 1*, Λονδίνο: Αριστερή σελίδα.

- Cole, G. D. H., 1929, *Τα επόμενα δέκα χρόνια στη βρετανική κοινωνική και Οικονομική πολιτική*, Λονδίνο: Routledge.
- Collins, Hugh, Gillian Lester, και Βιργινία Μαντούβαλου (επιμ.), 2018, *Φιλοσοφικά θεμέλια του εργατικού δικαίου*, Οξφόρδη: Οξφόρδη Πανεπιστημιακές Εκδόσεις. doi:10.1093/oso/9780198825272.001.0001
- Corneo, Giacomo, 2017, *Είναι ο καπιταλισμός ξεπερασμένος; Ένα ταξίδι μέσω εναλλακτικών οικονομικών συστημάτων*, Cambridge, MA: Harvard Πανεπιστημιακές Εκδόσεις.
- Coutrot, Thomas, 2018, *Libérer le travail*, Παρίσι: Σεΐλ.
- Cummine, Angela, 2016, *Πλούτος των πολιτών*, New Haven, CT: Πανεπιστημιακός Τύπος Yale.
- Dalla Costa, Mariarosa και Selma James, 1972, *The Power of Οι γυναίκες και η ανατροπή της κοινότητας*, Μπρίστολ: Falling Wall Τύπος Ε.Π.Ε. ([Dalla Costa and James 1972 διαθέσιμο στο διαδίκτυο](#))
- Dardot, Pierre και Christian Laval, 2014, *Commun. Essai sur la révolution au XXIe siècle*, Παρίσι: La Découverte.
- Davis, Angela, 1981, *Γυναίκες, Φυλή και Τάξη*, Νέα Υόρκη: Τυχαίο σπίτι.
- Dietsch, Peter, 2015, *Catching Capital: The Ethics of Tax Ανταγωνισμός*, Νέα Υόρκη: Oxford University Press. doi:10.1093/acprof:oso/9780190251512.001.0001
- , 2018, «Το κράτος και ο φορολογικός ανταγωνισμός: A Normative Perspective», στο *Φορολογία: Φιλοσοφική Προοπτικές*, Martin O'Neill και Shepley Orr (επιμ.), Οξφόρδη: Oxford University Press, κεφάλαιο 12.
- Dussel, Enrique, 1998, *Etica de la liberación*, Μαδρίτη: Trotta.
- Dworkin, Ronald, 2000, *Sovereign Virtue: Η θεωρία και Πρακτική της ισότητας*, Cambridge, MA: Harvard University Τύπος.
- Έντμουντσον, Γουίλιαμ Α., 2017, *Τζον Ρωλς: Επιφυλακτικός Σοσιαλιστής*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Ehrenreich, Barbara, 1976 [2018], «Τι είναι σοσιαλιστικό Φεμινισμός;» *Περιοδικό WIN*. Ανατυπώθηκε με νέο εισαγωγή στο *Jacobin*, 07.30.2018. [[Ehrenreich 1976 \[2018\] διαθέσιμο στο διαδίκτυο](#)]
- Einstein, Albert, 1949, "Why Socialism?", *Μηνιαία Ανασκόπηση*, 1. Ανατυπώθηκε το 2009, *Monthly Review*, 61(1): 55–61. doi:10.14452/MR-061-01-2009-05_7
- Elster, Jon, 1985, *Making Sense of Marx*, Cambridge: Πανεπιστημιακός Τύπος του Cambridge.
- , 1986, *Εισαγωγή στον Καρλ Marx*, Cambridge, Cambridge University Press.
- , 1989, "Αυτοπραγμάτωση στην εργασία και Πολιτική: Η μαρξιστική αντίληψη της καλής ζωής», στο Elster και Moene 1989: 127–158.
- Elster, Jon και Karl Ove Moene (επιμ.), 1989, *Εναλλακτικές λύσεις για Καπιταλισμός*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Fanon, Frantz, 1952, *Peau noire, masques blancs*, Παρίσι: Σεΐλ.
- , 1961, *Les damnés de la terre*, Παρίσι: Maspéro.
- Federici, Silvia, 2012, *Επανάσταση στο σημείο μηδέν: Οικιακές εργασίες, Αναπαραγωγή και φεμινιστικός αγώνας*, Όκλαντ, CA: MP Press.
- Fleurbaey, Marc, 2006, *Capitalisme ou démocratie? L'alternative du XXIe siècle*, Παρίσι: Grasset & Φασκέλ.
- Forrester, Katrina και Sophie Smith (επιμ.), 2018, *Nature, Δράση και μέλλον: πολιτική σκέψη και περιβάλλον*, Cambridge: Πανεπιστημιακός Τύπος του Cambridge.
- Forst, Rainer, 2017, "Noumenal Alienation: Rousseau, Kant και ο Μαρξ για τη διαλεκτική της αυτοδιάθεσης», *Καντιανός Επιθεώρηση*, 22 (4): 523–551. doi:10.1017/S1369415417000267
- Frega, Roberto, Lisa Herzog, and Christian Neuhäuser, 2019, "Workplace Democracy—The Recent Debate", *Philosophy Compass*, 14(4): e12574. doi:10.1111/phc3.12574
- Fraser, Nancy, 2009, "Feminism, Capitalism and the Cunning of History", *New Left Review*, 56(Mar/Apr): 97–117. [[Fraser 2009 available online](#)]
- , 2014, "Behind Marx's Hidden Abode: For an Expanded Conception of Capitalism", *New Left Review*, 86(Mar/Apr): 55–72. [[Fraser 2014 available online](#)]
- , 2022, *Cannibal Capitalism*, London: Verso Books.
- Fraser, Nancy and Rahel Jaeggi, 2018, *Capitalism*, Cambridge: Polity.
- Frega, Roberto, Lisa Herzog, and Christian Neuhäuser, 2019, "Workplace Democracy—The Recent Debate", *Philosophy Compass*, 14(4): e12574. doi:10.1111/phc3.12574
- Gargarella, Roberto, 2010, *The Legal Foundations of Inequality: Constitutionalism in the Americas, 1776–1860*, Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511750618
- Geras, Norman, 1985, "The Controversy about Marx and Justice", *New Left Review*, 1/150(Mar/Apr): 47–85. [[Geras 1985 available online](#)]
- Getachew, Adom, 2019, *Worldmaking after Empire: The Rise and Fall of Self-Determination*, Princeton, NJ: Princeton University Press. doi:10.23943/princeton/9780691179155.001.0001

- Gilabert, Pablo, 2011, "Debate: Feasibility and Socialism", *Journal of Political Philosophy*, 19(1): 52–63. doi:10.1111/j.1467-9760.2010.00383.x
- , 2012, "Cohen on Socialism, Equality and Community", *Socialist Studies/Études Socialistes*, 8: 101–121. doi:10.18740/S4W019
- , 2015, "The Socialist Principle 'From Each According To Their Abilities, To Each According To Their Needs'", *Journal of Social Philosophy*, 46(2): 197–225. doi:10.1111/josp.12096
- , 2017a, "Justice and Feasibility: A Dynamic Approach", in *Political Utopias: Contemporary Debates*, Michael Weber and Kevin Vallier (eds.), Oxford: Oxford University Press, 95–126. doi:10.1093/acprof:oso/9780190280598.003.0006
- , 2017b, "Kantian Dignity and Marxian Socialism", *Kantian Review*, 22(4): 553–577. doi:10.1017/S1369415417000279
- , 2018a, *Human Dignity and Human Rights*, Oxford: Oxford University Press. doi:10.1093/oso/9780198827221.001.0001
- , 2018b, "Dignity at Work", in Collins, Lester, and Mantouvalou 2018: 68–86.
- , 2019, *Human Dignity and Human Rights*, Oxford: Oxford University Press. doi:10.1093/oso/9780198827221.001.0001
- , 2023a, *Human Dignity and Social Justice*, Oxford: Oxford University Press. doi:10.1093/oso/9780192871152.001.0001
- , 2023b, "Self-Esteem and Competition", *Philosophy & Social Criticism*, 49(6): 711–742. doi:10.1177/01914537221150464
- Gomberg, Paul, 2007, *How To Make Opportunity Equal: Race and Contributive Justice*, Oxford: Blackwell.
- , 2024, *Anti-Racism as Communism*, London: Bloomsbury Academic.
- Goodin, Robert, 1987, "Exploiting a Person and Exploiting a Situation", in *Modern Theories of Exploitation*, Andrew Reeve (ed.), London: SAGE, 166–200.
- Gould, Carol C., 1973–4, "The Woman Question: Philosophy of Liberation and the Liberation of Philosophy", *Philosophical Forum*, 5: 5–44.
- , 1981, "Socialism and Democracy", *Praxis International*, 1: 49–63.
- , 1988, *Rethinking Democracy: Freedom and Social Cooperation in Politics, Economy, and Society*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Gourevitch, Alex, 2013, "Labor Republicanism and the Transformation of Work", *Political Theory*, 41(4): 591–617. doi:10.1177/0090591713485370
- Gourevitch, Alex and Lucas Stanczyk, 2018, "The Basic Income Illusion", *Catalyst*, 1(4).
- Guevara, Ernesto, 1977, *El Socialismo y El Hombre Nuevo*, Mexico DF: Siglo XXI.
- Guinan, Joe and Martin O'Neill, 2018, "The Institutional Turn: Labour's New Political Economy", *Renewal: A Journal of Social Democracy*, 26(2): 5–16. [Guinan and O'Neill 2018 available online]
- , 2019, *The Case for Community Wealth Building*, Cambridge: Polity Press.
- Harnecker, Marta, 2015, *A World to Build. New Paths towards Twenty-First Century Socialism*, New York: Monthly Review Press.
- Holmstrom, Nancy, 1977, "Exploitation", *Canadian Journal of Philosophy*, 7(2): 353–369. doi:10.1080/00455091.1977.10717024
- Honneth, Axel, 2015 [2017], *Die Idee des Sozialismus. Versuch einer Aktualisierung*, Berlin: Suhrkamp Verlag. Translated as *The Idea of Socialism: Towards a Renewal*, Joseph Ganahl (trans.), Cambridge: Polity.
- Hussain, Waheed, 2012, "Nurturing the Sense of Justice: the Rawlsian Argument for Democratic Corporatism", in *Property-Owning Democracy: Rawls and Beyond*, Martin O'Neill and Thad Williamson (eds.), Oxford: Wiley-Blackwell, 180–200.
- , 2020, "Pitting People Against Each Other", *Philosophy & Public Affairs*, 48(1): 79–113. doi:10.1111/papa.12158
- , 2023, *Living With the Invisible Hand: Markets, Corporations, and Human Freedom*, ed. Arthur Ripstein and Nicholas Vrousalis, Oxford: Oxford University Press.
- Jaeggi, Rahel, 2014, *Alienation*, New York: Columbia University Press.
- James, C. L. R., 1984, *At the Rendezvous of Victory: Selected Writings*, London: Allison and Busby.
- , 2001, *The Black Jacobins: Toussaint L'ouverture and the San Domingo Revolution*, new edition. London: Penguin Books [original publication 1938]
- Kandiyali, Jan, 2020, "The Importance of Others: Marx on Unalienated Production", *Ethics*, 130(4): 555–587. doi:10.1086/708536
- , 2023. "Sharing Burdensome Work", *Philosophical Quarterly*, 73(1): 143–63. doi:10.1093/pq/pqac023

- Keat, Russell and John O'Neill, 2011, "Socialism", in *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, London: Routledge. doi:10.4324/9780415249126-S058-2
- Keynes, John Maynard, 1930/1931 [2010], "Economic Possibilities for Our Grandchildren", *The Nation and Athenaeum*) and reprinted in his, 1931, *Essays in Persuasion*. Reprinted 2010, London: Palgrave Macmillan UK, 2010, 321–332. doi:10.1007/978-1-349-59072-8_25
- Kołakowski, Leszek, 1974 [2008], *Main Currents of Marxism*, London: W. W. Norton & Company.
- Kolers, Avery, 2016, *A Moral Theory of Solidarity*, Oxford: Oxford University Press.
- Kymlicka, Will, 2002, *Contemporary Political Philosophy: An Introduction*, 2nd edition, Oxford: Oxford University Press.
- Laclau, Ernesto, and Mouffe, Chantal, 1985, *Hegemony and Socialist Strategy*, London: Verso.
- Lal, Priya, 2015, *African Socialism in Postcolonial Tanzania: Between the Village and the World*, Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9781316221679
- Laurence, Ben, 2021, *Agents of Change: Political Philosophy in Practice*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Lawrence, Mathew and Laurie Laybourn-Langton, *Planet on Fire: A Manifesto for the Age of Environmental Breakdown*, London: Verso Press
- Le Bot, Yvon, 1997, *Subcomandante Marcos. El sueño Zapatista. Entrevistas con el Subcomandante Marcos, el mayor Moisés y el comandante Tacho, del Ejército Zapatista de Liberación Nacional*, Barcelona: Plaza & Janés.
- Leopold, David, 2022a, "Alienation", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Winter 2022 Edition), Edward N. Zalta & Uri Nodelman (eds.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/win2022/entries/alienation/>.
- , 2022b, "Analytical Marxism", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Fall 2022 Edition), Edward N. Zalta & Uri Nodelman (eds.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/fall2022/entries/marxism-analytical/>.
- Lewis, Su Lin, 2019, "Asian Socialists and the Forgotten Architects of Post-Colonial Freedom, 1952–56", *Journal of World History*, 30 (1&2): 55–88.
- Lizárraga, Fernando, 2011, *El marxismo y la justicia social. La idea de igualdad en Ernesto Che Guevara*, Chile: Escaparate Ediciones.
- Lohia, Ram Manohar, 1963, *Marx, Gandhi and Socialism*, Hyderabad: Navahind.
- Love, S. M., 2020, "Socialism and Freedom," *Philosophical Topics*, 48(2): 131–158.
- Löwy, Michel, 2005, *Ecosocialism. A Radical Alternative to Capitalist Catastrophe*, Chicago, IL: Haymarket Books.
- Lukes, Steven, 1985, *Marxism and Morality*, Oxford: Oxford University Press.
- McCabe, Helen, 2021, *John Stuart Mill, Socialist*, Montreal: McGill-Queen's University Press.
- , 2023, *Harriet Taylor Mill*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Maguire, Barry, 2022, "Efficient Markets and Alienation", *Philosophers' Imprint*, 22: 14. doi:10.3998/phimp.545
- Malleson, Tom, 2014, *After Occupy: Economic Democracy for the 21st Century*, Oxford: Oxford University Press. doi:10.1093/acprof:oso/9780199330102.001.0001
- Manley, Michael, 1990, *The Politics of Change: a Jamaican Testament*, Washington DC: Howard University Press [first published 1974]
- , 1991, *The Poverty of Nations: Reflections on Underdevelopment and the World Economy*, London: Pluto Press.
- Mariátegui, José Carlos, 1928, *Siete Ensayos de Interpretación de la Realidad Peruana*, Caracas, Venezuela.
- , 2010, *La tarea americana*, Buenos Aires: Prometeo.
- Marx, Karl, 1857–8 [1973], *Grundrisse*, London: Penguin. Original composition 1857–8.
- , 1844 [1978a], "Economic and Philosophic Manuscript of 1844", in in *The Marx-Engels Reader*, R. Tucker (ed.), second edition, New York: Norton, 66–125. Original composition 1844.
- , 1844 [2000], "On James Mill", in *Karl Marx: Selected Writings*, D. McLellan (ed.), revised edition, Oxford: Oxford University Press, 124–1333. Original composition 1844.
- , 1875 [1978b], "Critique of the Gotha Program", in *The Marx-Engels Reader*, R. Tucker (ed.), second edition, New York: Norton, 525–541. Original composition 1875.
- , 1867 [1990], *Capital 1*, London: Penguin. Original publication 1867.
- , 1991, *Capital 3*, London: Penguin. Original composition: incomplete manuscript later edited and released by Friedrich Engels.
- Meade, James, 1948, *Planning and the Price Mechanism*, London: Routledge.
- , 1964, *Efficiency, Equality and the Ownership of Property*, London: Routledge.

- , 1967, *An Intelligent Radical's Guide to Economic Policy*, London: Routledge.
- Meiksins Wood, Ellen, 1995, *Democracy Against Capitalism: Renewing Historical Materialism*, Cambridge: Cambridge University Press. Reprinted by Verso in 2016.
- Mill, John Stuart, 2008, *Principles of Political Economy and Chapters on Socialism*, Jonathan Riley (ed.), Oxford: Oxford University Press. [*Principles of Political Economy* originally published 1848; *Chapters on Socialism* originally published 1879]
- , 1873 [2018], *Autobiography*, Oxford: Oxford University Press. [originally published 1873]
- Mills, Charles W., 2017, *Black Rights/White Wrongs: The Critique of Racial Liberalism*, Oxford: Oxford University Press.
- Morsink, Johannes, 1999, *The Universal Declaration of Human Rights. Origins, Drafting and Intent*, Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press.
- Mulhall, Stephen and Adam Swift, 1996, *Liberals and Communitarians*, 2nd edition, Oxford: Blackwell.
- Narayan, Jayaprakash, 1980, *A Revolutionary's Quest: Selected Writings of Jayaprakash Narayan*, Bimal Prasad (ed.), New Delhi: Oxford University Press.
- Negri, Antonio, 2008, *Goodbye Mr. Socialism*, New York: Sever Stories Press.
- Nell, Edward and Onora O'Neill, 1992 [2003], "Justice Under Socialism", in *Transformational Growth and Effective Demand*, by Edward J. Nell, London: Palgrave Macmillan UK, 663–674. Reprinted in *Justice*, fourth edition, J. Sterba (ed.), Toronto: Thomson-Wadsworth, 2003, 77–85. doi:10.1007/978-1-349-21779-3_28
- Nielsen, Kai, 1985, *Equality and Liberty*, Totowa, NJ: Rowman & Allanheld.
- Nkrumah, Kwame, 1961, *I Speak of Freedom: a Statement of African Ideology*, New York: Frederick A. Praeger.
- , 1963, *Africa Must Unite*, New York: International.
- , 1965, *Neocolonialism: The Last Stage of Imperialism*, New York: Internationalism.
- Nove, Alec, 1991, *The Economics of Feasible Socialism Revisited*, London: Harper Collins.
- , 2008, "Socialism", in *The New Palgrave Dictionary of Economics*, Steven N. Durlauf and Lawrence E. Blume (eds.), London: Palgrave Macmillan UK. doi:10.1057/978-1-349-95121-5_1718-2
- Nyerere, Julius, 1967, *Freedom and Unity: A Selection from Writings and Speeches 1952–1965*, Dar es Salaam: Oxford University Press.
- , 1968a, *Freedom and Socialism: A Selection from Writings and Speeches 1965–1967*, Dar es Salaam: Oxford University Press.
- , 1968b, *Ujamaa: Essays on Socialism*, London: Oxford University Press.
- Okoth, Kevin Ochieng, 2023, *Red Africa: Reclaiming Revolutionary Black Politics*, London: Verso Press.
- O'Neill, Martin, 2008a, "What Should Egalitarians Believe?", *Philosophy & Public Affairs*, 36(2): 119–156. doi:10.1111/j.1088-4963.2008.00130.x
- , 2008b, "Three Rawlsian Routes towards Economic Democracy", *Revue de Philosophie Économique*, 9(1): 29–55
- , 2012, "Free (and Fair) Markets without Capitalism. Political Values, Principles of Justice, and Property-Owning Democracy", in O'Neill and Williamson 2012: 75–100.
- , 2017, "Survey Article: Philosophy and Public Policy after Piketty", *Journal of Political Philosophy*, 25(3): 343–375. doi:10.1111/jopp.12129
- , 2020, "Social Justice and Economic Systems: On Rawls, Democratic Socialism, and Alternatives to Capitalism", *Philosophical Topics*, 48(2): 159–202. doi: 10.5840/philtopics202048219
- , 2021, "Justice, Power, and Participatory Socialism: On Piketty's Capital and Ideology", *Analyse & Kritik*, 43(1): 89–124. doi:10.1515/auk-2021-0006
- O'Neill, Martin and Stuart White, 2018, "Trade Unions and Political Equality", Collins, Lester, and Mantouvalou 2018: 252–268.
- , 2019, "James Meade, Public Ownership, and the Idea of a Citizens' Trust", *International Journal of Public Policy*, 15(1/2): 23–37. doi:10.1504/IJPP.2019.099052
- O'Neill, Martin and Thad Williamson (eds.), 2012, *Property-Owning Democracy: Rawls and Beyond*, Oxford: Wiley-Blackwell. doi:10.1002/9781444355192
- O'Shea, Tom, 2020, "Socialist Republicanism", *Political Theory*, 48(5): 548–572. doi:10.1177/0090591719876889
- Pateman, Carole, 1970, *Participation and Democratic Theory*, Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511720444
- Pecchi, Lorenzo and Gustavo Piga (eds.), 2010, *Revisiting Keynes*, Cambridge, MA: MIT Press.
- Peffer, Rodney, 1990, *Marxism, Morality, and Social Justice*, Princeton: Princeton University Press.
- Piketty, Thomas, 2014, *Capitalism in the Twenty-First Century*, Cambridge, MA: Harvard University Press.

- , 2020. *Capital and Ideology*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Przeworski, Adam, 1985, *Capitalism and Social Democracy*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Purdy, Jedediah, 2015, *After Nature: A Politics for the Anthropocene*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Rappoport, Angelo, 1924, *Dictionary of Socialism*, London: T. Fischer Unwin.
- Rawls, John, 2001, *Justice as Fairness. A Restatement*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Reiman, Jeffrey, 1987, “Exploitation, Force, and the Moral Assessment of Capitalism: Thoughts on Roemer and Cohen”, *Philosophy and Public Affairs*, 16(1): 3–41.
- Renault, Emmanuel, 2023. *Abolir l’exploitation. Expériences, théorie, stratégies*, Paris: La Decouverte.
- Riley, Dylan, 2016, “An Anticapitalism That Can Win”, *Jacobin*, 1.7.16. ([Riley 2016 available online](#))
- Roemer, John E. (ed.), 1986, *Analytical Marxism*, Cambridge: Cambridge University Press.
- , 1994a, *A Future for Socialism*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- , 1994b, *Egalitarian Perspectives: Essays in Philosophical Economics*, Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511528293
- , 2017, “Socialism Revised”, *Philosophy & Public Affairs*, 45(3): 261–315. doi:10.1111/papa.12089
- Ronzoni, Miriam, 2018, “How Social Democrats May Become Reluctant Radicals: Thomas Piketty’s *Capital* and Wolfgang Streeck’s *Buying Time*”, *European Journal of Political Theory*, 17(1): 118–127. doi:10.1177/1474885115601602
- Rowbotham, Sheila, 1998, “Dear Dr. Marx: A Letter from a Socialist Feminist”, in *The Communist Manifesto Now. Socialist Register 1998*, Leo Panitch (ed.), London: Merlin Press, 1–17.
- Rowbotham, Sheila, Lynne Segal, and Hilary Wainwright (eds.), 1979, *Beyond the Fragments: Feminism and the Making of Socialism*, London: Merlin Press.
- Sassoon, Donald, 1996 [2013], *One Hundred Years of Socialism: The West European Left in the Twentieth Century*, London: I. B Tauris. New edition 2013.
- Saito, Kohei, 2017, *Karl Marx’s Ecosocialism: Capital, Nature, and the Unfinished Critique of Political Economy*, New York: Monthly Review Press.
- , 2023, *Marx in the Anthropocene: Towards the Idea of Degrowth Communism*, Cambridge: Cambridge University Press.
- , 2024, *Slow Down: How Degrowth Communism Can Save the Earth*, London: Weidenfeld & Nicholson.
- Sangiovanni, Andrea, 2023, *Solidarity: Nature, Grounds, and Value*, Manchester: Manchester University Press.
- Sangiovanni, Andrea and Juri Viehoff, 2023, “Solidarity in Social and Political Philosophy”, *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Summer 2023 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/fall2018/entries/solidarity/>
- (eds.), 2024, *The Virtue of Solidarity*, Oxford: Oxford University Press.
- Satz, Debra, 1996, “Status Inequalities and Models of Market Socialism”, in Wright 1996: 71–89.
- Schweickart, David, 2002 [2011], *After Capitalism*, Lanham, MD: Rowman & Littlefield. Second edition 2011.
- Shelby, Tommie, 2016, *Dark Ghettos: Injustice, Dissent, and Reform*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Shoikhedbrod, Igor, 2021, “G.A. Cohen, the neglect of democratic self-management, and the future of democratic socialism”. *Journal of Social Philosophy*, 54(1): 6–22. doi:10.1111/josp.12439
- Stanczyk, Lucas, 2012, “Productive Justice”, *Philosophy & Public Affairs*, 40(2): 144–64. doi:10.1111/j.1088-4963.2012.01212.x
- , 2022, “Marginal Liberalism” in Keith Breen and Jean-Philippe Deranty (eds.), *The Politics and Ethics of Contemporary Work: Whither Work?* New York: Routledge.
- Steiner, Hillel, 2014, “Greed and Fear”, *Politics, Philosophy & Economics*, 13(2): 140–150. doi:10.1177/1470594X14528649
- Svampa, Maristella, 2016, *Debates Latinoamericanos. Indianismo, desarrollo, dependencia y populismo*, Buenos Aires: Edhasa.
- Sypnowich, Christine, 2017, *Equality Renewed. Justice, Flourishing and the Egalitarian Ideal*, New York: Routledge. doi:10.4324/9781315458335
- Ten, C. L., 1998, “Democracy, Socialism, and the Working Classes”, in *The Cambridge Companion to Mill*, John Skorupski (ed.), Cambridge: Cambridge University Press, 372–395. doi:10.1017/CCOL0521419875.011
- Van Parijs, Philippe, 1993, *Marxism Recycled*, (Studies in Marxism and Social Theory), Cambridge: Cambridge University Press.

- , 1995, *Real Freedom for All: What (If Anything) Can Justify Capitalism?* Oxford: Oxford University Press. doi:10.1093/0198293577.001.0001
- Van Parijs, Philippe and Yannick Vanderborght, 2017, *Basic Income. A Radical Proposal for a Free Society and a Sane Economy*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Veneziani, Roberto, 2013, “Exploitation, Inequality and Power”, *Journal of Theoretical Politics*, 25(4): 526–545. doi:10.1177/0951629813477275
- Vrousalis, Nicholas, 2013, “Exploitation, Vulnerability, and Social Domination”, *Philosophy & Public Affairs*, 41(2): 131–157. doi:10.1111/papa.12013
- , 2018, “Exploitation: A Primer”, *Philosophy Compass*, 13(2): e12486. doi:10.1111/phc3.12486
- , 2022, *Exploitation as Domination: What Makes Capitalism Unjust*, Oxford: Oxford University Press.
- Walzer, Michael, 1984, *Spheres of Justice: A Defense of Pluralism and Equality*, New York: Basic Books.
- Wark, McKenzie, 2016, *Molecular Red: Theory for the Anthropocene*, London: Verso.
- White, Stuart, 2015, “Basic Capital in the Egalitarian Toolkit?”, *Journal of Applied Philosophy*, 32(4): 417–431. doi:10.1111/japp.12129
- Williams, Eric, 1944 [1994], *Capitalism and Slavery*, Chapel Hill, NC: University of North Carolina Press.
- Wolff, Jonathan, 1999, “Marx and Exploitation”, *The Journal of Ethics*, 3(2): 105–120. doi:10.1023/A:1009811416665
- Wright, Erik Olin (ed.), 1996 *Equal Shares. Making Market Socialism Work*, London: Verso.
- , 2000 [2015], “Working-Class Power, Capitalist-Class Interests, and Class Compromise”, *American Journal of Sociology*, 105(4): 957–1002. Reprinted in his *Understanding Class*, London: Verso, 2015, 85–230. doi:10.1086/210397
- , 2010, *Envisioning Real Utopias*, London: Verso.
- , 2015a, “Eroding Capitalism: A Comment on Stuart White’s ‘Basic Capital in the Egalitarian Toolkit’: Eroding Capitalism”, *Journal of Applied Philosophy*, 32(4): 432–439. doi:10.1111/japp.12128
- , 2015b, “How to Be an Anticapitalist Today”, *Jacobin* 12.2.15. ([Wright 2015b available online](#))
- , 2016, “How to Think About (And Win) Socialism”, *Jacobin*, 4.27.16. ([Wright 2016 available online](#))
- , 2019, *How to Be an Anticapitalist in the Twenty-First Century*, London: Verso.
- Ypi, Lea, 2018, “The Politics of Reticent Socialism”, *Catalyst*, 2(3): 156–175.
- Žižek, Slavoj, 2005, “Against Human Rights”, *New Left Review*, 34(July/Aug): 115–131. [[Žižek 2005 available online](#)]

Academic Tools

 [How to cite this entry.](#)

 [Preview the PDF version of this entry](#) at the [Friends of the SEP Society](#).

 [Look up topics and thinkers related to this entry](#) at the Internet Philosophy Ontology Project (InPhO).

 [Enhanced bibliography for this entry](#) at [PhilPapers](#), with links to its database.

Other Internet Resources

Albert, Michael, 2016, “What’s Next? Parecon, or Participatory Economics”. [[Albert 2016 available online](#)]

Arnold, Samuel, n.d., “Socialism”, *Internet Encyclopedia of Philosophy*, Accessed 20 June 2019. [[Arnold n.d. available online](#)]

O’Neill, Martin, 2015, “James Meade and Predistribution: 50 Years Before his Time”, *Policy Network: Classics of Social Democratic Thought*, 28 May 2015. [[O’Neill 2015 available online](#)]

O’Neill, Martin and Ander Etzeberria, 2019, “On Mondragon - Solidarity, Democracy, and the Value of Work: an Interview with Ander Etzeberria”, *Renewal - A Journal of Social Democracy*, 19 July 2019. [[O’Neill and Etzeberria 2019 available online](#)]

Schweickart, David, 2016, “Economic Democracy: An Ethically Desirable Socialism That Is Economically Viable”, *The Next System Project*, October. URL = <<https://thenextsystem.org/economic-democracy>> [Marxists Internet Archive](#), (primary texts from various Marxist thinkers)

[Marx-Engels Gesamtausgabe](#) (German), includes much of Marx’s and Engels’s correspondence

[New Left Review](#)

[Marx bibliography](#), maintained by Andrew Chitty (University of Sussex)

Related Entries

[alienation](#) | [common good](#) | [critical theory](#) | [democracy](#) | [domination](#) | [economics \[normative\]](#) and [economic justice](#) | [egalitarianism](#) | [equality](#) | [exploitation](#) | [feminist philosophy, topics: perspectives on class and work](#) | [justice](#) | [justice: distributive](#) | [liberty: positive and negative](#) | [markets](#) | [Marx, Karl](#) | [Marxism, analytical](#) | [Mill, John Stuart](#) | [Mill, John Stuart: moral and political philosophy](#) | [property and ownership](#) | [revolution](#)

Acknowledgments

For helpful discussion, comments and suggestions we thank the Editors and two referees, Samuel Arnold, Elvira Basevich, Christopher Brooke, Lee Churchman, Michaela Collord, Chiara Cordelli, Katrina Forrester, Roberto Gargarella, Carol Gould, Alex Gourevitch, Alex Guerrero, Daniel J. Hill, Brendan Hogan, Juan Iosa, Jan Kandiyali, Bruno Leipold, Su Lin Lewis, Fernando Lizárraga, Barry Maguire, Tom O'Shea, Romina Rekers, Indrajit Roy, Sagar Sanyal, Igor Shoikhedbrod, Claire Smith, Lucas Stanczyk, Roberto Veneziani, Nicholas Vrousalis, Stuart White, Jonathan Wolff, Gabriel Wollner, and Lea Ypi.

[Copyright © 2024](#) by

[Pablo Gilabert](#) <pablo.gilabert@concordia.ca>

[Martin O'Neill](#) <martin.oneill@york.ac.uk>

[Open access to the SEP is made possible by a world-wide funding initiative.](#)

[Please Read How You Can Help Support the Growth and Development of the Encyclopedia](#)

The Stanford Encyclopedia of Philosophy is [copyright © 2024](#) by [The Metaphysics Research Lab](#),
Department of Philosophy, Stanford University

Library of Congress Catalog Data: ISSN 1095-5054